

แผนพัฒนาการศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

(ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕)

เอกสารลำดับที่ ๑๐/๒๕๖๕

กลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา
สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) ฉบับนี้ จัดทำขึ้น โดยการศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์และแนวโน้มทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ด้านการศึกษาของกลุ่มจังหวัด และนโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน) และใช้ยึดเป็นแนวทางในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นไปตามนโยบายที่วางไว้

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ เป็นหน่วยงานราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ และในฐานะหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาตามนโยบาย และยุทธศาสตร์การศึกษาในระดับภาคและระดับจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบองค์รวมและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) ฉบับนี้ จะเป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงหน่วยงานที่จัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ต่อไป

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร.....	ก-ณ
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ.....	๑
หลักการและเหตุผล.....	๑
วัตถุประสงค์.....	๒
วิธีดำเนินงาน.....	๒
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	๓
บทบาทและหน้าที่.....	๓
พื้นที่รับผิดชอบ.....	๓
สภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑.....	๔
ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา.....	๓๖
ส่วนที่ ๒ บริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙).....	๖๒
๑. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐.....	๖๒
๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม).....	๖๕
๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).....	๗๐
๔. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐).....	๗๓
๕. นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา (นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี).....	๗๓
๖. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs).....	๗๔
๗. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙.....	๗๕
๘. นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙	๗๘
๙. แผนปฏิบัติการราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของกระทรวงศึกษาธิการ.....	๘๐
๑๐. แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.....	๘๑
๑๑. เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐.....	๘๔
๑๒. หน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.....	๘๖
๑๓. การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาของแต่ละจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (SWOT Analysis).....	๙๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ ๓ สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘).....	๙๙
วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์.....	๙๙
กลยุทธ์ มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา.....	๑๐๐
ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย.....	๑๐๕
ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ระดับต่างๆ กับแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดฯ.....	๑๑๓
แผนผังความเชื่อมโยงสารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑.....	๑๑๔
ส่วนที่ ๔ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ.....	๑๑๔
๑. หลักการและกลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ.....	๑๑๔
๒. แนวทางในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ.....	๑๑๙
๓. เป้าหมายการนำแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ.....	๑๒๔
๔. ระยะเวลาในการดำเนินงาน.....	๑๒๖
๕. กุญแจสู่ความสำเร็จ.....	๑๒๖
๖. การติดตามและประเมินผล.....	๑๒๗
ภาคผนวก.....	๑๒๘
- คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ.....	๑๒๙
- คำสั่งสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ เรื่อง เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค/กลุ่มจังหวัด ของ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙.....	๑๓๘
- คณะผู้จัดทำ.....	๑๔๖

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
๑	พื้นที่ของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑.....	๔
๒	การเข้าถึงไฟฟ้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕.....	๑๒
๓	สัดส่วนจำนวนผู้ใช้น้ำ (คน) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด.....	๑๓
๔	สัดส่วนปริมาณน้ำผลิตจ่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด.....	๑๓
๕	สัดส่วนปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด.....	๑๔
๖	สัดส่วนจำนวนอุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓.....	๑๕
๗	จำนวนเขตการปกครองในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑.....	๑๖
๘	จำนวนประชากรรายจังหวัด จำแนกตามเพศ และความหนาแน่นของประชากรแต่ละจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑.....	๑๖
๙	จำนวนประชากรรายจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๘.....	๑๗
๑๐	จำนวนประชากรชายหญิง จำแนกตามช่วงอายุ รายจังหวัด ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๙
๑๑	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖.....	๒๑
๑๒	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (สำรวจเบื้องต้น ปี ๒๕๖๖).....	๒๕
๑๓	จำนวนการเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกรกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕	๒๖
๑๔	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๖.....	๒๗
๑๕	รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP รายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๗.....	๒๘
๑๖	รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP รายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกตามประเภทสินค้า ปี พ.ศ. ๒๕๖๗.....	๒๘
๑๗	สุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP ๕ ลำดับแรก ในแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑.....	๒๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
๑๘	จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕.....	๓๐
๑๙	รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕.....	๓๐
๒๐	รายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกรายจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖..	๓๒
๒๑	ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกรายจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖.....	๓๒
๒๒	ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สินและมูลค่าหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนที่เป็นหนี้ จำแนกรายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘- ๒๕๖๖.....	๓๒
๒๓	การจัดลำดับดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ประจำปี ๒๕๖๕ จำแนกตามดัชนีย่อยและจังหวัด.....	๓๕
๒๔	จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ ของกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑.....	๓๗
๒๕	จำนวนสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามสังกัดและรายจังหวัด.....	๓๘
๒๖	จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามจังหวัดและสังกัด.....	๔๐
๒๗	จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา.....	๔๒
๒๘	จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา.....	๔๒
๒๙	จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำปาง ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา.....	๔๓
๓๐	จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา.....	๔๔
๓๑	จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามสังกัดและรายจังหวัด.....	๔๕
๓๒	จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท.....	๔๖
๓๓	จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท.....	๔๗
๓๔	จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำปาง ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท.....	๔๘
๓๕	จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท.....	๔๙

/สารบัญตาราง (ต่อ)...

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
๓๖	จำนวนประชากรวัยเรียน (๓ - ๑๘ ปี) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประจำปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ จำแนกตามจังหวัดและเพศ.....	๕๐
๓๗	สัดส่วนนักเรียนตามช่วงอายุต่อประชากร ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗.....	๕๑
๓๘	คะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test : RT) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗.....	๕๒
๓๙	คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test :NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗.....	๕๓
๔๐	จำนวน/ร้อยละของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำแนกตามระดับคุณภาพการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test :NT).....	๕๕
๔๑	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗.....	๕๖
๔๒	ร้อยละผู้เรียนที่สอบได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำแนกตามรายวิชา ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑.....	๕๗
๔๓	เปรียบเทียบร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗.....	๕๘
๔๔	สัดส่วนผู้เรียน (อาชีวศึกษา : สามัญศึกษา) เปรียบเทียบปีการศึกษา ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗.....	๖๐
๔๕	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย.....	๘๕
๔๖	ผังการวางกลยุทธ์ในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเมตริกซ์ (TOWS Matrix).....	๙๗
๔๗	ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ระดับต่างๆ กับแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙).....	๑๑๓

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพ		หน้า
๑	แผนที่แสดงพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕.....	๓
๒	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑.....	๕
๓	แสดงการคมนาคมทางบกกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑.....	๑๐
๔	เส้นทางการบินภายในประเทศและระหว่างประเทศของท่าอากาศยานนานาชาติ เชียงใหม่.....	๑๑
๕	การเข้าถึงไฟฟ้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕.....	๑๒
๖	สัดส่วนจำนวนผู้ใช้น้ำ (คน) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด.....	๑๓
๗	สัดส่วนสัดส่วนปริมาณน้ำผลิตจ่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด.....	๑๔
๘	สัดส่วนปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด.....	๑๔
๙	สัดส่วนจำนวนอุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓.....	๑๕
๑๐	แนวโน้มจำนวนประชากรรายจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๘.....	๑๗
๑๑	โครงสร้างประชากรในภาพรวมพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ.๒๕๖๘ แยกชายหญิง.....	๑๘
๑๒	สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำแนกตามภาคการผลิต.....	๒๒
๑๓	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำแนกตามสาขาการผลิต.....	๒๓
๑๔	การเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per Capita) จำแนกรายจังหวัด ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๖.....	๒๓
๑๕	การเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๖ (ล้านบาท).....	๒๗
๑๖	แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงรายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกรายจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๖.....	๓๑
๑๗	แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกรายจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๖.....	๓๒
๑๘	คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test :NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗.....	๕๓

สารบัญแผนภาพ (ต่อ)

แผนภาพ		หน้า
๑๙	ทิศทางการพัฒนาภาค.....	๘๔
๒๐	กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ.....	๑๑๗
๒๑	หลักการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ.....	๑๑๗
๒๒	กระบวนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ.....	๑๑๙

บทสรุปผู้บริหาร

แผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) จัดทำขึ้นสืบเนื่องจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติการกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ โดยมีอำนาจหน้าที่

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่างๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาในด้านอื่นๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ ตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

(๒) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา

(๓) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

(๔) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

(๕) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ซึ่งรับผิดชอบในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ที่ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน ในการกำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่างๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาในด้านอื่นๆ ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสามารถดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปี รวมถึงการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) ขึ้น โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

บูรณาการจัดการศึกษาที่หลากหลายบนพื้นฐานความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างมีคุณภาพ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโลกยุคใหม่

พันธกิจ

- ยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ให้มีมาตรฐานสากล
- พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
- สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์

- พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง และอยู่ดีมีสุข
- ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันของประเทศ
- พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณภาพ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
- ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
- พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

เป้าประสงค์

- หน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่มีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง และอยู่ดีมีสุข
- องค์ความรู้ สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และนวัตกรรม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม
- ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีทักษะ สมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาและสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานสากล
- ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่จำเป็นของโลกยุคใหม่
- ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม และเสมอภาค อย่างมีคุณภาพ
- ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความภูมิใจในอัตลักษณ์และบริบทของพื้นที่ น้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
- หน่วยงานทางการศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมและประสานงานด้านการศึกษากับองค์กร หน่วยงาน สถานศึกษาในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคง
๒. ส่งเสริมงานด้านการวิจัยและพัฒนา ที่เป็นมาตรฐาน ให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย
๓. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา
๔. ส่งเสริมสถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่
๕. ส่งเสริมการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย
๖. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างวิถีการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่น และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
๗. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรเพื่อรองรับระบบราชการ ๔.๐

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐					หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง																																												
		พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐																																													
<p>๕. ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ (ดัชนีทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)</p>	<table border="1"> <tr> <td>ร้อยละ</td> <td>ภาษาไทย</td> <td>คณิตศาสตร์</td> </tr> <tr> <td>ปี ๒๕๖๗</td> <td>๕๘.๙๕↓</td> <td>๕๓.๔๘↑</td> </tr> <tr> <td>ปี ๒๕๖๖</td> <td>๖๐.๐๗↑</td> <td>๕๐.๖๑↑</td> </tr> <tr> <td>ปี ๒๕๖๕</td> <td>๕๓.๔๘↑</td> <td>๔๕.๙๕↑</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑ - ๑๘ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ของ สนย.สป. ศธ.)</p>	ร้อยละ	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	ปี ๒๕๖๗	๕๘.๙๕↓	๕๓.๔๘↑	ปี ๒๕๖๖	๖๐.๐๗↑	๕๐.๖๑↑	ปี ๒๕๖๕	๕๓.๔๘↑	๔๕.๙๕↑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	ศธจ./สพฐ.																																
ร้อยละ	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์																																																	
ปี ๒๕๖๗	๕๘.๙๕↓	๕๓.๔๘↑																																																	
ปี ๒๕๖๖	๖๐.๐๗↑	๕๐.๖๑↑																																																	
ปี ๒๕๖๕	๕๓.๔๘↑	๔๕.๙๕↑																																																	
<p>๖. สัดส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปของคะแนนเต็มใน ๔ วิชาหลัก ต่อ จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เข้ารับการทดสอบ (ตัวชี้วัดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง))</p>	<p>ค่าเป้าหมายระดับประเทศ พ.ศ. ๒๕๗๐</p> <p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>วิชาหลัก</th> <th>ปี ก.ศ.</th> <th>ประเทศ</th> <th>ศธจ.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">ภาษาไทย</td> <td>๒๕๖๗</td> <td>๔๙.๕๘</td> <td>๕๔.๒๕</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๖</td> <td>๕๕.๑๓</td> <td>๖๐.๙๖</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕</td> <td>๕๕.๒๑</td> <td>๖๔.๖๕</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">ภาษาอังกฤษ</td> <td>๒๕๖๗</td> <td>๘.๔๕</td> <td>๙.๒๕</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๖</td> <td>๑๐.๔๒</td> <td>๑๒.๕๒</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕</td> <td>๙.๒๖</td> <td>๑๐.๘๔</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">คณิตศาสตร์</td> <td>๒๕๖๗</td> <td>๖.๒๕</td> <td>๖.๖๐</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๖</td> <td>๖.๔๙</td> <td>๗.๕๔</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕</td> <td>๔.๕๙</td> <td>๕.๐๖</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">วิทยาศาสตร์</td> <td>๒๕๖๗</td> <td>๙.๕๔</td> <td>๑๑.๐๖</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๖</td> <td>๓.๔๘</td> <td>๓.๗๑</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕</td> <td>๕.๗๕</td> <td>๖.๘๒</td> </tr> </tbody> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ปี ๒๕๖๘ ของ สนย.สป. ศธ.)</p>	วิชาหลัก	ปี ก.ศ.	ประเทศ	ศธจ.	ภาษาไทย	๒๕๖๗	๔๙.๕๘	๕๔.๒๕	๒๕๖๖	๕๕.๑๓	๖๐.๙๖	๒๕๖๕	๕๕.๒๑	๖๔.๖๕	ภาษาอังกฤษ	๒๕๖๗	๘.๔๕	๙.๒๕	๒๕๖๖	๑๐.๔๒	๑๒.๕๒	๒๕๖๕	๙.๒๖	๑๐.๘๔	คณิตศาสตร์	๒๕๖๗	๖.๒๕	๖.๖๐	๒๕๖๖	๖.๔๙	๗.๕๔	๒๕๖๕	๔.๕๙	๕.๐๖	วิทยาศาสตร์	๒๕๖๗	๙.๕๔	๑๑.๐๖	๒๕๖๖	๓.๔๘	๓.๗๑	๒๕๖๕	๕.๗๕	๖.๘๒	<p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๕</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒</p>	<p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔</p>	<p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖</p>	<p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘</p>	<p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p>	ศธจ./สพฐ.
วิชาหลัก	ปี ก.ศ.	ประเทศ	ศธจ.																																																
ภาษาไทย	๒๕๖๗	๔๙.๕๘	๕๔.๒๕																																																
	๒๕๖๖	๕๕.๑๓	๖๐.๙๖																																																
	๒๕๖๕	๕๕.๒๑	๖๔.๖๕																																																
ภาษาอังกฤษ	๒๕๖๗	๘.๔๕	๙.๒๕																																																
	๒๕๖๖	๑๐.๔๒	๑๒.๕๒																																																
	๒๕๖๕	๙.๒๖	๑๐.๘๔																																																
คณิตศาสตร์	๒๕๖๗	๖.๒๕	๖.๖๐																																																
	๒๕๖๖	๖.๔๙	๗.๕๔																																																
	๒๕๖๕	๔.๕๙	๕.๐๖																																																
วิทยาศาสตร์	๒๕๖๗	๙.๕๔	๑๑.๐๖																																																
	๒๕๖๖	๓.๔๘	๓.๗๑																																																
	๒๕๖๕	๕.๗๕	๖.๘๒																																																

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐					หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง															
		พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐																
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต																						
๑๐. สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษาอายุ ๓-๕ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๓-๕ ปี	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">ระดับ</td> <td colspan="3">สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษา ๓ - ๕ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๓ - ๕ ปี (ปีการศึกษา)</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๖ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๗ (ร้อยละ)</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๘๖.๕๘</td> <td>๘๕.๘๙</td> <td>๘๗.๐๐</td> </tr> <tr> <td>ศรภ.๑๕</td> <td>๙๖.๙๖</td> <td>๙๙.๗๔</td> <td>๑๐๒.๔๓</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สป.ศธ.)</p>	ระดับ	สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษา ๓ - ๕ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๓ - ๕ ปี (ปีการศึกษา)			๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)	ประเทศ	๘๖.๕๘	๘๕.๘๙	๘๗.๐๐	ศรภ.๑๕	๙๖.๙๖	๙๙.๗๔	๑๐๒.๔๓	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๑๐๐	ศรจ./อปท.
ระดับ	สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษา ๓ - ๕ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๓ - ๕ ปี (ปีการศึกษา)																					
	๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)																			
ประเทศ	๘๖.๕๘	๘๕.๘๙	๘๗.๐๐																			
ศรภ.๑๕	๙๖.๙๖	๙๙.๗๔	๑๐๒.๔๓																			
๑๑. ประชากรอายุ ๖-๑๑ ปี ได้เข้าเรียนระดับประถมศึกษาเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๖-๑๑ ปี	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">ระดับ</td> <td colspan="3">อัตราส่วนผู้เรียนระดับประถมศึกษา ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๖ -๑๑ ปี (ปีการศึกษา)</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๖ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๗ (ร้อยละ)</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๑๐๑.๑๖</td> <td>๑๐๕.๘๑</td> <td>๑๐๗.๓๙๘</td> </tr> <tr> <td>ศรภ.๑๕</td> <td>๑๑๓.๔๓</td> <td>๑๒๒.๐๗</td> <td>๑๒๗.๑๔</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สป.ศธ.)</p>	ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับประถมศึกษา ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๖ -๑๑ ปี (ปีการศึกษา)			๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)	ประเทศ	๑๐๑.๑๖	๑๐๕.๘๑	๑๐๗.๓๙๘	ศรภ.๑๕	๑๑๓.๔๓	๑๒๒.๐๗	๑๒๗.๑๔	ร้อยละ ๙๖	ร้อยละ ๙๗	ร้อยละ ๙๘	ร้อยละ ๙๙	ร้อยละ ๑๐๐	ศรจ./สปฐ.
ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับประถมศึกษา ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๖ -๑๑ ปี (ปีการศึกษา)																					
	๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)																			
ประเทศ	๑๐๑.๑๖	๑๐๕.๘๑	๑๐๗.๓๙๘																			
ศรภ.๑๕	๑๑๓.๔๓	๑๒๒.๐๗	๑๒๗.๑๔																			
๑๒. ประชากรอายุ ๑๒-๑๔ ปี ได้เข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">ระดับ</td> <td colspan="3">อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี (ปีการศึกษา)</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๖ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๗ (ร้อยละ)</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๙๘.๐๔</td> <td>๙๖.๕๐</td> <td>๙๖.๔๘</td> </tr> <tr> <td>ศรภ.๑๕</td> <td>๑๐๙.๐๓</td> <td>๑๐๖.๕๖</td> <td>๑๐๗.๒๗</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สป.ศธ.)</p>	ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี (ปีการศึกษา)			๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)	ประเทศ	๙๘.๐๔	๙๖.๕๐	๙๖.๔๘	ศรภ.๑๕	๑๐๙.๐๓	๑๐๖.๕๖	๑๐๗.๒๗	ร้อยละ ๙๖	ร้อยละ ๙๗	ร้อยละ ๙๘	ร้อยละ ๙๙	ร้อยละ ๑๐๐	ศรจ./สปฐ.
ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี (ปีการศึกษา)																					
	๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)																			
ประเทศ	๙๘.๐๔	๙๖.๕๐	๙๖.๔๘																			
ศรภ.๑๕	๑๐๙.๐๓	๑๐๖.๕๖	๑๐๗.๒๗																			

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐					หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง																											
		พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐																												
๑๓. สัดส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา+อาชีวศึกษา) อายุ ๑๕-๑๗ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">ระดับ</td> <td colspan="3">อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา+อาชีวศึกษา) ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๖ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๗ (ร้อยละ)</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๙๖.๑๗</td> <td>๘๕.๑๒</td> <td>๘๕</td> </tr> <tr> <td>ศธ.๑๕</td> <td>๑๐๕.๗๙</td> <td>๙๓.๗๕</td> <td>๙๓.๖๑</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สพ.ศธ.)</p>	ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา+อาชีวศึกษา) ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี			๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)	ประเทศ	๙๖.๑๗	๘๕.๑๒	๘๕	ศธ.๑๕	๑๐๕.๗๙	๙๓.๗๕	๙๓.๖๑	ร้อยละ ๘๑	ร้อยละ ๘๒	ร้อยละ ๘๓	ร้อยละ ๘๔	ร้อยละ ๘๕	ศธจ./สพฐ./อศจ./สกร.												
ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา+อาชีวศึกษา) ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี																																	
	๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)																															
ประเทศ	๙๖.๑๗	๘๕.๑๒	๘๕																															
ศธ.๑๕	๑๐๕.๗๙	๙๓.๗๕	๙๓.๖๑																															
๑๔. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทย อายุ ๑๕-๕๙ ปี	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>ปี กศ. ๒๕๖๖ (ปี)</td> <td>ปี กศ. ๒๕๖๗ (ปี)</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๑๐.๒๓</td> <td>๑๐.๒๕</td> </tr> <tr> <td>ศธ.๑๕</td> <td>๙.๔๗</td> <td>๙.๔๖</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารรายงาน เรื่อง ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทย พ.ศ. ๒๕๖๗ ของ สกศ.ศธ.)</p>		ปี กศ. ๒๕๖๖ (ปี)	ปี กศ. ๒๕๖๗ (ปี)	ประเทศ	๑๐.๒๓	๑๐.๒๕	ศธ.๑๕	๙.๔๗	๙.๔๖	๑๐ ปี	๑๐.๒ ปี	๑๐.๔ ปี	๑๐.๖ ปี	๑๐.๙ ปี	ศธจ./สพฐ./อศจ./สกร.																		
	ปี กศ. ๒๕๖๖ (ปี)	ปี กศ. ๒๕๖๗ (ปี)																																
ประเทศ	๑๐.๒๓	๑๐.๒๕																																
ศธ.๑๕	๙.๔๗	๙.๔๖																																
๑๕. สัดส่วนของผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อผู้เรียนสามัญศึกษา	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2"></td> <td colspan="2">ปี กศ. ๒๕๖๕</td> <td colspan="2">ปี กศ. ๒๕๖๖</td> <td colspan="2">ปี กศ. ๒๕๖๗</td> </tr> <tr> <td>อาชีพ</td> <td>สามัญ</td> <td>อาชีพ</td> <td>สามัญ</td> <td>อาชีพ</td> <td>สามัญ</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๓๔.๐๕</td> <td>๖๕.๙๕</td> <td>๓๐.๕๙</td> <td>๖๙.๔๑</td> <td>๓๐.๔๐</td> <td>๖๙.๖๐</td> </tr> <tr> <td>ศธ.๑๕</td> <td>๓๓.๔๓</td> <td>๖๖.๕๗</td> <td>๒๙.๙๒</td> <td>๗๐.๐๘</td> <td>๒๙.๐๒</td> <td>๗๐.๙๘</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สพ. ศธ.)</p>		ปี กศ. ๒๕๖๕		ปี กศ. ๒๕๖๖		ปี กศ. ๒๕๖๗		อาชีพ	สามัญ	อาชีพ	สามัญ	อาชีพ	สามัญ	ประเทศ	๓๔.๐๕	๖๕.๙๕	๓๐.๕๙	๖๙.๔๑	๓๐.๔๐	๖๙.๖๐	ศธ.๑๕	๓๓.๔๓	๖๖.๕๗	๒๙.๙๒	๗๐.๐๘	๒๙.๐๒	๗๐.๙๘	๔๒ : ๕๘	๔๔ : ๕๖	๔๖ : ๕๔	๔๘ : ๕๒	๕๐ : ๕๐	ศธจ./ศธจ./สพฐ./อศจ.
	ปี กศ. ๒๕๖๕		ปี กศ. ๒๕๖๖		ปี กศ. ๒๕๖๗																													
	อาชีพ	สามัญ	อาชีพ	สามัญ	อาชีพ	สามัญ																												
ประเทศ	๓๔.๐๕	๖๕.๙๕	๓๐.๕๙	๖๙.๔๑	๓๐.๔๐	๖๙.๖๐																												
ศธ.๑๕	๓๓.๔๓	๖๖.๕๗	๒๙.๙๒	๗๐.๐๘	๒๙.๐๒	๗๐.๙๘																												

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐					หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง				
		พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐					
๑๖. จำนวนเด็กในวัยเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ* *โรงเรียนเฉพาะความพิการ/ศูนย์การศึกษาพิเศษ/โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์/โรงเรียนเรียนรวม	ปีการศึกษา (จำนวนรวม)					เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	สพฐ./ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๘
	๒๕๖๕										
	๒๕๖๖										
	๒๕๖๗										
ประเทศ		๔๖๕,๑๕๙	๔๘๐,๓๙๑	๔๗๗,๘๗๐							
ศธภ.๑๕		๓๐,๒๕๑	๓๐,๖๑๐	๓๒,๑๑๔							
(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สป. ศธ.)											
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี											
๑๗. ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมตามโครงการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ (ตัวชี้วัดแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)	ค่าเป้าหมายระดับประเทศ พ.ศ. ๒๕๗๐ ร้อยละ ๖๐					ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๖๐	ศธภ./ศจ./สพฐ./สช./สกร./อศจ./อปท./พศจ./ตชด./พมจ.
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา											
๑๘. ร้อยละหน่วยงานทางการศึกษาที่ดำเนินการสำนักงานดิจิทัลหรือนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร	ร้อยละ ๙๐ (ข้อมูล ณ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘)					ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๑๐๐	ศธภ./ศจ./สพฐ./สช./สกร./อศจ./อปท./พศจ./ตชด./พมจ.

ส่วนที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๙ ได้กำหนดไว้ว่า การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐให้ส่วนราชการปฏิบัติ คือ (๑) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า (๒) การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตาม (๑) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔ กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนห้าปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาและแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐปรับปรุงแผนระดับ ๓ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ เห็นชอบให้สิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการแผนการปฏิรูปประเทศ ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ตามมติการประชุมของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เนื่องจากทุกด้านของแผนการปฏิรูปประเทศมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนระดับ ๒ อื่น ๆ พร้อมทั้งเห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ให้ตัดแผนการปฏิรูปประเทศ ออกจากกลไกของแผนระดับ ๒ ที่ได้กำหนดไว้เดิม และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวน สิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติภารกิจ ของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติราชการ

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และฉบับเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๒ และบทบาทหน้าที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล (นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี) กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (๒๕๖๖-๒๕๗๐) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงบริบทของพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙)

วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน) และให้หน่วยงานใช้ยึดเป็นแนวทางในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นไปตามทิศทางที่วางไว้

วิธีดำเนินงาน

๑. ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์บริบทต่าง ๆ ด้านนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ – ๒๕๗๐ “เรียนดี มีคุณธรรม” ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศาสตราจารย์ ดร.ณฤมณ ภิญญินวัฒน์) แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของกระทรวงศึกษาธิการ แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร) และบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลบริบทระดับพื้นที่ และข้อมูลด้านการศึกษาระดับประเทศที่ส่งผลต่อการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของกลุ่มจังหวัดฯ ในอนาคต เช่น ข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศด้านการศึกษา อาทิ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เปรียบเทียบ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗ ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP per Capita) การจัดลำดับดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index : HDI) บริบทด้านเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี โรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร รวมทั้ง บริบทด้านพื้นที่และจุดเน้นการพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของกลุ่มจังหวัดฯ

๓. วิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาของแต่ละจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (SWOT Analysis) โดยการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน ด้วยการปรับใช้ทฤษฎีกรอบแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey ๗S Framework) ที่คำนึงถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ๗ ประการ ได้แก่ กลยุทธ์ โครงสร้าง ระบบ รูปแบบ บุคลากร ทักษะ และค่านิยมร่วม และวิเคราะห์ โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ด้วยทฤษฎี PESTEL Analysis ซึ่งเป็นเครื่องมือวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมและกฎหมาย พร้อมทั้งนำมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ ที่เรียกว่า TOWS Matrix เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ประเภทต่างๆ ของแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙)

๔. จัดทำ (ร่าง) สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙)

๕. จัดประชุมทบทวน และรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๖. ปรับปรุงทิศทางแผนพัฒนาการศึกษาฯ ตามข้อเสนอของที่ประชุมฯ เสนอของอนุมัติแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) ต่อศึกษาธิการภาค ๑๕

๗. เผยแพร่ทั้งในรูปแบบหนังสือราชการ และเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ และสื่อสังคมออนไลน์อื่น ๆ เช่น Facebook , Line เป็นต้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ มีแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) ที่ใช้เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน) และให้หน่วยงานใช้ยึดเป็นแนวทางในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นไปตามทิศทางที่วางไว้

บทบาทและหน้าที่

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ โดยในข้อ ๕ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่างๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ ตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

(๒) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา

(๓) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

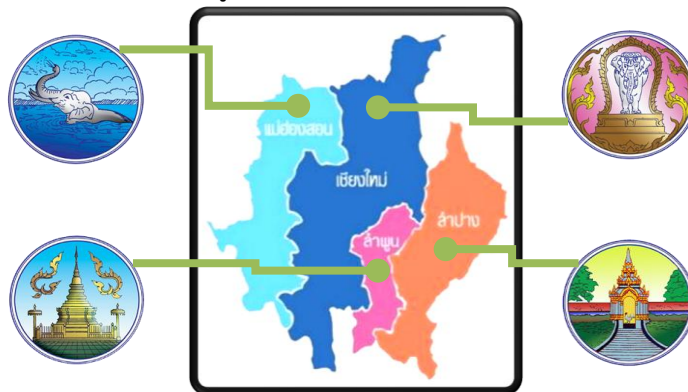
(๔) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

(๕) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

พื้นที่รับผิดชอบ

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ซึ่งมีสำนักงานอยู่ ณ เลขที่ ๒ ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ดูแลพื้นที่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย ๔ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน

แผนภาพที่ ๑ แผนที่แสดงพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕

๑. สภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ โดยใช้แนวทางซึ่งกำหนดการแบ่งกลุ่มจังหวัดโดยคำนึงถึง (๑) ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (๒) ความเกี่ยวเนื่องทางเศรษฐกิจ การผลิต การค้า และการลงทุนเพื่อมูลค่าเพิ่มและการได้เปรียบในการแข่งขันร่วมกัน (๓) ยุทธศาสตร์ของการแก้ปัญหาเร่งด่วนร่วมกันของประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างจังหวัดโดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับลักษณะเขตพื้นที่ที่ติดต่อกัน หรือเป็นการรวมกลุ่มจังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่ติดต่อกันหรือต่อเนื่องกันเป็นข้อพิจารณาเบื้องต้นของการจัดกลุ่มจังหวัด ใช้ประเด็นยุทธศาสตร์ หรือทิศทางการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกันหรือเกื้อหนุนต่อกัน เป็นแนวการพิจารณาขั้นที่สอง และประการสุดท้ายพิจารณาจากความเกี่ยวเนื่องทางเศรษฐกิจ การผลิต การค้า และการลงทุนเพื่อมูลค่าเพิ่ม และการได้เปรียบในการแข่งขันร่วมกัน รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่จำเป็น ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมกันระหว่างจังหวัด ทั้งนี้ ได้กำหนดให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน นอกจากนี้ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งดังกล่าวได้กำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการกลุ่มจังหวัดเพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด และเป็นผู้ใช้กลไกการบูรณาการ การจัดทำแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัด โดยจะเป็นแกนกลางในการประสานงานและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด โดยสำหรับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีศูนย์ปฏิบัติการของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่

๑.๑ ภูมิประเทศ

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ที่ประกอบด้วย ๔ จังหวัด คือ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน มีพื้นที่ประมาณ ๕๒,๑๕๗.๑๕๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๒,๕๙๘,๒๒๔ ไร่ โดยจังหวัดภายในกลุ่มที่มีพื้นที่มากที่สุด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน

ตารางที่ ๑ แสดงพื้นที่ของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จังหวัด	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)
เชียงใหม่	๒๒,๓๑๑
แม่ฮ่องสอน	๑๒,๗๘๐
ลำปาง	๑๒,๕๓๔
ลำพูน	๔,๕๐๖
รวม	๕๒,๑๓๑

ที่มา : แผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑.๒ อาณาเขต

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัด/ประเทศต่างๆ ได้แก่

ทิศเหนือ ติดกับ จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ทิศใต้ ติดกับ จังหวัดตาก

ทิศตะวันตก ติดกับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ทิศตะวันออก ติดกับ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแพร่ และจังหวัดสุโขทัย

แผนภาพที่ ๒ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอาณาเขตที่ติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา กล่าวคือ จังหวัดเชียงใหม่มีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเวียงแหง อำเภอเชียงดาว อำเภอฝาง และอำเภอแม่เฒ่า รวมระยะทาง ๒๗๗ กิโลเมตร จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอาณาเขต ติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาทุกอำเภอ ระยะทาง ๔๘๓ กิโลเมตร

สภาพภูมิประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำแนกเป็น พื้นที่ภูเขาและที่ราบเชิงเขา ร้อยละ ๗๑ พื้นที่ทำการเกษตรร้อยละ ๑๐ และพื้นที่อยู่อาศัยร้อยละ ๑๙ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยสามารถแบ่งตามลักษณะพื้นที่ได้ ดังนี้

๑) เขตทิวเขาและภูเขา ประกอบด้วยทิวเขาแดนลาวทอดตัวยาวอยู่แนวตะวันตก - ตะวันออกกั้นพรมแดนระหว่างไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ยอดเขาสำคัญ ได้แก่ ดอยผ้าห่มปก สูง ๑,๔๕๖ เมตร และดอยอ่างขาง สูง ๑,๙๑๘ เมตร เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำปิง ทิวเขาถนนธงชัย เป็นทิวเขาอยู่ทางตะวันตก ทอดตัวแนวเหนือ-ใต้ ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา วางตัวทอดลงมาในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดเชียงใหม่ มีความยาวทั้งหมด ๑,๔๑๐ กิโลเมตร มียอดเขาสูงสุด คือ ดอยอินทนนท์ ความสูง ๒,๕๘๐ เมตร

๒) เขตที่ราบและหุบเขา โดยมีที่ราบสำคัญ ได้แก่ ที่ราบลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำวัง ลุ่มน้ำสาละวิน

๓) เขตแอ่งที่ราบ โดยมีแอ่งที่ราบที่สำคัญ ได้แก่ แอ่งแม่น้ำแจ่ม แอ่งน้ำแม่ตื่น แอ่งน้ำฝาง และแอ่งลำปาง

ด้วยสภาพภูมิประเทศดังกล่าว จึงทำให้กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเป็นพื้นที่ต้นน้ำสำคัญของประเทศ ประกอบด้วย กลุ่มน้ำปิง และสาขากลุ่มน้ำกวัง กลุ่มน้ำแม่ทา กลุ่มน้ำลี้ กลุ่มน้ำปาย และสาขากลุ่มน้ำว้าง กลุ่มน้ำวัง และสาขากลุ่มน้ำยม รวมทั้งเป็นพื้นที่ทางการเกษตรที่สำคัญของประเทศ

๑.๓ ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สามารถจำแนก เป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่

๑) เขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้น (Humid Tropical Climate) โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยในแต่ละเดือนสูงกว่า ๑๘ องศาเซลเซียส และมีปริมาณฝนอยู่ระหว่าง ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ มิลลิเมตร/ปี

๒) เขตย่อย คือ เขตทุ่งหญ้าเมืองร้อนหรือทุ่งหญ้าสะวันนา (Tropical Savanna Climate) โดยจะมีฤดูแล้งสลับกับฤดูฝนอย่างชัดเจนปริมาณฝนจะผันแปรไปตามฤดูกาลและโดยเฉลี่ยจะอยู่ระหว่าง ๑,๐๐๐-๑,๕๐๐ มิลลิเมตร/ปี

ขณะที่อุณหภูมิเฉลี่ยและปริมาณน้ำฝนรายปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี (๑๙๘๑-๒๐๑๐) พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีค่าอุณหภูมิต่ำสุด เฉลี่ย ๒๐.๗ องศา อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๓.๐ องศาและมีปริมาณน้ำฝนรายปีเฉลี่ยอยู่ที่ ๑,๑๒๓.๔๘ มิลลิเมตร/ปี กล่าวคือ

- จังหวัดเชียงใหม่มีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๐.๘ องศา อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ ๓๒.๒ องศา มีปริมาณน้ำฝน ๑,๑๔๐.๒ มิลลิเมตร/ปี

- จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๐.๑ องศา อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๓.๑ องศา มีปริมาณน้ำฝน ๑,๒๙๙.๑ มิลลิเมตร/ปี

- จังหวัดลำปางมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๑.๐ องศา อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ ๓๓.๗ องศา มีปริมาณน้ำฝน ๑,๐๔๙.๒ มิลลิเมตร/ปี และ

- จังหวัดลำพูนมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๐.๗ องศา อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ ๓๓.๐ องศา มีปริมาณน้ำฝน ๑,๐๐๕.๔ มิลลิเมตร/ปี

สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนที่ต่ำที่สุดในรอบปีของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (ค่าสูงสุดและต่ำสุดมาเฉลี่ย) พบว่า จังหวัดเชียงใหม่มีอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน ๒๑.๔ องศา (เดือนธันวาคม) จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน ๒๐.๖ องศา (เดือนมกราคม) จังหวัดลำปางมีอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน ๒๑.๖ องศา (เดือนธันวาคม) และจังหวัดลำพูนมีอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน ๒๑.๓ องศา (เดือนธันวาคม)

๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพ กล่าวคือ

๑) ทรัพยากรดิน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีลักษณะภูมิประเทศเต็มไปด้วยเทือกเขาและหุบเขา จึงทำให้เกิดดินประเภทต่างๆ ที่พบตามแถบภูเขา ที่สูง ที่ผุพังจากหินต่าง ๆ หลายชนิด ดินมีลักษณะต้นบางตามที่ลาดชันและเต็มไปด้วยกรวดหิน พอที่จะมีป่าไม้ปกคลุมและทำการเพาะปลูกแบบทำไร่เลื่อนลอยได้ ส่วนในบริเวณหุบเขาหรือแอ่งแผ่นดินซึ่งเป็นที่ราบที่มีระดับต่าง ๆ กัน จะมีเนื้อดินหนา สมบูรณ์กว่า เพราะน้ำพาตะกอนจากไหล่เขามาทับถมทรัพยากรป่าไม้ พื้นที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เป็นป่าต้นน้ำ อุดมสมบูรณ์ของประเทศ ป่าไม้ที่พบในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เช่น

- ป่าดิบเขา เป็นป่าที่ปรากฏอยู่ในระดับความสูงเกินกว่า ๑,๒๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลขึ้นไป ที่ระดับความสูงดังกล่าวภูมิอากาศจะหนาวเย็นและมีความชื้นสูงตลอดทั้งปี ป่าชนิดนี้พบกระจายอยู่ตามยอดเขาสูง โดยเฉพาะทางแถบเทือกเขาทางฝั่งตะวันตกของภาคเหนือลักษณะโครงสร้างที่แท้จริงของป่าชนิดนี้สามารถพบเห็นได้จากป่าบริเวณยอดดอยอินทนนท์

- ป่าดิบแล้ง เป็นป่าที่กระจายทั่วไปตามที่ราบเชิงเขา ไหล่เขา และหุบเขาที่ชุ่มชื้นจนถึงพื้นที่ระดับความสูงไม่เกิน ๙๕๐ เมตร มีน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ ๑,๐๐๐ ถึง ๒,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี โดยมีความแห้งแล้งที่ยาวนานประมาณ ๓ - ๔ เดือน มีดินค่อนข้างลึก สามารถกักเก็บน้ำได้ดีพอสมควร

- ป่าเบญจพรรณ เป็นป่าที่มีพรรณไม้เด่น ๕ ชนิด ได้แก่ ไม้สัก มะค่า แดง ประดู่ และชิงชัน จะพบป่าชนิดนี้ได้บริเวณที่มีฤดูกาลแบ่งแยกชัดเจน มีช่วงแห้งแล้งยาวนานเกินกว่า ๓ เดือน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ในช่วง ๑,๒๐๐-๑,๔๐๐ มิลลิเมตรต่อปี ที่ระดับความสูงตั้งแต่ ๕๐-๘๐๐ เมตรเหนือระดับน้ำทะเล

- ป่าเต็งรัง เป็นป่าที่มีความหนาแน่นของต้นไม้ไม่น้อยกว่าป่าเบญจพรรณ เพราะดินต้นกักเก็บน้ำได้น้อย ป่าเต็งรังเกิดขึ้นที่ระดับความสูงประมาณ ๕๐-๑,๐๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล มีช่วงแห้งแล้งจัดเกิน ๔ เดือนต่อปี ประกอบกับปริมาณน้ำฝนตกน้อยคือ ๙๐๐-๑,๒๐๐ มิลลิเมตรต่อปีเท่านั้น ปัจจัยสำคัญที่สุดที่กำหนดการคงอยู่ของป่าเต็งรังคือ ไฟป่า ซึ่งมักเกิดขึ้นระหว่างเดือนธันวาคม ถึงเดือนมีนาคม เนื่องจากไฟเป็นตัวจัดการโครงสร้างป่าและคัดเลือกพันธุ์ไม้

๒) ทรัพยากรแร่ธาตุ เนื่องจากภูมิประเทศที่มีโครงสร้างเป็นภูเขา เนินเขา และแอ่งแผ่นดินในยุคกลางเก่า กลางใหม่ จึงอุดมไปด้วยทรัพยากรแร่โลหะ แร่โลหะ และแร่เชื้อเพลิง

(๑) แร่โลหะที่สำคัญพบได้ตามภูเขาหินแกรนิต

- แร่ดีบุก จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง แต่มีปริมาณการผลิตไม่มากเท่ากับแหล่งดีบุกสำคัญทางภาคใต้

- ทังสแตนหรืออูลแฟรม ที่พบมากในภาคเหนือ คือ แหล่งแร่ซีไรท์ เป็นแร่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจการค้าและยุทธปัจจัยสำคัญ พบแถบภูเขาสูงในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งมีเหมืองดำเนินการผลิตถึง ๑๐ เหมือง ที่สำคัญคือเหมืองที่อำเภอแม่ลาน้อย เหมืองห้วยหลวง และเหมืองแม่สะเรียง ทางด้านตะวันตกของกลุ่มน้ำยม

- ตะกั่วและสังกะสี แร่ตะกั่วและสังกะสีมักเกิดร่วมกัน แต่ที่พบยังมีปริมาณน้อยไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์เหมือนที่พบในภาคตะวันตก ในภาคเหนือมีแหล่งแร่ตะกั่วและสังกะสีในแถบ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง

- ทองแดง แหล่งแร่ทองแดงมีอยู่หลายแห่งของประเทศ แต่เป็นแหล่งแร่ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพียงไม่กี่แห่ง เช่น จังหวัดลำปาง

- เหล็ก แหล่งแร่เหล็กในภาคเหนือพบที่ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

- แมงกานีส แหล่งแมงกานีสในภาคเหนือ มีแหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในจังหวัดลำพูน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง

(๒) แร่โลหะที่สำคัญที่พบในภาคเหนือ ได้แก่

- ฟลูออไรต์ แหล่งแร่ฟลูออไรต์ภาคเหนือพบที่ อำเภอบ้านโฮ้ง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน อำเภอฝาง อำเภอแม่แจ่ม อำเภอฮอด อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- แบไรต์ แหล่งแร่แบไรต์ที่สำคัญในภาคเหนือพบที่ บริเวณภูไม้ตอง อำเภอค้อเจ็ด

อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง

- ยิปซัม แหล่งยิปซัมที่สำคัญในภาคเหนือได้แก่ แหล่งแม่เกาะ อำเภอแม่เกาะ จังหวัดลำปาง แหล่งแม่ก๊วะ อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

- ฟอสเฟต มีแหล่งเล็ก ๆ อยู่ที่ ตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

- ดินขาวหรือดินเกาลินได้มีการพบและผลิตดินขาวพบที่ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง นอกจากนี้ยังมีแร่โลหะอื่น ๆ ที่พบในภาคเหนืออีกเช่น แร่หินม้าที่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

(๓) แร่เชื้อเพลิง ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ คือ มีการนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงสำคัญในโรงงานไฟฟ้า เครื่องจักรกล โรงงานอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ และในกิจการขนส่งต่าง ๆ เช่น ในเครื่องบิน รถยนต์ เรือยนต์ เป็นต้น

- หินน้ำมัน พบที่บ้านป่าคา อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน แต่ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากการแยกน้ำมันออกจากหินน้ำมันต้องลงทุนสูง

- บีโตรีเลียม น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติเหลว พบที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ นำมาใช้เป็นน้ำมันหล่อลื่น น้ำมันดีเซลหมุนเร็วปานกลางและน้ำมันเตา

- ลิกไนต์ พบที่ อำเภอแม่เกาะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ใช้เป็นเชื้อเพลิงในโรงหมบยา และโรงไฟฟ้า (ที่มา : เว็บไซต์ <http://noth.net๘๔.net/๕.htm>)

๓) ทรัพยากรน้ำกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำผิวดินจากแม่น้ำสำคัญ ได้แก่

- แม่น้ำปิง เป็นแม่น้ำสายสำคัญที่ไหลอยู่ในหุบเขาระหว่าง ทิวเขาถนนธงชัยกลาง กับทิวเขาผีปันน้ำ ตะวันตก มีต้นน้ำอยู่ที่ดอยถั่ว ในเทือกเขาแดนลาว เขตตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จากต้นกำเนิดน้ำแม่ปิงไหลลงมาทิศใต้ ผ่านเมืองเชียงใหม่ลำพูนและไหลเข้าเขตจังหวัดตาก ไปบรรจบกับแม่น้ำวังที่อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก แล้วไหลต่อไปทางใต้ผ่านอำเภอเมืองกำแพงเพชร บรรจบกับแม่น้ำน่านที่จังหวัดนครสวรรค์รวมเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีความยาวทั้งสิ้นประมาณ ๗๑๕ กิโลเมตร ระยะทางที่แม่น้ำปิงไหลผ่านพื้นที่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ มีความยาวประมาณ ๓๓๕ กิโลเมตร และเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างจังหวัดเชียงใหม่และ จังหวัดลำพูน ลงไปทางทิศใต้เป็นระยะทางยาวประมาณ ๗๐ กิโลเมตรในจังหวัดลำพูน น้ำที่ไหลลงสู่แม่น้ำปิง โดยเรียงจากเหนือจดใต้คือน้ำแม่ทา น้ำแม่กวัง แม่น้ำลี้ ห้วยแม่ตาล ห้วยแม่หาด และน้ำแม่ก้อ นอกจากนี้ยังมีลำน้ำที่ไม่มีชื่ออีกเป็นจำนวนมากที่ไหลลงสู่แม่น้ำปิง แม่น้ำปิงมีพื้นที่รับน้ำ (CATCHMENT AREA) ประมาณ ๖,๓๕๕ ตารางกิโลเมตร

- แม่น้ำวัง มีต้นน้ำอยู่ในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย และอำเภอวังเหนือ ไหลมาทางใต้ผ่านอำเภอ วังเหนือ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเกาะคา อำเภอสบปราบ อำเภอเถิน และอำเภอแม่พริก แล้วไหลเข้าจังหวัดตากไปบรรจบกับแม่น้ำปิงที่เหนือบ้านปากวัง อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ช่วงที่แม่น้ำวังไหลผ่านเขตจังหวัดลำปาง มีความยาวประมาณ ๓๘๒ กิโลเมตร

- แม่น้ำสาละวิน เป็นแม่น้ำนานาชาติมีต้นกำเนิดมาจากทิเบต ไหลผ่านทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ผ่านทางด้านตะวันออกของ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์และ ทางด้านตะวันตกของประเทศไทยแล้ววกกลับเข้าสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และไหลลงสู่ทะเลอันดามัน ความยาวประมาณ ๒,๒๐๐ กิโลเมตร ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน แม่น้ำสาละวิน มีอีกชื่อหนึ่งเรียกว่า แม่น้ำคง ช่วงที่ไหลผ่านอำเภอแม่ลาน้อย เป็นที่ตั้งของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวินไหลลงมาจากใต้ผ่านอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมยเป็นเขตอุทยานแห่งชาติสาละวิน

- น้ำแม่กวัง มีต้นน้ำอยู่ที่ดอยผีปันน้ำ (หรือดอยนางแก้ว) ดอยมด แล้วไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ลงสู่ที่ราบเชียงใหม่-ลำพูน ผ่านอำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสันทรายและไหลต่อไปทางใต้ผ่านอำเภอเมืองลำพูน แล้วบรรจบกับแม่น้ำปิงที่บ้านสบทา อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน น้ำแม่กวังมีความ

ยาวประมาณ ๑๑๐ กิโลเมตร น้ำแม่กวังเป็นแม่น้ำที่สำคัญอีกสายหนึ่งใน บริเวณที่ราบเชียงใหม่- ลำพูน มีลำน้ำสาขาที่สำคัญคือ น้ำแม่ทาและห้วยแม่สะแงะ น้ำแม่กวังมีพื้นที่รับน้ำ (CATCHMENT AREA) ประมาณ ๑,๗๔๐ ตารางกิโลเมตร

- แม่น้ำลี้ มีต้นน้ำอยู่ที่ต๋อยสบเทิม อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ไหลลงไปทางใต้ จนถึงบริเวณใกล้อำเภอลี้ จึงค่อยไหลวกกลับไปทางเหนือเป็นรูปตัวยู ผ่านอำเภอลี้ อำเภอบ้านโฮ้ง แล้วไหลต่อไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ บรรจบกับแม่น้ำปิงที่บ้านวังสะแกง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน แม่น้ำลี้มีความยาวประมาณ ๑๘๐ กม. แม่น้ำลี้มีพื้นที่รับน้ำ (CATCHMENT AREA) ประมาณ ๓๑๕ ตารางกิโลเมตร

๔) ระบบชลประทาน เขตลุ่มน้ำปิงตอนบนลุ่มน้ำกก (ลำน้ำฝาง) และลุ่มน้ำสาละวิน ในเขต จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และแม่ฮ่องสอน มีเขื่อนเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ ๒ เขื่อน ได้แก่ เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล มีปริมาณน้ำ ๗๔.๖๔๓ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ๒๘.๑๗ % ของความจุเก็บกักมีปริมาณน้ำมากกว่าเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๘ (๑๒.๔๖ ล้านลบ.ม.) และเขื่อนแม่กวางอุดมธารา มีปริมาณน้ำ ๔๒.๒๗๘ ล้านลูกบาศก์ เมตร คิดเป็น ๑๖.๐๘ % ของความจุเก็บกักมีปริมาณน้ำมากกว่าเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๘ (๑๒.๕๐ ล้านลบ.ม.) และอ่างเก็บน้ำขนาดกลางจำนวน ๑๘ อ่าง คือ อ่างเก็บน้ำขนาดกลางในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ๑๒ อ่าง ในเขต จังหวัดลำพูน ๔ อ่าง และในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๒ อ่าง มีอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๑๘ แห่ง ในเขตจังหวัดลำพูน จำนวน ๔๖ แห่ง ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๒๙ แห่ง ขณะที่ เขตลุ่มน้ำวัง จังหวัดลำปาง มีเขื่อนขนาดใหญ่ ๒ แห่ง คือ เขื่อนกิ่วคอหมา และเขื่อนกิ่วลม มีปริมาณน้ำ ๑๐๑ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๖ ส่วนอ่างเก็บน้ำ ๒๘ แห่ง มีปริมาณน้ำคิดเป็นร้อยละ ๔๒.๕๒

๑.๕ โครงสร้างพื้นฐาน

๑.๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

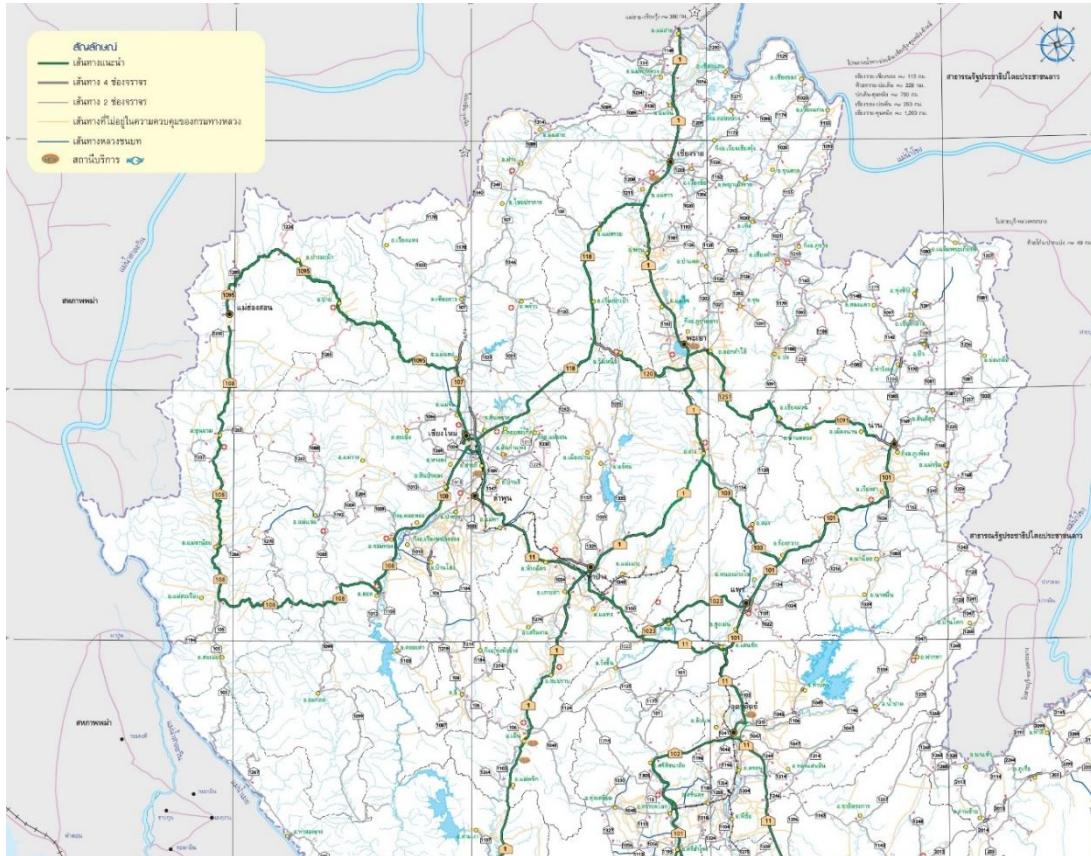
โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีความหลากหลายและมีความสำคัญในฐานะเป็นประตูเชื่อมโยง (Gateway) สู่ภูมิภาคอนุภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) โดยมีเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการบินและการท่องเที่ยว ลำปางเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าทางบก ลำพูนเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมที่เชื่อมต่อบรราง และแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีศักยภาพเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน แต่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดด้านภูมิประเทศ โดยสามารถจำแนกรูปแบบการคมนาคมได้ดังนี้

๑) การคมนาคมทางบก (Road Transport) ถือเป็นระบบขนส่งหลักในการสัญจรของประชาชนและการขนส่งสินค้า โดยมีโครงข่ายถนนสายหลักที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัด ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน): เป็นเส้นทางประธานจากภาคกลาง เข้าสู่ภาคเหนือ ผ่านอำเภอเถินและอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งเปรียบเสมือน "ประตูสู่ล้านนา" ก่อนกระจายตัวไปยังจังหวัดอื่นๆ

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ (เชียงใหม่ - ลำปาง): หรือถนนซูเปอร์ไฮเวย์ เป็นเส้นทางสายเศรษฐกิจหลักที่เชื่อมโยง ๓ จังหวัดเศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ ลำปาง - ลำพูน - เชียงใหม่ เข้าด้วยกัน ทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการเดินทางระหว่างสามจังหวัดนี้มีความสะดวกรวดเร็ว

- เส้นทางสู่พื้นที่สูงและชายแดน: การเชื่อมโยงไปยัง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ต้องใช้เส้นทางผ่านภูเขาสูงชันและมีความคดเคี้ยวมาก ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ (เชียงใหม่-ฮอด-แม่ฮ่องสอน) และทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๕ (เชียงใหม่-ปาย-แม่ฮ่องสอน)

แผนภาพที่ ๓ แสดงการคมนาคมทางบกกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
ที่มา : แผนที่ทางหลวงแผ่นดินภาคเหนือ โดยกรมทางหลวง

๒) การคมนาคมทางราง (Rail Transport) จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ที่มีเส้นทางรถไฟเชื่อมต่อ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัด ลำพูน และจังหวัดลำปาง โดยสถานีรถไฟเชียงใหม่เป็นสถานีปลายทางของทางรถไฟสายเหนือ ระยะทางจาก กรุงเทพฯถึงสถานีเชียงใหม่ คือ ๗๕๑ กิโลเมตร ปัจจุบันการคมนาคมทางรถไฟโดยการรถไฟแห่งประเทศไทยมี ขบวนรถไฟสายกรุงเทพฯ - เชียงใหม่ที่เดินทางขึ้น-ล่องผ่านจังหวัดลำปาง ลำพูน และเข้าสู่จุดหมายปลายทาง สุดท้ายที่จังหวัดเชียงใหม่ทุกวัน วันละ ๑๐ ขบวน (ไป-กลับ) และเปิดการเดินทางรถไฟสายเชียงใหม่-นครสวรรค์ จำนวน ๒ ขบวน (ไป-กลับ)

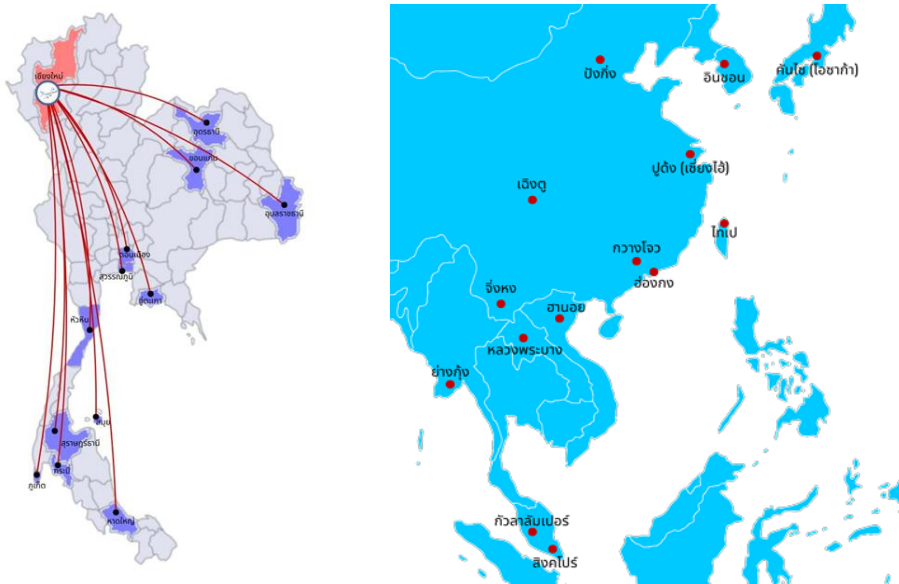
- จังหวัดลำปาง: มีอุโมงค์ขุนตาน ซึ่งเป็นอุโมงค์รถไฟที่ยาวที่สุดในประเทศไทย เป็นรอยต่อสำคัญระหว่างลำปางและลำพูน
- จังหวัดลำพูน: มีสถานีรถไฟที่รองรับการขนส่งสินค้าจากนิคมอุตสาหกรรม และการเดินทางของผู้คนเข้าสู่ตัวเมืองเชียงใหม่
- จังหวัดเชียงใหม่: เป็นสถานีปลายทางที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวและการขนส่ง

๓) การคมนาคมทางอากาศ (Air Transport) มีท่าอากาศยานให้บริการรวม ๔ แห่ง แบ่งตามบทบาทความสำคัญ ดังนี้

- ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่: ซึ่งเป็นสนามบินศูนย์กลางของภาคเหนือ มีขนาดใหญ่ เป็นอันดับที่ ๓ ของประเทศรองจากสนามบินสุวรรณภูมิและดอนเมืองตามลำดับ อีกทั้งยังสามารถรองรับ

ผู้โดยสาร ได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยสามารถรองรับผู้โดยสารระหว่างประเทศได้ ๒ ล้านคน ต่อปี และผู้โดยสารภายในประเทศได้ ๖ ล้านคนต่อปี มีพื้นที่รวม ๓๑,๓๐๑ ตารางเมตร ทำอากาศยานนานาชาติจังหวัดเชียงใหม่สามารถรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่ Code E ได้ ๖ ลำ และขนาด Code C ได้ ๖ ลำ และขนาดเล็กได้ ๔ ลำ และปัจจุบันทำอากาศยานเชียงใหม่มีสายการบิน ที่ให้บริการภายในประเทศจำนวน ๖ สายการบิน ได้แก่ การบินไทย, บางกอกแอร์เวย์ส, นกแอร์, ไทยแอร์เอเชีย, ไทยไลอ้อนแอร์, และไทยเวียดเจ็ทแอร์ และมีสายการบินระหว่างประเทศให้บริการอีก ๒๒ สายการบิน ได้แก่ แอร์เอเชีย, ลาวแอร์ไลน์, โคเรียนแอร์, ไซน่าอีสเทิร์นแอร์ไลน์, ไซน่าเซาเทิร์นแอร์ไลน์, จุนเหยาแอร์ไลน์, สก๊อต, ฮ่องกงเอ็กซ์เพรส, เจจูแอร์, ไทยเวียดเจ็ท, เมียนมาร์แนชั่นแอร์ไลน์, เมียนมาแอร์เวย์อินเตอร์เนชันแนล, จีนแอร์, เอเชียาน่าแอร์ไลน์, สตาร์ลัคซ์แอร์ไลน์, อีวีเอแอร์ ไซน่าแอร์ไลน์, สีฉวนแอร์ไลน์, สปริงแอร์ไลน์, แอร์ไซน่า, รุ่ยลี่แอร์ ไลน์, และไทยแอร์เอเชีย นอกจากนี้ ทำอากาศยานเชียงใหม่มีเส้นทางการบินภายในประเทศ ๑๒ เส้นทาง ได้แก่ ขอนแก่น, อุตรธานี, อุบลราชธานี, ดอนเมือง, สุวรรณภูมิ, ภูเก็ต, กระบี่, หาดใหญ่, สมุย, สุราษฎร์ธานี, หัวหิน และ อุตะเภา และเส้นทางการบินระหว่างประเทศ ๑๔ เส้นทาง ได้แก่ ปักกิ่ง, จิงหง, บูดิ่ง (เซี่ยงไฮ้), ฉิงตู, กวางโจว, กัวลาลัมเปอร์, สิงคโปร์, ฮ่องกง, ไทเป, ฮานอย, หลวงพระบาง, ย่างกุ้ง, อินซอน, คันไซ (โอซาก้า) (ที่มา : ทำอากาศยานเชียงใหม่ **หมายเหตุ สายการบิน/เส้นทางบิน มิถุนายน ๒๕๖๗)

แผนภาพที่ ๔ เส้นทางการบินภายในประเทศและระหว่างประเทศของทำอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่

ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

- ทำอากาศยานลำปาง: เปิดให้บริการเที่ยวบินสำหรับผู้โดยสารในเส้นทางระหว่างจังหวัดลำปางกับทำอากาศยานสุวรรณภูมิ (สายการบินบางกอกแอร์เวย์) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (๑) กรุงเทพฯ (สุวรรณภูมิ) - ลำปาง จำนวน ๓ เที่ยวบิน/วัน
- (๒) ลำปาง - กรุงเทพฯ (สุวรรณภูมิ) จำนวน ๓ เที่ยวบิน/วัน
- (๓) สุวรรณภูมิ - ลำปาง - แม่ฮ่องสอน จำนวน ๑ เที่ยวบิน/วัน
- (๔) แม่ฮ่องสอน - ลำปาง - สุวรรณภูมิ จำนวน ๑ เที่ยวบิน/วัน

- ทำอากาศยานแม่ฮ่องสอน และ ทำอากาศยานปาย: เป็นโครงสร้างพื้นฐานทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการลดข้อจำกัดด้านภูมิประเทศและระยะเวลาการเดินทางทางบกที่ยากลำบาก โดย ทำอากาศ

ยานแม่ฮ่องสอน ทำหน้าที่เป็นประตูลึกในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจ รองรับเที่ยวบินพาณิชย์ และภารกิจส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉินทางอากาศ ในขณะที่ ท่าอากาศยานปาย มุ่งเน้นสนับสนุนการท่องเที่ยวและรองรับอากาศยานขนาดเล็ก

๑.๕.๒ การเข้าถึงไฟฟ้า

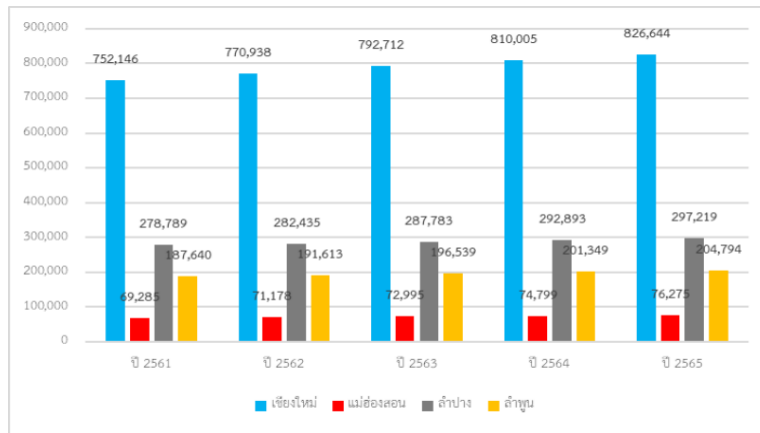
ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ คริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีจำนวนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกๆปี และค่อนข้างมีความครอบคลุมเกือบทั้งหมด โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ คริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้ามีจำนวน ๑,๓๒๐,๗๖๑ คริวเรือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๓๕๔,๗๐๑ คริวเรือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๓๘๓,๘๔๕ คริวเรือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวน ๑,๔๑๓,๘๒๗ คริวเรือน

ตารางที่ ๒ การเข้าถึงไฟฟ้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

การเข้าถึง/ คริวเรือน (ราย)	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน	รวม
ปี ๒๕๖๒	๗๗๕,๕๓๕	๗๑,๑๗๘	๒๘๒,๔๓๕	๑๙๑,๖๑๓	๑,๓๒๐,๗๖๑
ปี ๒๕๖๓	๗๙๗,๓๘๔	๗๒,๙๙๕	๒๘๗,๗๘๓	๑๙๖,๕๓๙	๑,๓๕๔,๗๐๑
ปี ๒๕๖๔	๘๑๔,๘๐๔	๗๔,๗๙๙	๒๙๒,๘๙๓	๒๐๑,๓๔๙	๑,๓๘๓,๘๔๕
ปี ๒๕๖๕	๘๓๕,๕๓๙	๗๖,๒๗๕	๒๙๗,๒๑๙	๒๐๕,๗๙๔	๑,๔๑๓,๘๒๗

ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนภาพที่ ๕ แสดงการเข้าถึงไฟฟ้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงจำนวนคริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในช่วงปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ที่มีจำนวนคริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนคริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้ามากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ความก้าวหน้าในการขยายระบบไฟฟ้าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ให้ครอบคลุมพื้นที่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มากขึ้นดังกล่าว ย่อมส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ถึงแม้ว่าโดยรวมแล้วจำนวนคริวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นแต่ยังคงมีความแตกต่างระหว่างแต่ละจังหวัดซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยด้านภูมิประเทศเป็นภูเขาสูง หรือพื้นที่ห่างไกล อาจมีความยากลำบากในการขยายระบบไฟฟ้ามากกว่าพื้นที่ราบ ความหนาแน่นของประชากร และโครงสร้างพื้นฐาน เช่น เส้นทางคมนาคม ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการการขยายระบบไฟฟ้า

๑.๕.๓ การเข้าถึงประปา

สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ ในพื้นที่ส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ ทั้ง ๔ จังหวัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค)

ตารางที่ ๓ สัดส่วนจำนวนผู้ใช้น้ำ (คน) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

จำนวนผู้ใช้น้ำ (คน)	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
ปี ๒๕๖๕	๑๙๙,๖๒๖	๑๔,๓๖๙	๖๗,๔๓๙	๒๐,๐๓๑
ปี ๒๕๖๖	๒๐๖,๐๗๙	๑๔,๙๒๕	๖๙,๕๙๖	๒๐,๕๐๐
ปี ๒๕๖๗ (ข้อมูล ณ พ.ค. ๒๕๖๗)	๒๐๘,๘๒๖	๑๕,๐๘๕	๗๐,๑๗๙	๒๐,๖๔๓

ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนภาพที่ ๖ แสดงสัดส่วนจำนวนผู้ใช้น้ำ (คน) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

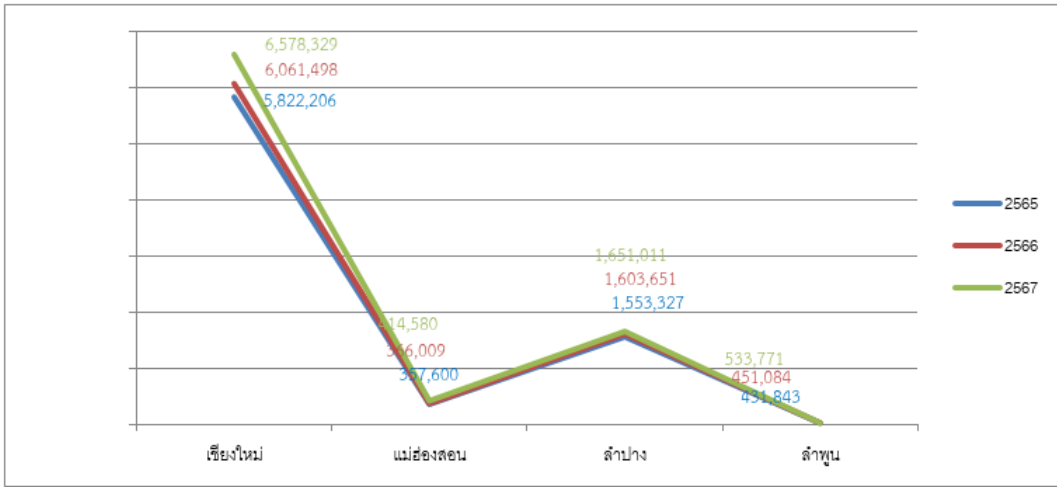
ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ตารางที่ ๔ สัดส่วนปริมาณน้ำผลิตจ่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

ปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม.)	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
ปี ๒๕๖๕	๕,๘๒๒,๒๐๖	๓๕๗,๖๐๐	๑,๕๕๓,๓๒๗	๔๓๑,๘๔๓
ปี ๒๕๖๖	๖,๐๖๑,๔๙๘	๓๖๖,๐๐๙	๑,๖๐๓,๖๕๑	๔๕๑,๐๘๔
ปี ๒๕๖๗ (ข้อมูล ณ พ.ค. ๒๕๖๗)	๖,๕๗๘,๓๒๙	๔๑๔,๕๘๐	๑,๖๕๑,๐๑๑	๕๓๓,๗๗๑

ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนภาพที่ ๗ แสดงสัดส่วนสัดส่วนปริมาณน้ำผลิตจ่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

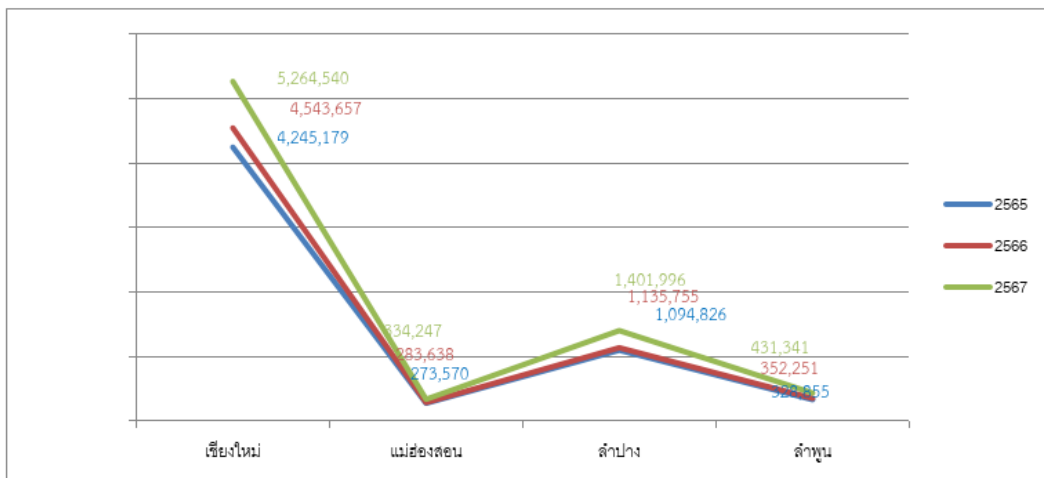
ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ตารางที่ ๕ สัดส่วนปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

ปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม.)	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
ปี ๒๕๖๕	๔,๒๔๕,๑๗๙	๒๗๓,๕๗๐	๑,๐๙๔,๘๒๖	๓๒๘,๘๕๕
ปี ๒๕๖๖	๔,๕๔๓,๖๕๗	๒๘๓,๖๓๘	๑,๑๓๕,๗๕๕	๓๕๒,๒๕๑
ปี ๒๕๖๗ (ข้อมูล ณ พ.ศ. ๒๕๖๗)	๕,๒๖๔,๕๔๐	๓๓๔,๒๔๗	๑,๔๐๑,๙๙๖	๔๓๑,๓๔๑

ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนภาพที่ ๘ แสดงสัดส่วนปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม.) น้ำประปาใช้ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกเป็นรายจังหวัด

ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

จากข้อมูลข้างต้น ในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ พบว่าปริมาณน้ำประปาที่ผลิตและจำหน่ายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๑.๕.๔ อุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

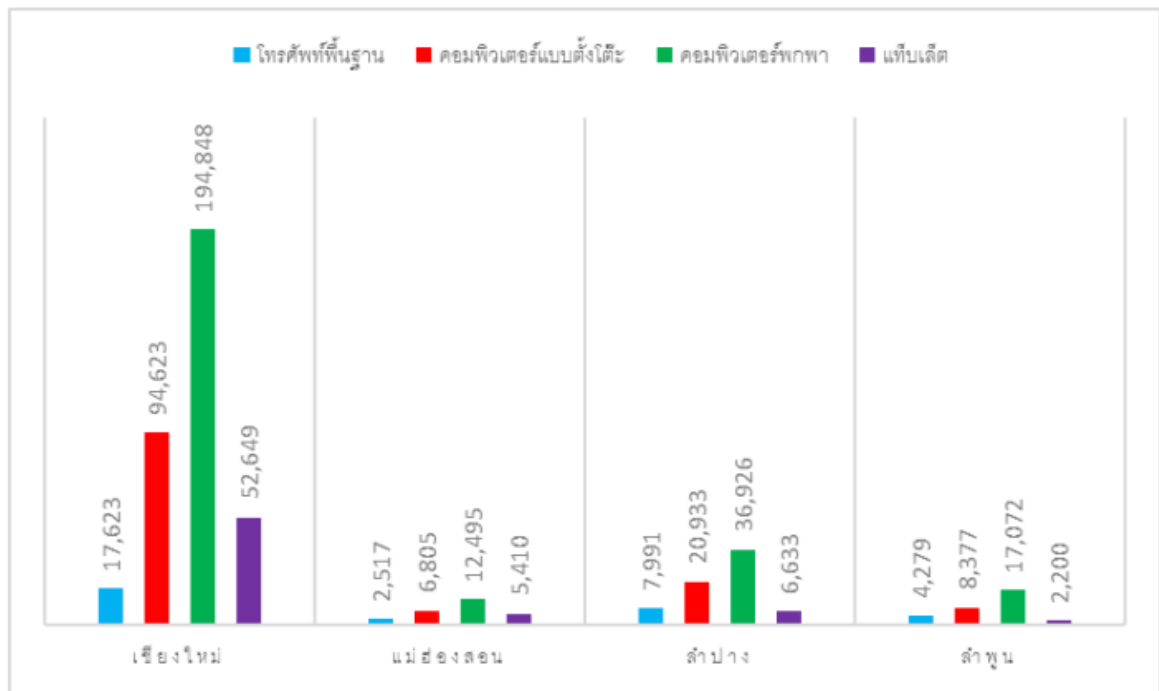
จำนวนอุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน ๓๕๙,๗๔๓ เครื่อง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวน ๒๗,๒๒๗ เครื่อง จังหวัดลำปาง มีจำนวน ๗๒,๔๘๓ เครื่อง และจังหวัดลำพูน มีจำนวน ๓๑,๙๒๘ เครื่อง

ตารางที่ ๖ สัดส่วนจำนวนอุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

เครื่องมือและอุปกรณ์สารสนเทศ (ครุภัณฑ์, เครื่อง)	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำปาง	ลำพูน
โทรศัพท์พื้นฐาน	๑๗,๖๒๓	๒,๕๑๗	๗,๙๙๑	๔,๒๗๙
คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ	๙๔,๖๒๓	๖,๘๐๕	๒๐,๙๓๓	๘,๓๗๗
คอมพิวเตอร์พกพา	๑๙๔,๘๔๘	๑๒,๔๙๕	๓๖,๙๒๖	๑๗,๐๗๒
แท็บเล็ต	๕๒,๖๔๙	๕,๔๑๐	๖,๖๓๓	๒,๒๐๐
รวมทั้งสิ้น	๓๕๙,๗๔๓	๒๗,๒๒๗	๗๒,๔๘๓	๓๑,๙๒๘

ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนภาพที่ ๙ แสดงสัดส่วนจำนวนอุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒. ข้อมูลด้านสังคมและความมั่นคง

๒.๑ การปกครอง

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย ๔ จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน โดยมีอำเภอทั้งหมด รวม ๕๓ อำเภอ ๔๐๐ ตำบล ๔,๐๓๐ หมู่บ้าน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๔ แห่ง เทศบาลนคร ๒ แห่ง เทศบาลเมือง ๙ แห่ง เทศบาลตำบล ๒๐๐ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๒๐๗ แห่ง

ตารางที่ ๗ แสดงจำนวนเขตการปกครองในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
เชียงใหม่	๒๕	๒๐๔	๒,๐๖๗	๑	๑	๔	๑๑๖	๘๙
แม่ฮ่องสอน	๗	๔๕	๔๑๖	๑	-	๑	๖	๔๒
ลำปาง	๑๓	๑๐๐	๘๗๐	๑	๑	๓	๓๙	๕๙
ลำพูน	๘	๕๑	๕๗๗	๑	-	๑	๓๙	๑๗
รวม	๕๓	๔๐๐	๔,๐๓๐	๔	๒	๙	๒๐๐	๒๐๗

ที่มา : แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒.๒ ประชากร

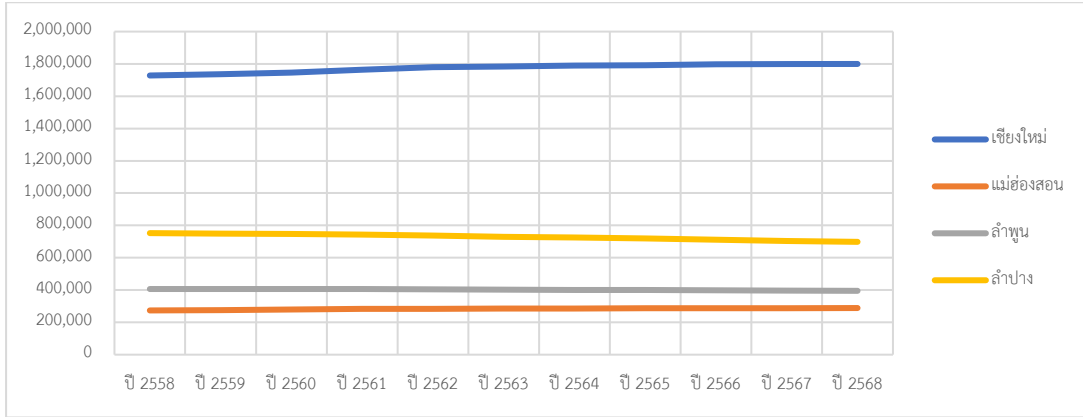
ตารางที่ ๘ แสดงจำนวนประชากรรายจังหวัด จำแนกตามเพศ และความหนาแน่นของประชากร

แต่ละจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จังหวัด	จำนวนประชากร		รวมทั้งหมด	คิดเป็นร้อยละ
	ชาย	หญิง		
เชียงใหม่	๘๖๔,๐๖๓	๙๓๔,๕๙๕	๑,๗๙๘,๖๕๘	๕๖.๕๕
แม่ฮ่องสอน	๑๔๕,๘๕๑	๑๔๒,๘๕๕	๒๘๘,๗๐๖	๙.๐๘
ลำพูน	๑๘๘,๕๕๗	๒๐๖,๖๕๐	๓๙๕,๒๐๗	๑๒.๔๒
ลำปาง	๓๓๘,๓๗๓	๓๕๙,๙๘๔	๖๙๘,๓๕๗	๒๑.๙๕
รวม	๑,๕๓๖,๘๔๔	๑,๖๔๔,๐๘๔	๓,๑๘๐,๙๒๘	๑๐๐

ที่มา: สรุปลสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘

แผนภาพที่ ๑๐ แนวโน้มจำนวนประชากรรายจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๘

ที่มา: สรุปลสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘

ตารางที่ ๙ จำนวนประชากรรายจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๘

จังหวัด	จำนวนประชากรรายปี										
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
เชียงใหม่	๑,๗๐๒,๒๒๒	๑,๗๑๕,๗๒๒	๑,๗๒๙,๒๒๒	๑,๗๔๒,๗๒๒	๑,๗๕๖,๒๒๒	๑,๗๖๙,๗๒๒	๑,๗๘๓,๒๒๒	๑,๗๙๖,๗๒๒	๑,๘๑๐,๒๒๒	๑,๘๒๓,๗๒๒	๑,๘๓๗,๒๒๒
แม่ฮ่องสอน	๒๕๐,๓๖๖	๒๔๙,๘๖๖	๒๔๙,๓๖๖	๒๔๘,๘๖๖	๒๔๘,๓๖๖	๒๔๗,๘๖๖	๒๔๗,๓๖๖	๒๔๖,๘๖๖	๒๔๖,๓๖๖	๒๔๕,๘๖๖	๒๔๕,๓๖๖
ลำพูน	๔๐๐,๓๖๖	๔๐๐,๓๖๖	๔๐๐,๓๖๖	๔๐๐,๓๖๖	๔๐๐,๓๖๖	๔๐๐,๓๖๖	๔๐๐,๓๖๖	๔๐๐,๓๖๖	๔๐๐,๓๖๖	๔๐๐,๓๖๖	๔๐๐,๓๖๖
ลำปาง	๗๐๐,๓๖๖	๗๐๐,๓๖๖	๗๐๐,๓๖๖	๗๐๐,๓๖๖	๗๐๐,๓๖๖	๗๐๐,๓๖๖	๗๐๐,๓๖๖	๗๐๐,๓๖๖	๗๐๐,๓๖๖	๗๐๐,๓๖๖	๖๙๙,๘๖๖
รวม	๓,๐๕๓,๓๖๖	๓,๐๖๖,๘๖๖	๓,๐๘๐,๓๖๖	๓,๐๙๓,๘๖๖	๓,๑๐๗,๓๖๖	๓,๑๒๐,๘๖๖	๓,๑๓๔,๓๖๖	๓,๑๔๗,๘๖๖	๓,๑๖๑,๓๖๖	๓,๑๗๔,๘๖๖	๓,๑๘๘,๓๖๖

ที่มา: สรุปลสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘

จากการรวบรวมข้อมูลสถิติประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๘) พบลักษณะสำคัญทางโครงสร้างประชากรที่ส่งผลโดยตรงต่อทิศทางการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

๑) การกระจายตัวและขนาดของประชากร - ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๓,๑๘๘,๖๖๖ คน โดยลักษณะการตั้งถิ่นฐานมีความ "กระจุกตัว" อย่างเห็นได้ชัดในจังหวัดเชียงใหม่

- จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดที่มีขนาดประชากรใหญ่ที่สุดถึง ๑,๗๙๖,๖๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕๕ (เกินกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งกลุ่มจังหวัด) สะท้อนความเป็นเมืองศูนย์กลางของภูมิภาค
- จังหวัดลำปาง มีประชากรเป็นลำดับสอง จำนวน ๖๙๘,๓๕๗ คน (ร้อยละ ๒๑.๕๕)
- จังหวัดลำพูน จำนวน ๓๙๕,๒๐๗ คน (ร้อยละ ๑๒.๔๒)
- จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดในกลุ่ม คือ ๒๔๘,๓๖๖ คน (ร้อยละ ๗.๘๐)

๒) โครงสร้างทางเพศ - มีสัดส่วนประชากรเพศหญิง (๑,๖๔๔,๐๘๔ คน) สูงกว่าเพศชาย (๑,๕๔๒,๕๘๒ คน) คิดเป็นอัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงประมาณ ๙๓ : ๑๐๐ ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างประชากรสูงวัยที่เพศหญิงมีอายุขัยเฉลี่ยยืนยาวกว่า ทั้งนี้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นเพียงจังหวัดเดียวที่มีสัดส่วนประชากรชายมากกว่าหญิง (ชาย ๑๔๕,๘๕๑ คน / หญิง ๑๔๒,๘๕๕ คน) ซึ่งเป็นบริบทเฉพาะของพื้นที่ชายแดนและพื้นที่สูงที่อาจมีปัจจัยด้านการเคลื่อนย้ายแรงงานและกลุ่มชาติพันธุ์เข้ามาเกี่ยวข้อง

๓) แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประชากรในรอบทศวรรษ - เมื่อพิจารณาจากข้อมูลย้อนหลังและภาพฉายอนาคตจากกราฟแสดงแนวโน้ม (ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๘) พบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

กลุ่มจังหวัดที่มีแนวโน้มประชากรเพิ่มขึ้น: ได้แก่ "เชียงใหม่ และ แม่ฮ่องสอน"

เชียงใหม่: มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง (จาก ๑,๗๒๘,๒๔๒ คน ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๑,๗๙๘,๖๕๘ คน ในปี ๒๕๖๘) ปัจจัยหลักมาจากการขยายตัวของความเป็นเมือง และการย้ายถิ่นเข้าเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ

แม่ฮ่องสอน: มีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป (จาก ๒๗๓,๗๖๔ คน เป็น ๒๘๘,๗๐๖ คน)

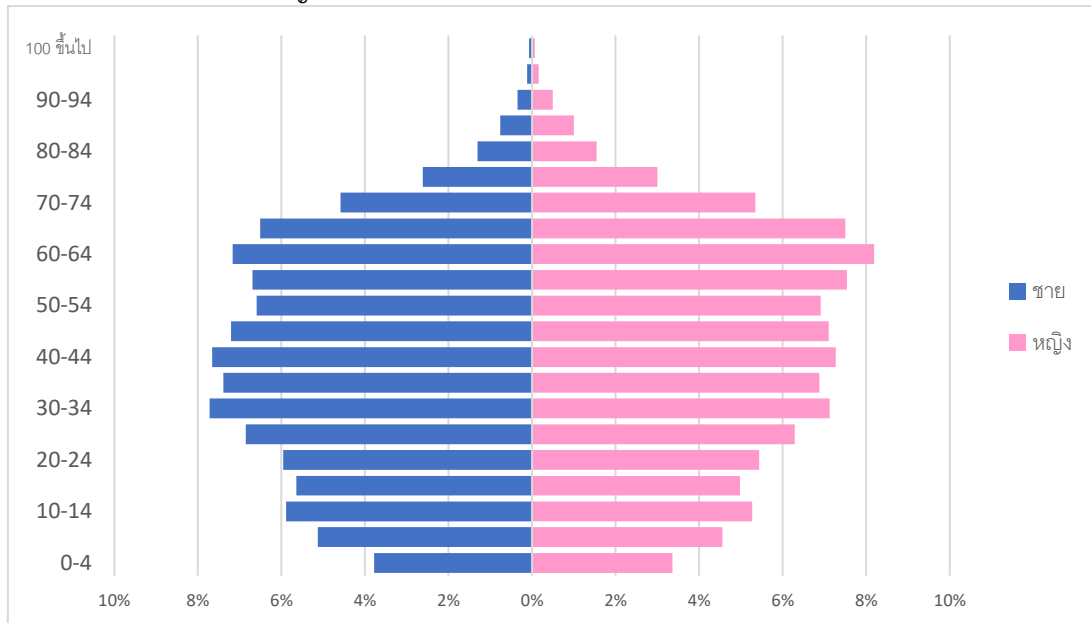
กลุ่มจังหวัดที่มีแนวโน้มประชากรลดลง: ได้แก่ "ลำปาง และ ลำพูน"

ลำปาง: ประสบปัญหาการลดลงของประชากรอย่างน่ากังวลและชัดเจนที่สุด (จาก ๗๕๒,๓๕๖ คน ในปี ๒๕๕๘ ลดเหลือเพียง ๖๙๘,๓๕๗ คน ในปี ๒๕๖๘) หายไปกว่า ๕ หมื่นคนในรอบ ๑๐ ปี สะท้อนภาวะสังคมสูงวัยระดับสมบูรณ์ และการย้ายถิ่นออกของวัยแรงงาน

ลำพูน: มีแนวโน้มทรงตัวและลดลงเล็กน้อย (จาก ๔๐๖,๓๘๕ คน เหลือ ๓๙๕,๒๐๗ คน) แม้จะเป็นเมืองนิคมอุตสาหกรรม แต่อัตราการเกิดต่ำยังคงเป็นปัจจัยกดดันโครงสร้างประชากร

๒.๓ โครงสร้างช่วงวัย

แผนภาพที่ ๑๑ โครงสร้างประชากรในภาพรวมพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ.๒๕๖๘ แยกชายหญิง

ที่มา: สรุปลสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๐ จำนวนประชากรชายหญิง จำแนกตามช่วงอายุ รายจังหวัด ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ช่วงอายุ	เชียงใหม่		แม่ฮ่องสอน		ลำพูน		ลำปาง		รวมทั้งหมด	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
๐-๔	๓๔,๓๑๓	๓๒,๖๕๒	๘,๕๖๐	๘,๒๑๙	๕,๙๖๒	๕,๖๙๘	๙,๓๒๘	๘,๖๖๘	๕๘,๑๖๓	๕๕,๒๓๗
๕-๙	๔๗,๒๑๔	๔๔,๙๗๕	๑๐,๖๔๐	๙,๙๙๔	๘,๓๙๐	๗,๙๙๔	๑๒,๖๓๓	๑๑,๙๘๘	๗๘,๘๗๗	๗๔,๙๕๑
๑๐-๑๔	๕๓,๑๔๓	๕๐,๕๑๕	๑๒,๖๕๘	๑๒,๒๐๔	๙,๕๙๘	๙,๓๖๓	๑๕,๑๐๑	๑๔,๔๙๑	๙๐,๕๐๐	๘๖,๕๗๓
๑๕-๑๙	๕๐,๔๐๖	๔๗,๔๓๘	๑๐,๘๒๖	๑๐,๒๒๒	๙,๔๗๓	๘,๘๖๕	๑๖,๐๖๘	๑๕,๒๗๙	๘๖,๗๗๓	๘๑,๗๙๔
๒๐-๒๔	๕๕,๓๕๕	๕๒,๗๕๗	๑๐,๒๗๑	๑๐,๑๖๘	๙,๒๙๕	๙,๕๓๘	๑๗,๕๘๘	๑๖,๙๒๐	๙๑,๕๐๘	๘๘,๓๘๓
๒๕-๒๙	๖๐,๕๙๐	๖๐,๔๓๑	๑๐,๙๔๒	๑๐,๔๘๗	๑๑,๗๔๐	๑๑,๕๙๔	๒๒,๐๒๘	๒๐,๙๖๑	๑๐๕,๓๐๐	๑๐๓,๕๓๓
๓๐-๓๔	๖๗,๗๓๕	๖๘,๕๒๒	๑๑,๓๓๒	๑๐,๖๐๑	๑๔,๓๓๖	๑๔,๒๓๐	๒๕,๒๑๖	๒๓,๘๖๖	๑๑๘,๖๑๙	๑๑๗,๑๔๙
๓๕-๓๙	๖๔,๔๙๓	๖๕,๖๔๙	๑๐,๖๘๕	๑๐,๑๖๔	๑๔,๑๗๒	๑๓,๙๓๒	๒๔,๑๘๘	๒๓,๓๓๕	๑๑๓,๕๓๘	๑๑๑,๐๘๐
๔๐-๔๔	๖๘,๑๙๐	๗๐,๗๙๑	๑๐,๗๕๗	๑๐,๒๘๗	๑๔,๘๗๖	๑๕,๑๘๓	๒๓,๘๕๔	๒๓,๒๒๘	๑๑๗,๖๗๗	๑๑๙,๔๗๙
๔๕-๔๙	๖๔,๑๐๘	๖๘,๕๒๖	๙,๖๘๒	๙,๔๓๐	๑๓,๗๗๗	๑๔,๕๓๗	๒๓,๑๘๗	๒๔,๔๐๙	๑๑๐,๗๖๔	๑๑๖,๘๐๒
๕๐-๕๔	๕๕,๗๖๒	๖๒,๓๙๘	๘,๙๒๑	๘,๙๕๓	๑๒,๕๕๐	๑๔,๒๖๔	๒๕,๑๒๖	๒๗,๙๕๗	๑๐๑,๓๕๙	๑๑๓,๕๕๒
๕๕-๕๙	๕๓,๓๐๘	๖๖,๑๕๑	๘,๒๔๙	๘,๔๕๑	๑๓,๕๗๘	๑๖,๕๙๘	๒๗,๗๐๑	๓๒,๗๗๙	๑๐๒,๘๓๖	๑๒๓,๙๗๙
๖๐-๖๔	๕๗,๕๓๓	๗๒,๙๔๓	๗,๑๔๖	๗,๓๓๕	๑๕,๖๖๐	๑๙,๓๖๕	๒๙,๘๕๘	๓๔,๙๙๑	๑๑๐,๑๙๗	๑๓๓,๕๗๔
๖๕-๖๙	๕๓,๓๗๑	๖๘,๒๕๘	๕,๖๙๐	๕,๘๗๙	๑๔,๑๓๕	๑๘,๐๑๔	๒๖,๘๙๗	๓๑,๒๒๗	๑๐๐,๐๙๓	๑๒๓,๓๑๘
๗๐-๗๔	๓๗,๗๖๙	๔๘,๑๑๙	๓,๙๒๑	๔,๔๙๓	๑๐,๑๒๐	๑๒,๙๐๔	๑๘,๖๒๔	๒๒,๓๒๔	๗๐,๕๓๔	๘๗,๘๖๐
๗๕-๗๙	๒๑,๓๓๒	๒๖,๕๑๕	๒,๔๖๑	๒,๕๗๔	๕,๖๐๙	๗,๒๖๖	๑๐,๗๖๒	๑๓,๐๒๘	๔๐,๑๖๔	๔๙,๓๘๓
๘๐-๘๔	๑๐,๓๐๐	๑๒,๗๙๔	๑,๔๖๖	๑,๕๕๓	๒,๘๕๕	๓,๘๓๐	๕,๔๐๓	๗,๑๒๖	๒๐,๖๖๔	๒๕,๓๔๓
๘๕-๘๙	๖,๒๐๑	๘,๗๐๔	๙๑๐	๑,๐๒๕	๑,๕๓๕	๒,๑๔๓	๓,๐๔๐	๔,๕๓๙	๑๑,๖๘๖	๑๖,๔๑๑
๙๐-๙๔	๓,๐๒๔	๔,๕๓๔	๔๒๑	๕๖๐	๖๕๓	๑,๐๕๗	๑,๒๙๓	๒,๑๔๔	๕,๓๘๑	๘,๑๙๕
๙๕-๙๙	๑,๑๗๐	๑,๔๙๒	๑๘๘	๒๑๒	๑๕๕	๒๖๑	๓๒๘	๕๘๔	๑,๘๕๑	๒,๕๕๙
๑๐๐ ขึ้นไป	๗๔๗	๗๓๑	๑๒๕	๑๓๔	๔๘	๕๔	๑๕๐	๑๔๐	๑,๐๗๐	๑,๐๕๙
รวม	๘๖๔,๐๖๓	๙๓๔,๕๙๕	๑๔๕,๘๕๑	๑๔๒,๘๕๕	๑๘๘,๕๕๗	๒๐๖,๖๕๐	๓๓๘,๓๗๓	๓๕๙,๙๘๘	๑,๕๓๖,๘๘๔	๑,๖๔๔,๐๘๔

ที่มา: สรุปลสถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘

จากการวิเคราะห์แผนภาพปิรามิดประชากร (Population Pyramid) ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ พบลักษณะโครงสร้างประชากรแบบ "ดอกบัวตูม" หรือ "ปิรามิดฐานสอบ" ซึ่งสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่ "สังคมสูงวัยระดับสมบูรณ์" (Aged Society) อย่างชัดเจน โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ จำแนกตามกลุ่มวัย ดังนี้

๑) วัยเด็กและเยาวชน (๐ - ๑๔ ปี): ฐานปิรามิดที่แคบลง ฐานล่างสุดของปิรามิด (ช่วงอายุ ๐-๔ ปี และ ๕-๙ ปี) มีความกว้างน้อยกว่าช่วงอายุอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด และมีแนวโน้มสอบแคบลงเรื่อย ๆ ตามระดับชั้น แสดงถึงอัตราการเกิดที่ต่ำลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้จำนวนเด็กเข้าสู่ระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อนุบาลและประถมศึกษา) มีจำนวนลดลงทุกปี

๒) วัยแรงงาน (๑๕ - ๕๙ ปี): การขยายออกของช่วงวัยทำงานตอนปลาย สัดส่วนประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุดของกลุ่มจังหวัดกระจุกตัวอยู่ในช่วงอายุ ๔๐ - ๕๙ ปี (ส่วนที่กว้างที่สุดของกราฟ) แสดงให้เห็นถึงกำลังแรงงานหลักในปัจจุบันกำลังเคลื่อนตัวเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุในอีก ๕-๑๐ ปีข้างหน้า ในขณะที่แรงงานรุ่นใหม่ (อายุ ๒๐-๒๙ ปี) มีสัดส่วนที่น้อยลงอย่างชัดเจน ทำให้เกิดภาวะขาดแคลนแรงงานในอนาคต

๓) วัยสูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป): ยอดปิรามิดที่ขยายตัวและอายุยืนยาว ส่วนยอดของปิรามิดมีความกว้างและสูงขึ้น แสดงถึงสัดส่วนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศในช่วงอายุ ๗๐ ปีขึ้นไป พบว่า กราฟฝั่งเพศหญิง มีความยาวมากกว่าเพศชายอย่างชัดเจน สะท้อนถึงอายุขัยเฉลี่ยของประชากรหญิงที่ยืนยาวกว่าชาย

๒.๔ ความหลากหลายทางชาติพันธุ์

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีลักษณะโครงสร้างทางสังคมที่เป็น สังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยกลุ่มประชากรที่มีความหลากหลายทางภาษา อัตลักษณ์ และวิถีชีวิต โดยสามารถจำแนกกลุ่มชาติพันธุ์หลักในพื้นที่ได้ ๒ กลุ่มใหญ่ ดังนี้

๑) กลุ่มชาติพันธุ์พื้นราบและตระกูลไท เป็นประชากรกลุ่มใหญ่ที่ตั้งถิ่นฐานในที่ราบลุ่มและเขตเมือง

- คนเมือง (ไทยวน):

พื้นที่: กระจายตัวอยู่ทั่วทุกจังหวัด เป็นประชากรหลักของเชียงใหม่ ลำปาง และลำพูน
 อัตลักษณ์: สืบทอดวัฒนธรรม "ล้านนา" ใช้ภาษาคำเมือง ตัวอักษรธรรมล้านนา

มีประเพณีที่ผูกพันกับพุทธศาสนาอย่างเคร่งครัด

- ไทใหญ่ (ฉาน/เงี้ยว):

พื้นที่: ทนุแน่นที่สุดใน แม่ฮ่องสอน และตอนเหนือของ จ.เชียงใหม่ (ฝาง, แม่ฮาย, เวียงแหง)
 อัตลักษณ์: มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรัฐฉาน (เมียนมา) โดดเด่นเรื่องศรัทธาในพุทธศาสนา ประเพณีสำคัญคือ "ปอยส่างลอง" (บวชลูกแก้ว) อาหารและเครื่องแต่งกายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ศาสนา ประเพณีสำคัญคือ "ปอยส่างลอง" (บวชลูกแก้ว) อาหารและเครื่องแต่งกายมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

- ไทยอง (ลื้อเมืองยอง):

พื้นที่: ทนุแน่นมากใน จ.ลำพูน (อ.เมือง, อ.ป่าซาง, อ.แม่ทา) และ จ.เชียงใหม่ (อ.สันกำแพง)
 อัตลักษณ์: อพยพมาจากเมืองยอง (รัฐฉาน) มีชื่อเสียงด้านการทอผ้าฝ้าย (ผ้าฝ้ายดอนหลวง/ป่าซาง) และวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ชยันชันแข็ง

ดอนหลวง/ป่าซาง) และวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ชยันชันแข็ง

- ไทลื้อ:

พื้นที่: พบใน อ.ดอยสะเก็ด อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

อัตลักษณ์: บ้านเรือนและเครื่องแต่งกายมีเอกลักษณ์ (เสื้อปัก) โดดเด่นเรื่องการทอ

ผ้าลายน้ำไหล

๒) กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง มีบทบาทสำคัญต่อบริบทการศึกษาในพื้นที่ห่างไกลและ

พื้นที่ชายแดน

- ปกาเกอญอ (กะเหรี่ยง): เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีประชากรมากที่สุด

พื้นที่: กระจายตัวในป่าเขาของทั้ง ๔ จังหวัด โดยเฉพาะ อ.อมก๋อย/แม่แจ่ม (เชียงใหม่) และ อ.แม่สะเรียง/สบเมย (แม่ฮ่องสอน)

วิถีชีวิต: ผูกพันกับธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง มีระบบการจัดการทรัพยากรที่เรียกว่า "ไร่หมุนเวียน" ซึ่งไม่ใช่การทำลายป่า แต่เป็นการพักฟื้นดิน นิสัยรักสงบและสมถะ

- ม้ง (แม้ว):

พื้นที่: อาศัยบนภูเขาสูง เช่น ดอยอินทนนท์ ดอยปุย (เชียงใหม่) และพื้นที่รอยต่อจังหวัด

วิถีชีวิต: ชยันชันแข็ง เดิมเคยปลูกฝิ่นแต่ปัจจุบันเปลี่ยนมาปลูกพืชเมืองหนาว (สตรอว์เบอร์รี, กะหล่ำปลี) จนมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น เกรงครัดในระบบแซ่ (ตระกูล) และประเพณีปีใหม่ม้ง

(สตรอว์เบอร์รี, กะหล่ำปลี) จนมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น เกรงครัดในระบบแซ่ (ตระกูล) และประเพณีปีใหม่ม้ง

- ลาหู่ (มุเซอ):

พื้นที่: ตามแนวชายแดนไทย-เมียนมา ในเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน

วิถีชีวิต: เดิมเป็นพรานล่าสัตว์ที่มีความเชี่ยวชาญ รักอิสระ นับถือผีบรรพบุรุษ

(ปัจจุบันบางส่วนหันมานับถือศาสนาคริสต์)

- ลีซู (ลีซอ):

พื้นที่: อ.เชียงดาว อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ และ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน

อัตลักษณ์: เครื่องแต่งกายมีสีสันฉูดฉาดสะดุดตา เป็นกลุ่มที่มีหัวการค้า ปรับตัวเก่ง

- อาข่า (อิก้อ):

พื้นที่: ตอนเหนือของเชียงใหม่ (ติดเชียงราย)

อัตลักษณ์: โดดเด่นที่เครื่องประดับศีรษะของผู้หญิง ประเพณีไล่ชิงช้า

- อีวเมี่ยน (เย้า):

พื้นที่: ส่วนใหญ่อยู่ใน จ.ลำปาง (อ.เมืองปาน) และบางส่วนของเชียงใหม่

อัตลักษณ์: ได้รับอิทธิพลจากจีนสูง มีระบบการเขียนอักษร และงานปักผ้า

ที่ประณีตมาก

๓) กลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ที่น่าสนใจ

- ลัวะ (ละว้า): ชนพื้นเมืองดั้งเดิมก่อนที่คนไทจะอพยพเข้ามา พบมากใน อ.แม่ลาน้อย (แม่ฮ่องสอน) และ อ.แม่แจ่ม (เชียงใหม่) มีความรู้เรื่องการถลุงโลหะในอดีต

- จีนฮ่อ (จีนยูนนาน): ลูกหลานกองพล ๙๓ และผู้อพยพ อาศัยอยู่ตามดอยอย่างขางดอยแม่สลอง (เชียงราย-เชียงใหม่) เชี่ยวชาญการปลูกชาและผลไม้เมืองหนาว ให้ความสำคัญกับการศึกษา ภาษาจีนควบคู่ภาษาไทย

๓. สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ สังคม รายได้และหนี้สินครัวเรือน รวมทั้งบริบททางสังคมและคุณภาพชีวิต

๓.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

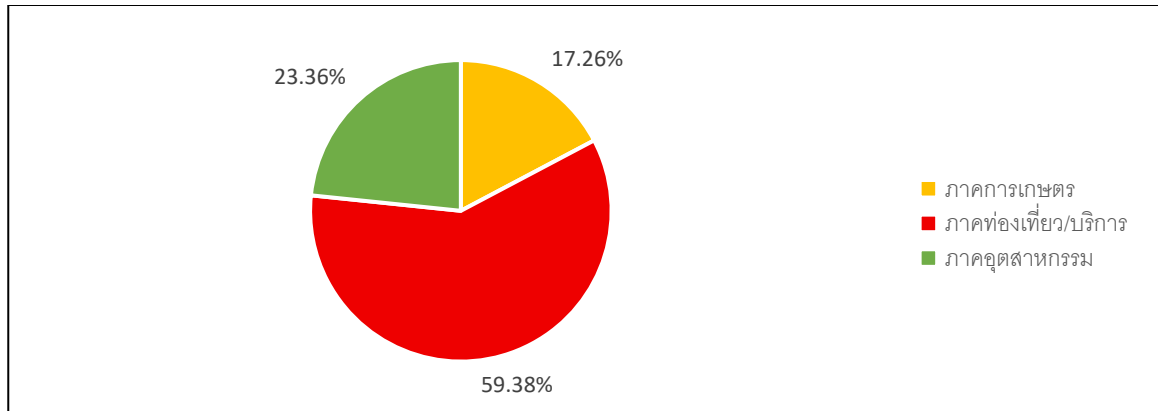
ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๔๖๐,๑๑๗.๔๑ ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้ ตารางที่ ๑๑ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาค/สาขาการผลิต	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายจังหวัด (ล้านบาท)			
	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำพูน	ลำปาง
ภาคการเกษตร	๔๙,๑๙๗.๖	๕,๖๘๙.๑๒	๑๕,๒๑๑.๘๘	๙,๓๒๖.๓๕
- เกษตรกรรม ป่าไม้ และการประมง	๔๙,๑๙๗.๖๐	๕,๖๘๙.๑๒	๑๕,๒๑๑.๘๘	๙,๓๒๖.๓๕
ภาคท่องเที่ยว/บริการ	๑๙๕,๔๘๑.๔๕	๑๐,๑๕๘.๘๕	๒๘,๖๑๙.๐๑	๓๘,๙๖๙.๖๐
- การก่อสร้าง	๑๑,๙๗๑.๑๐	๕๖๑.๕๓	๑,๙๕๗.๓๐	๒,๑๐๓.๐๑
- การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์	๓๓,๗๑๓.๓๓	๑,๘๑๒.๒๓	๑๑,๒๙๔.๖๑	๗,๘๔๗.๒๘
- การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๑๒,๖๓๗.๔๓	๔๘๐.๘๙	๗๙๗.๖๐	๑,๖๙๒.๓๔
- ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๒๒,๐๖๕.๒๔	๓๗๘.๖๔	๒๖๗.๘๒	๘๐๖.๔๖
- ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๔,๗๕๙.๕๕	๒๔๔.๑๘	๔๙๖.๕๕	๕๒๔.๕๐
- การเงินและการประกันภัย	๒๗,๐๔๑.๙๕	๑,๐๗๓.๔๙	๓,๕๗๑.๔๐	๕,๖๗๔.๐๙
- กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	๑๒,๖๕๕.๐๘	๗๔๕.๐๕	๒,๑๐๒.๐๙	๓,๗๓๙.๐๖
- กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	๑,๒๑๘.๓๑	๙.๐๗	๕๔.๘๖	๕๖.๒๖

ภาค/สาขาการผลิต	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายจังหวัด (ล้านบาท)			
	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำพูน	ลำปาง
- กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	๒,๗๖๙.๐๑	๕๐.๑๗	๑๖๙.๘๘	๒๑๗.๑๕
- การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	๑๕,๓๓๓.๗๐	๑,๓๔๑.๗๓	๑,๙๒๒.๓๘	๔,๒๕๘.๕๖
- การศึกษา	๒๘,๒๘๘.๒๑	๒,๒๖๓.๗๒	๒,๗๑๑.๔๐	๗,๑๖๘.๕๕
- กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๑๗,๕๙๕.๒๙	๗๘๓.๑๐	๒,๓๘๔.๑๒	๓,๘๐๙.๕๑
- ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๙๙๕.๖๓	๗๑.๔๓	๔๗๖.๐๘	๓๔๔.๑๓
- กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	๔,๔๒๗.๖๒	๓๔๓.๖๒	๔๑๒.๙๒	๗๒๘.๗๐
ภาคอุตสาหกรรม	๓๒,๗๙๘.๐๓	๑,๑๘๗.๘๐	๔๗,๗๐๙.๖๗	๒๕,๗๖๘.๐๔
- การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑,๖๔๘.๔๐	๖๒.๒๒	๒๓๓.๗๐	๑๐,๙๔๑.๕๖
- การผลิตอุตสาหกรรม	๒๕,๑๖๒.๑๘	๘๕๘.๒๐	๔๕,๐๕๑.๖๗	๙,๗๗๔.๑๙
- ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๕,๐๓๓.๒๗	๒๑๘.๗๘	๑,๘๒๒.๓๙	๔,๗๕๙.๘๑
- การประปาและการจัดการของเสีย	๙๕๕.๑๘	๔๘.๖๐	๖๐๑.๙๑	๒๙๒.๔๘
รวมทั้งหมด	๒๗๗,๔๗๗.๐๘	๑๗,๐๓๕.๗๗	๙๑,๕๔๐.๕๖	๗๔,๐๖๓.๙๙

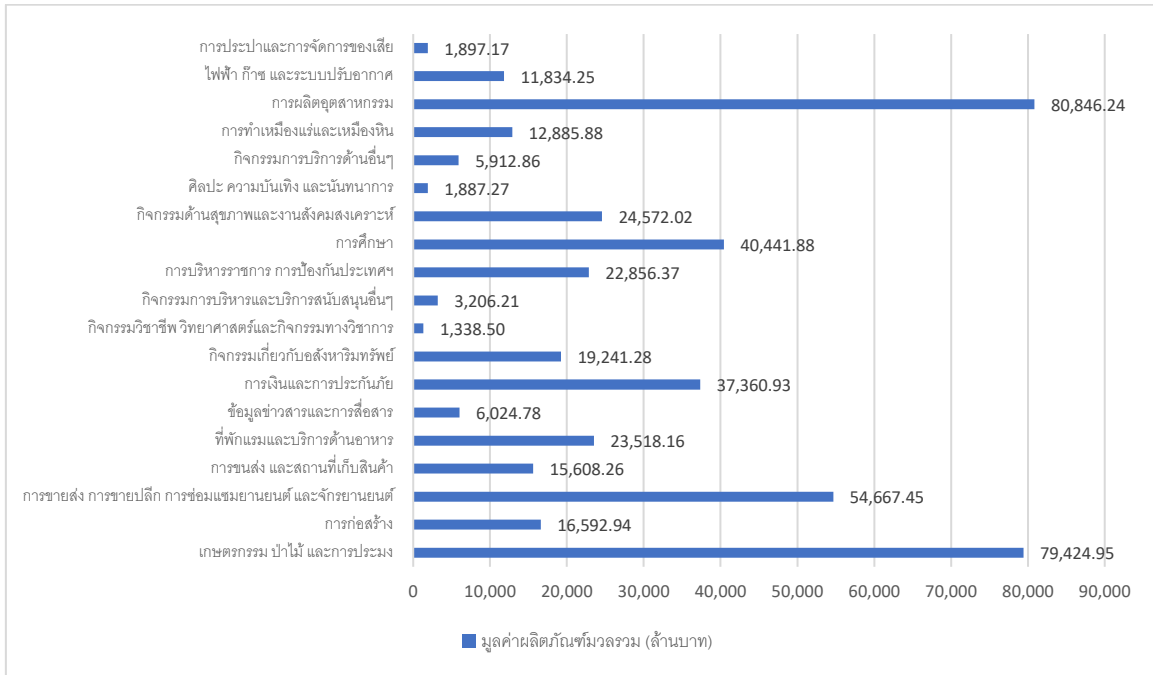
ที่มา: ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนภาพที่ ๑๒ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำแนกตามภาคการผลิต

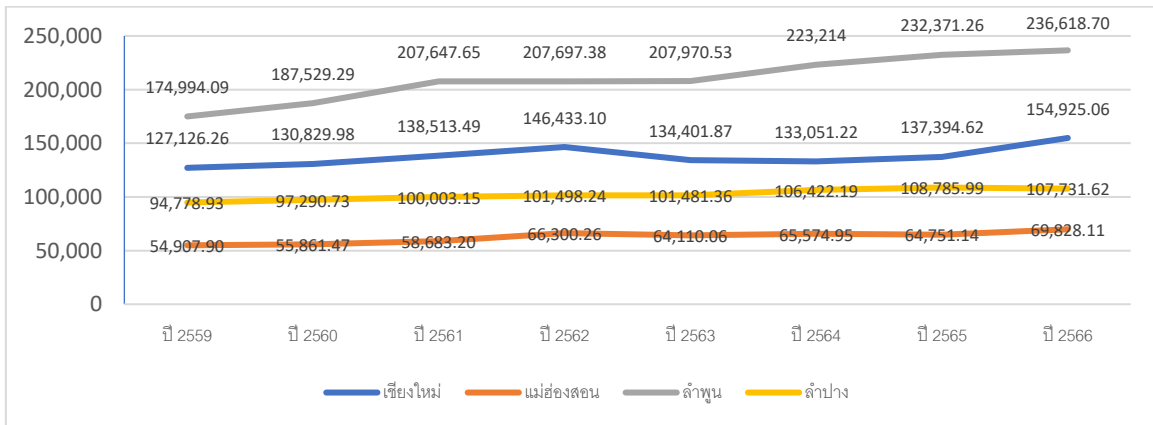
ที่มา: ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนภาพที่ ๑๓ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำแนกตามสาขาการผลิต

ที่มา: ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนภาพที่ ๑๔ การเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per Capita) จำแนกรายจังหวัด ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๖

ที่มา: ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากการประมวลผลข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน) โดยอ้างอิงข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ (ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๙) สามารถวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจและศักยภาพของพื้นที่ได้ ๓ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑) ขนาดและศักยภาพทางเศรษฐกิจในภาพรวม

ภาพรวมเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ขับเคลื่อนด้วยความหลากหลายของสาขาการผลิต โดยมีความแตกต่างของขนาดเศรษฐกิจตามบริบทของพื้นที่ ดังนี้

- จังหวัดเชียงใหม่: มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สูงที่สุดในกลุ่มจังหวัด คิดเป็นสัดส่วนเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของมูลค่ารวม ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน และการบริการของภูมิภาค

- จังหวัดลำพูน: มีขนาดเศรษฐกิจในระดับรองลงมา โดยมีอัตราการขยายตัวที่ขับเคลื่อนด้วยภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก

- จังหวัดลำปาง และ จังหวัดแม่ฮ่องสอน: มีขนาดเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับฐานทรัพยากร และจำนวนประชากรในพื้นที่ โดยจังหวัดลำปางมีเศรษฐกิจแบบผสมผสาน ขณะที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนเน้นเศรษฐกิจฐานนิเวศและการท่องเที่ยว

๒) การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per Capita)

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดด้านรายได้เฉลี่ยต่อหัว ซึ่งสะท้อนขีดความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประชากร พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

- จังหวัดลำพูน: มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว สูงที่สุดในกลุ่มจังหวัด และอยู่ในเกณฑ์สูงเมื่อเทียบกับระดับภาค ปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากการที่จังหวัดมีสัดส่วนภาคการผลิตอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูง ประกอบกับมีจำนวนประชากรที่เหมาะสม ทำให้ตัวเลขเฉลี่ยต่อหัวอยู่ในระดับสูง

- จังหวัดเชียงใหม่: มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับสถานะเมืองเศรษฐกิจหลัก

- จังหวัดลำปาง และ จังหวัดแม่ฮ่องสอน: มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวที่แตกต่างกันตามโครงสร้างเศรษฐกิจ โดยพื้นที่ที่พึ่งพาภาคเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมจะมีมูลค่าต่อหัวน้อยกว่าพื้นที่อุตสาหกรรมและบริการ ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเพื่อยกระดับรายได้

๓) โครงสร้างเศรษฐกิจจำแนกรายสาขา

ข้อมูลบ่งชี้ถึงจุดเด่นทางยุทธศาสตร์ที่แตกต่างกันในแต่ละจังหวัด จำแนกได้ ดังนี้

- กลุ่มขับเคลื่อนด้วยอุตสาหกรรม : ได้แก่ จังหวัดลำพูน (โดดเด่นด้านอิเล็กทรอนิกส์และแปรรูปเกษตร) และ จังหวัดลำปาง (โดดเด่นด้านพลังงาน เซรามิก และเหมืองแร่)

- กลุ่มขับเคลื่อนด้วยบริการและการท่องเที่ยว : ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีรายได้หลักจากภาคบริการ โรงแรม และร้านอาหาร

- กลุ่มขับเคลื่อนด้วยเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีต้นทุนทางทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ เหมาะแก่การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเกษตรที่สูง

ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแสดงให้เห็นถึง "ความหลากหลายทางบริบทเศรษฐกิจ" ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ซึ่งเป็น "โอกาสในการพัฒนาที่แตกต่างกัน" กล่าวคือ

- พื้นที่เชียงใหม่และลำพูน มีความพร้อมรองรับการผลิตกำลังคนสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการสมัยใหม่

- พื้นที่ลำปางและแม่ฮ่องสอน มีโอกาสในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อต่อยอดฐานเศรษฐกิจท้องถิ่น การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร และการท่องเที่ยวชุมชน

๓.๒ การประกอบอาชีพหลักและโครงสร้างตลาดแรงงาน

โครงสร้างเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีความหลากหลายเชิงพื้นที่ โดยแต่ละจังหวัดมีจุดเน้นทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑) ภาคการเกษตรและเกษตรแปรรูป

- จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน: เป็นฐานการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจเพื่อการส่งออกที่สำคัญ โดยเฉพาะ "ลำไย" และ "มะม่วง" รวมถึงมีการขยายตัวของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตผักและผลไม้เมืองหนาว เกษตรอินทรีย์ และไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

- จังหวัดแม่ฮ่องสอน: เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในพื้นที่สูง เน้นพืชไร่และพืชตระกูลถั่ว กระเทียม กาแฟ และบุก โดยมีแนวโน้มการปรับเปลี่ยนสู่วิถีเกษตรยั่งยืนและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

- จังหวัดลำปาง: มีพื้นที่เพาะปลูกพืชอุตสาหกรรม ได้แก่ อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และสับปะรดโรงงาน

ตารางที่ ๑๒ เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (สำรวจเบื้องต้น ปี ๒๕๖๖)

จังหวัด	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร					
	นาข้าว	พืชไร่	สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	สวนผัก ไม้ดอก/ไม้ ประดับ	อื่นๆ	รวม
เชียงใหม่	๕๕๔,๔๖๕	๔๐๗,๙๐๐	๗๕๑,๖๒๐	๒,๐๗๙	๒๔๘,๓๘๓	๑,๙๖๔,๔๔๗
แม่ฮ่องสอน	๒๑๗,๙๑๘	๑๕๕,๒๖๘	๓๘,๘๑๔	๒๑,๓๙๔	๑๑,๘๑๑	๔๔๔,๒๐๕
ลำพูน	๑๑๕,๐๐๖	๙๐,๙๖๖	๓๘๙,๑๙๘	๑๙,๐๒๘	๖๑,๑๘๗	๖๗๕,๓๘๕
ลำปาง	๔๓๘,๗๙๓	๓๖๘,๑๗๑	๑๔๕,๑๕๘	๙,๓๑๕	๓,๕๙๔	๙๖๕,๐๓๑
รวม	๑,๓๒๖,๑๘๒	๑,๐๒๑,๓๐๕	๑,๓๒๔,๗๙๐	๕๑,๘๑๖	๓๒๔,๙๗๕	๔,๐๕๙,๐๖๘

ที่มา: แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

๒) ภาคปศุสัตว์

ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีการเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ โคเนื้อ โคเนื้อ กระบือ สุกร ไก่พื้นเมือง ไก่เนื้อ ไก่ไข่ เป็ดเทศ เป็ดเนื้อ เป็ดไข่ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวนการเลี้ยงไก่พื้นเมืองมากถึง ๗,๓๗๑,๖๘๔ ตัว รองลงมาคือไก่เนื้อ จำนวน ๕,๕๙๗,๙๔๗ ตัว ไก่ไข่ จำนวน ๔,๖๔๕,๒๘๖ ตัว ตามลำดับ และมีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง จำนวน ๑๖๒,๖๖๖ ราย รองลงมาคือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๔๔,๔๗๐ ราย และเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร จำนวน ๒๗,๖๒๑ ราย

ตารางที่ ๑๓ จำนวนการเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกรกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ปศุสัตว์	จำนวนการเลี้ยง (ตัว)			จำนวนเกษตรกร (ราย)		
	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
โคนม	๘๑,๑๖๐	๘๑,๙๕๐	๘๐,๔๕๙	๓๓,๒๑๕	๓๘,๗๖๑	๑,๗๒๘
โคเนื้อ	๓๖๕,๖๐๖	๔๐,๔๗๒๐	๔๖๓,๕๗๘	๑,๖๐๑	๑,๖๔๐	๔๔,๔๗๐
กระบือ	๗๖,๓๑๔	๑๑๓,๗๓๔	๑๑๘,๑๗๙	๑๐,๙๔๒	๑๒,๖๒๙	๑๒,๘๙๘
สุกร	๘๙๘,๐๑๕	๘๑๐,๑๑๐	๕๙๔,๒๘๘	๒๘,๒๗๔	๓๑,๐๕๔	๒๗,๖๒๑
ไก่พื้นเมือง	๖,๒๙๓,๖๔๙	๗,๐๒๔,๓๒๕	๗,๓๗๑,๖๘๔	๑๖๐,๔๔๑	๑๕๙,๖๘๘	๑๖๒,๖๖๖
ไก่เนื้อ	๔,๑๒๘,๓๕๑	๕,๑๒๓,๗๗๓	๕,๕๙๗,๙๔๗	๑,๐๒๑	๑,๑๓๔	๑,๒๑๔
ไก่ไข่	๓,๕๖๒,๘๗๒	๔,๗๒๓,๔๐๕	๔,๖๔๕,๒๘๖	๓,๒๒๓	๔,๒๓๘	๔,๘๙๑
เป็ดเทศ	๔๙,๖๒๕	๖๑,๑๒๕	๖๒,๔๐๐	๒,๘๖๘	๓,๐๑๑	๗,๙๐๑
เป็ดเนื้อ	๖,๐๒๔	๗,๘๙๙	๘,๔๕๘	๒๑๖	๒๕๙	๒๗๖
เป็ดไข่	๔๔,๘๖๙	๗๔,๑๒๐	๘๒,๕๐๔	๙๕๘	๑,๒๑๙	๑,๒๖๘

ที่มา: แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

จากการวิเคราะห์โครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พบว่า สาขาปศุสัตว์ถือเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก และสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับภูมิภาค โดยมีลักษณะการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมและศักยภาพของพื้นที่ ดังนี้

๒.๑) การเลี้ยงโคนมและโคเนื้อ - ถือเป็นปศุสัตว์เศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูงและมีการรวมกลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็ง โดยมีพื้นที่การผลิตกระจายตัวอยู่ในจังหวัดที่มีศักยภาพด้านทรัพยากรอาหารสัตว์และระบบชลประทาน

โคนม: มีความโดดเด่นในพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ และ จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นแหล่งผลิตน้ำนมดิบคุณภาพสูงที่สำคัญของภาคเหนือ โดยมีการบริหารจัดการในรูปแบบสหกรณ์โคนมที่เข้มแข็ง เชื่อมโยงกับโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมในพื้นที่ ทำให้เกษตรกรมีตลาดรองรับที่แน่นอนและมีรายได้ที่มั่นคง

โคเนื้อ: เป็นอาชีพที่แพร่หลายใน จังหวัดลำปาง และพื้นที่ชนบทของทุกจังหวัด โดยมีการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพดี (Premium Beef) เพื่อป้อนสู่ตลาดร้านอาหารและภัตตาคาร รวมถึงการเลี้ยงโคพื้นเมืองเพื่อจำหน่ายเป็นสินค้าบริโภคภายในท้องถิ่น

๒.๒) การเลี้ยงสุกรและสัตว์ปีก - ลักษณะการผลิตแบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบหลัก ได้แก่ ระบบฟาร์มมาตรฐาน: เป็นการเลี้ยงในเชิงพาณิชย์ ที่มักพบใน จังหวัดลำพูน และ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการจัดการระบบสุขาภิบาลและการป้องกันโรคที่เข้มงวด เพื่อป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

เกษตรกรรายย่อย: เป็นการเลี้ยงเพื่อเป็นแหล่งอาหารและรายได้เสริมในครัวเรือนพบได้ทั่วไปในทุกจังหวัด โดยเฉพาะไก่พื้นเมืองที่ได้รับความนิยมในการบริโภคสูง

๒.๓) ปศุสัตว์อัตลักษณ์พื้นถิ่นและปศุสัตว์บนพื้นที่สูง - เป็นจุดเด่นทางยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะใน จังหวัดแม่ฮ่องสอน และพื้นที่ภูเขาสูงของเชียงใหม่ ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศที่เอื้อต่อการเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์เฉพาะถิ่น ได้แก่

ไก่กระดุกดำและไก่พื้นเมือง: เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของเกษตรกรบนพื้นที่สูง ซึ่งได้รับการส่งเสริมให้เป็นสินค้าอัตลักษณ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

สุกรพันธุ์พื้นเมือง (หมูดำ): เป็นวิธีการผลิตดั้งเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งปัจจุบันได้รับการพัฒนาสายพันธุ์และการจัดการเลี้ยงดูให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อยกระดับสู่ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย

กระบือ: ยังคงมีความสำคัญในมิติด้านวัฒนธรรมและการเกษตรในพื้นที่ราบลุ่มและพื้นที่ชุ่มน้ำบางส่วน

ก) ภาคอุตสาหกรรมและหัตถอุตสาหกรรม

- จังหวัดลำพูน: มีสถานะเป็นเมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรมของภาคเหนือ โดยมีนิคมอุตสาหกรรมเป็นฐานการผลิตสำคัญ แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในสายการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์นำทางรถยนต์ เครื่องมือแพทย์ และการแปรรูปสินค้าเกษตร

- จังหวัดลำปาง: มีโครงสร้างอาชีพที่โดดเด่นด้านอุตสาหกรรมเซรามิก อุตสาหกรรมเหมืองแร่และพลังงานไฟฟ้า รวมถึงหัตถอุตสาหกรรมไม้แกะสลัก

อุตสาหกรรม

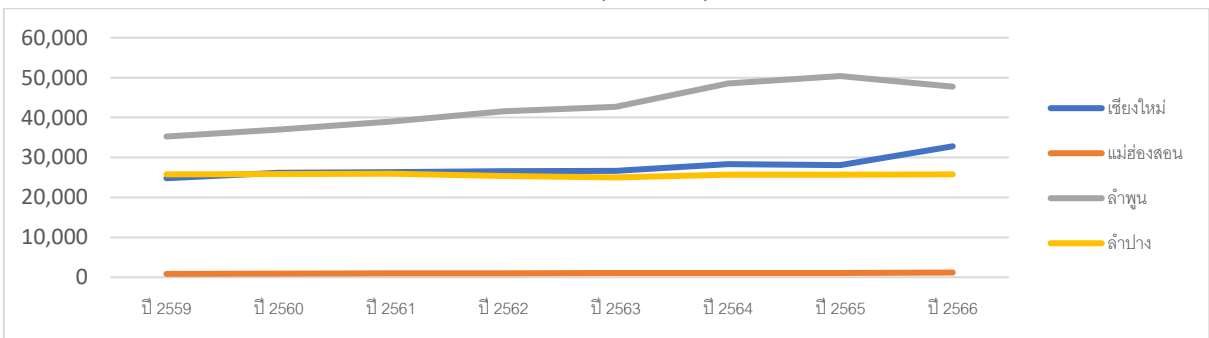
ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เท่ากับ ๑๐๗,๔๖๓.๕๔ ล้านบาท โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ได้แก่ จังหวัดลำพูน มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม เท่ากับ ๔๗,๗๐๙.๖๗ ล้านบาท รองลงมาเป็น จังหวัดเชียงใหม่ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม เท่ากับ ๓๒,๗๙๘.๐๓ ล้านบาท จังหวัดลำปาง มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม เท่ากับ ๒๕,๗๖๘.๐๔ ล้านบาท และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม เท่ากับ ๑,๑๘๗.๘๐ ล้านบาท

ตารางที่ ๑๔ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๖

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (ล้านบาท)							
	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖
GPCP	๘๖,๖๕๓.๘๐	๘๙,๘๕๔.๕๖	๙๒,๑๖๘.๐๓	๙๔,๘๘๗.๒๐	๙๕,๓๓๒.๘๒	๑๐๓,๖๔๔.๐๗	๑๐๕,๒๒๘.๔๖	๑๐๗,๔๖๓.๕๔
เชียงใหม่	๒๔,๘๐๐.๒๔	๒๖,๑๔๗.๗๐	๒๖,๒๙๐.๕๘	๒๖,๕๘๙.๕๒	๒๖,๖๒๕.๕๕	๒๘,๓๔๙.๗๔	๒๘,๐๖๙.๔๒	๓๒,๗๙๘.๐๓
แม่ฮ่องสอน	๘๘๗.๐๒	๘๘๗.๐๐	๙๗๐.๙๒	๙๘๐.๓๑	๑,๐๔๕.๕๙	๑,๑๑๐.๘๖	๑,๑๐๐.๕๒	๑,๑๘๗.๘๐
ลำพูน	๓๕,๒๔๕.๐๔	๓๖,๙๖๒.๘๘	๓๘,๙๗๖.๔๙	๔๑,๕๘๔.๙๔	๔๒,๖๖๕.๒๑	๔๘,๕๓๓.๕๐	๕๐,๓๘๖.๗๙	๔๗,๗๐๙.๖๗
ลำปาง	๒๕,๗๖๘.๕๐	๒๕,๘๕๖.๙๘	๒๕,๙๓๐.๐๔	๒๕,๓๓๒.๘๓	๒๕,๙๙๖.๘๗	๒๕,๖๔๙.๙๗	๒๕,๖๗๑.๗๓	๒๕,๗๖๘.๐๔

ที่มา: ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนภาพที่ ๑๕ การเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๖ (ล้านบาท)

ที่มา: ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หัตถอุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP จำนวน ๒๔,๓๑๒.๒๖ ล้านบาท โดยจังหวัดที่มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP มากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ คือ จังหวัดเชียงใหม่ มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP รวม ๑๖,๓๕๐.๘๓ ล้านบาท รองลงมาเป็นจังหวัดลำพูน มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP รวม ๕,๓๙๘.๐๔ ล้านบาท จังหวัดลำปาง มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP รวม ๒,๐๓๕.๗๐ ล้านบาท และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP รวม ๕๒๗.๖๘ ล้านบาท รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๑๕ รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP รายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๗

จังหวัด	รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP (ล้านบาท)						
	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗
เชียงใหม่	๑๓,๐๔๒.๖๗	๑๖,๔๖๗.๔๗	๑๘,๑๑๑.๑๓	๑๗,๑๙๒.๐๑	๑๓,๗๗๓.๐๕	๑๕,๒๑๒.๘๗	๑๖,๓๕๐.๘๓
แม่ฮ่องสอน	๒๘๖.๐๖	๓๕๘.๐๙	๓๙๔.๑๐	๔๓๓.๔๑	๔๔๓.๔๒	๔๙๖.๕๒	๕๒๗.๖๘
ลำพูน	๓,๐๒๕.๘๓	๓,๙๕๙.๔๑	๔,๒๗๑.๕๗	๔,๗๑๙.๓๖	๔,๔๓๘.๘๙	๕,๐๔๔.๒๓	๕,๓๙๘.๐๔
ลำปาง	๘๘๔.๒๕	๑,๐๘๙.๘๐	๑,๓๐๔.๘๘	๑,๕๕๒.๙๓	๑,๖๘๕.๙๙	๑,๙๑๐.๖๐	๒,๐๓๕.๗๐

ที่มา: รายงานยอดจำหน่ายสินค้าโอท็อป กรมการพัฒนาชุมชน

ตารางที่ ๑๖ รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP รายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แยกตามประเภทสินค้า ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

จังหวัด	รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP แยกตามประเภทสินค้า (ล้านบาท)				
	อาหาร	เครื่องมือ	ผ้า เครื่องแต่งกาย	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร
เชียงใหม่	๖,๓๗๖.๓๙	๑,๓๓๕.๐๖	๓,๘๐๕.๕๔	๓,๗๖๖.๒๘	๑,๐๖๗.๕๔
แม่ฮ่องสอน	๑๕๑.๒๙	๑๑๖.๗๐	๑๖๙.๒๐	๕๘.๕๒	๓๑.๙๕
ลำพูน	๑,๒๒๑.๖๗	๒๕๘.๖๕	๒,๓๘๒.๔๙	๑,๑๕๙.๐๓	๓๗๖.๑๗
ลำปาง	๖๖๗.๒๑	๑๑๒.๑๑	๒๕๕.๒๙	๘๗๑.๖๕	๑๒๙.๔๒

ที่มา: รายงานยอดจำหน่ายสินค้าโอท็อป กรมการพัฒนาชุมชน

ตารางที่ ๑๗ แสดงสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP ๕ ลำดับแรก ในแต่ละจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ลำดับที่	สุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP รายจังหวัด			
	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำพูน	ลำปาง
๑	เสื้อผ้า,เครื่องแต่งกาย	สบู่โคลน	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจาก ลำไย	ข้าวแต่น
๒	เครื่องปั้นดินเผา	ป๊อปคอร์นโทใหญ่	ผ้าทอยกดอก	เซรามิค
๓	ไม้แกะสลัก	น้ำพริกเห็ดนางฟ้าพริก กะเหรี่ยง	ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าฝ้าย	สร้อยคอขูดวิถีถิ่น
๔	การนวดแผนไทย	น้ำมัลเบอร์รี่	เครื่องสำอางสมุนไพร	กาแฟ
๕	สุรากลั่น	กระเป๋าคัดปลาขาวเขา เข่ามั่ง	ชาสมุนไพรอบน้ำผึ้ง	ครีมไพล

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่/แม่ฮ่องสอน/ลำปาง/ลำพูน

จากการวิเคราะห์ศักยภาพเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พบว่า ภาคหัตถอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชน ถือเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากที่มีความเข้มแข็ง โดยอาศัยรากฐานจากวัฒนธรรมล้านนา ผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและความคิดสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดสินค้าที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจสูง โดยสามารถจำแนกกลุ่มผลิตภัณฑ์ ได้ดังนี้

๑) หัตถกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงระดับประเทศและได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ในหลายรายการ โดยมีแหล่งผลิตสำคัญ ดังนี้

จังหวัดลำพูน: มีสถานะเป็นศูนย์กลางการผลิตผ้าไหมที่ประณีตของภาคเหนือ โดยเฉพาะ "ผ้าไหมยกดอกลำพูน" ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีลวดลายวิจิตรบรรจง และ "ผ้าฝ้ายทอมือ" (อำเภอป่าซาง) ที่มีการพัฒนารูปแบบให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตร่วมสมัย

จังหวัดเชียงใหม่: โดดเด่นด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากเส้นใยธรรมชาติ อาทิ ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติ ผ้าหม้อห้อม และผลิตภัณฑ์จากเส้นใยกล้วย ซึ่งมีการนำนวัตกรรมการออกแบบมาใช้เพื่อยกระดับสู่สินค้าแฟชั่นไลฟ์สไตล์

จังหวัดแม่ฮ่องสอน: มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวด้านสิ่งทอของกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ "ผ้าทอกระเหรี่ยง" และ "ผ้าทอชนแกะ" ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิตและภูมิปัญญาดั้งเดิม มีจุดเด่นที่การใช้สีธรรมชาติและลวดลายที่เป็นสัญลักษณ์ทางความเชื่อ

๒) อุตสาหกรรมเซรามิกและเครื่องปั้นดินเผา เป็นสาขาการผลิตที่มีการขยายตัวจากระดับวิสาหกิจชุมชนสู่อุตสาหกรรมส่งออก โดยอาศัยความได้เปรียบด้านทรัพยากรในพื้นที่

จังหวัดลำปาง: เป็นฐานการผลิตเซรามิกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ตั้งแต่เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร ไปจนถึงของที่ระลึก โดยมีสินค้าสัญลักษณ์คือ "ขามไถลำปาง" และเซรามิกเนื้อพอร์ซเลนคุณภาพสูง

จังหวัดเชียงใหม่: มุ่งเน้นการผลิตเครื่องปั้นดินเผาประเภทศิลปะหัตถกรรม โดยเฉพาะ "เครื่องปั้นดินเผาศิลาดล" หรือเครื่องถ้วยเชียงตุง ซึ่งเป็นภูมิปัญญาการเคลือบผิวด้วยขี้เถ้าไม้ธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของล้านนา

๓) หัตถศิลป์ไม้แกะสลักและของตกแต่ง

จังหวัดเชียงใหม่: เป็นศูนย์กลางการค้าและผลิตงานไม้แกะสลักที่สำคัญ โดยเฉพาะย่าน "บ้านถวาย" อำเภอหางดง ซึ่งเป็นแหล่งรวมช่างฝีมือที่มีความชำนาญในการแกะสลักไม้เพื่อการตกแต่งสถาปัตยกรรม งานพุทธศิลป์ และเฟอร์นิเจอร์ตกแต่งบ้าน

จังหวัดลำปางและลำพูน: มีกลุ่มหัตถกรรมแกะสลักไม้ที่ผลิตสินค้าของที่ระลึก ของเล่นไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้จามจุรี ซึ่งสร้างรายได้หมุนเวียนให้แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๔) เครื่องเงินและเครื่องเงิน

จังหวัดเชียงใหม่: มีชื่อเสียงในด้านการผลิตเครื่องเงินที่มีความประณีตสูง (ย่านวัวลาย) โดยใช้เทคนิคการดุนลายโบราณ รวมถึงงาน "เครื่องเงิน" ที่เป็นการลงรักปิดทองบนภาชนะไม้ไผ่สาน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน: โดดเด่นด้าน "เครื่องเงินชาวเขา" ซึ่งมีรูปแบบดีไซน์ที่แตกต่าง เน้นความหนาและลวดลายเรขาคณิตตามแบบฉบับของชนเผ่า เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

๕) ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปและสมุนไพร เป็นการนำผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและยืดอายุการเก็บรักษา มีผลิตภัณฑ์เด่น ได้แก่ แหนม ไส้อั่ว น้ำพริกหนุ่ม ข้าวแต๋น (ลำปาง) ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากถั่วเหลืองและงา (แม่ฮ่องสอน) ลำไยอบแห้งเนื้อสีทอง (ลำพูน/เชียงใหม่) รวมถึงผลิตภัณฑ์สปาและเครื่องสำอางสมุนไพรที่เชื่อมโยงกับธุรกิจบริการสุขภาพ

๔) ภาคบริการ การท่องเที่ยว และพาณิชย์กรรม

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีศักยภาพและความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากมีสถานที่/แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและมีอัตลักษณ์ รวมทั้ง สิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ว่าจะเป็น โรงแรม ร้านอาหาร บูติค รีสอร์ท และโฮมสเตย์ที่มีความพร้อม และสามารถรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น

๔.๑) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural and Traditional Tourism) บนพื้นฐานวัฒนธรรม ประเพณี ที่เป็นเอกลักษณ์ และประวัติศาสตร์อันยาวนาน รวมทั้งการสัมผัสวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น หัตถกรรม งานฝีมือ หรืองานช่างต่างๆ

๔.๒) การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ/เชิงนิเวศ (Natural/Eco-Tourism) อาทิ การเที่ยวชมความงดงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การเดินป่า การดูนก หรือการตั้งแคมป์

๔.๓) การท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) ซึ่งได้แก่การท่องเที่ยวโดยมุ่งเน้นการพักผ่อนหย่อนใจ ทั้งในรูปแบบธรรมชาติและในรูปแบบเมือง

๔.๔) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) ได้แก่ การท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้ วิถีชีวิตและพักผ่อนหย่อนใจ โดยแบ่งเป็นการท่องเที่ยวเพื่อทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ หรือการบำบัดรักษาฟื้นฟูสุขภาพ เป็นต้น

๔.๕) การท่องเที่ยวเชิงการศึกษา (Education Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวเชิงการศึกษา เป็นการท่องเที่ยว ที่เน้นให้บริการแก่นักเรียนนักศึกษาชาวต่างชาติที่ต้องการเข้ามาศึกษาอย่างสถาบันในกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑ โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่

๔.๖) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและสัมมนา (MICE) โดยจังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพและความพร้อม ในการเป็น MICE City

๔.๗) การท่องเที่ยวตาม Theme หรือกระแส (trend) เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนผู้มาเยี่ยมชม กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

จังหวัด	จำนวนผู้มาเยี่ยมชม (คน)		
	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
เชียงใหม่	๖,๐๖๘,๐๓๗	๓,๘๕๗,๓๐๙	๘,๙๓๓,๕๖๘
แม่ฮ่องสอน	๖๐๕,๕๒๖	๔๒๓,๑๐๐	๑,๐๕๗,๑๑๙
ลำพูน	๖๙๕,๗๔๖	๔๔๑,๕๖๑	๑,๑๓๐,๓๓๐
ลำปาง	๘๒๑,๕๘๑	๖๐๘,๑๗๗	๑,๕๖๒,๘๓๙
รวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	๘,๑๓๐,๖๑๖	๕,๒๐๖,๘๔๔	๑๒,๕๒๓,๕๑๓

ที่มา: แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๙ แสดงรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

จังหวัด	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)		
	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
เชียงใหม่	๔๒,๔๙๒	๒๔,๔๓๒	๕๑,๕๐๔
แม่ฮ่องสอน	๒,๕๑๖	๑,๓๔๐	๔,๒๑๐
ลำพูน	๙๒๑	๕๑๙	๑,๓๘๒
ลำปาง	๒,๓๐๖	๑,๕๘๐	๔,๒๑๔
รวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	๕๕,๕๘๓	๒๖,๗๓๐.๖๗	๖๑,๔๑๖.๗๓

ที่มา: แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

๓.๓ รายได้และหนี้สินครัวเรือน

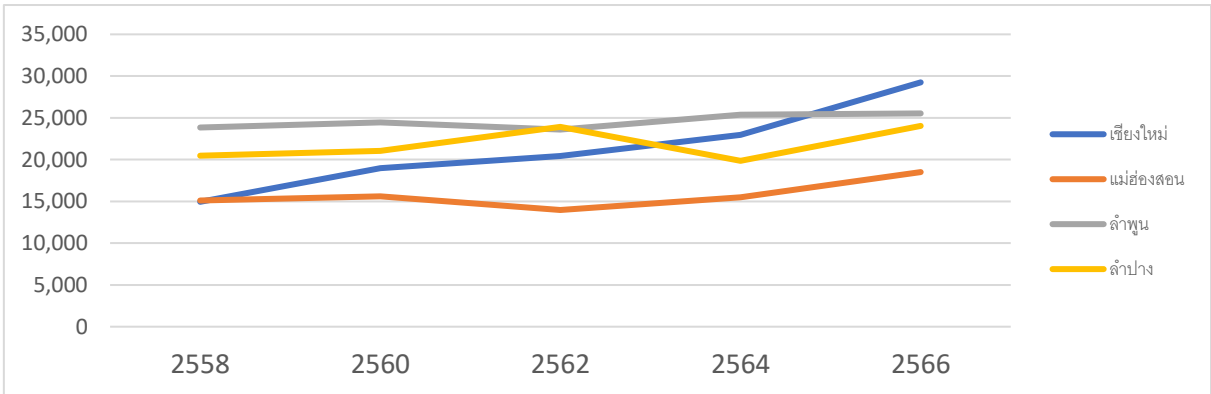
๑) รายได้

ตารางที่ ๒๐ รายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกรายจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖

จังหวัด	รายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท/เดือน)				
	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๒	๒๕๖๔	๒๕๖๖
เชียงใหม่	๑๔,๙๕๐	๑๘,๙๗๐	๒๐,๔๔๓	๒๒,๙๖๓	๒๙,๒๕๒
แม่ฮ่องสอน	๑๕,๑๑๙	๑๕,๖๑๗	๑๓,๙๗๑	๑๕,๔๙๖	๑๘,๕๐๙
ลำพูน	๒๓,๘๓๔	๒๔,๔๖๘	๒๓,๖๐๐	๒๕,๓๗๗	๒๕,๕๓๕
ลำปาง	๒๐,๔๖๖	๒๑,๐๓๔	๒๓,๙๒๙	๑๙,๘๕๘	๒๔,๐๓๙

ที่มา: รายงานรายได้และการกระจายรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๖ ระดับจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

แผนภาพที่ ๑๖ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงรายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกรายจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖

ที่มา: รายงานรายได้และการกระจายรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๖ ระดับจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

โครงสร้างรายได้ของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีความแตกต่างกันตามสภาพภูมิสังคมและลักษณะการประกอบอาชีพ โดยสามารถจำแนกกลุ่มรายได้ตามบริบทพื้นที่ได้ดังนี้

กลุ่มพื้นที่รายได้จากภาคอุตสาหกรรมและบริการ

จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน: ครัวเรือนในสองจังหวัดนี้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคเหนือ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจาก ความหลากหลายของแหล่งที่มาของรายได้ กล่าวคือนอกจากรายได้จากภาคการเกษตรแล้ว ยังมีสัดส่วนรายได้จากภาคอุตสาหกรรม (ลำพูน) และรายได้จากภาคบริการและการท่องเที่ยว (เชียงใหม่) ซึ่งมีความต่อเนื่องและแน่นอนกว่ารายได้จากภาคเกษตรเพียงอย่างเดียว

กลุ่มพื้นที่รายได้จากภาคเกษตรกรรม

จังหวัดลำปางและแม่ฮ่องสอน: โครงสร้างรายได้หลักยังคงพึ่งพาผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับฤดูกาลและราคาพืชผลในตลาดโลก โดยเฉพาะในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีข้อจำกัดด้านพื้นที่และการคมนาคม ทำให้โอกาสในการสร้างรายได้เสริมจากภาคบริการหรืออุตสาหกรรมมีน้อยกว่าพื้นที่อื่น อย่างไรก็ตาม พบแนวโน้มที่ดีขึ้นจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนและการแปรรูปสินค้าเกษตรอัตลักษณ์

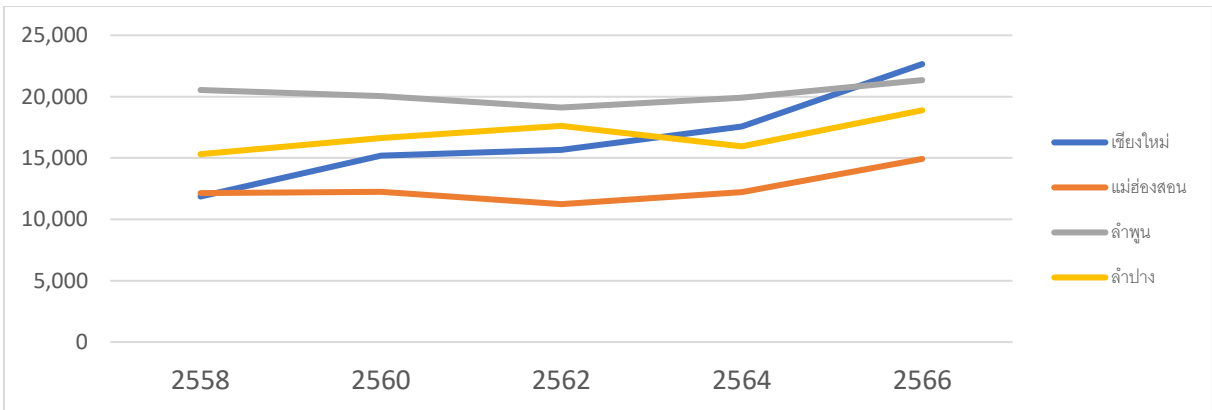
๒) ค่าใช้จ่ายรายเดือน

ตารางที่ ๒๑ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกรายจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖

จังหวัด	ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท/เดือน)				
	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๒	๒๕๖๔	๒๕๖๖
เชียงใหม่	๑๑,๘๖๔	๑๕,๒๐๗	๑๕,๖๖๐	๑๗,๕๗๓	๒๒,๖๕๘
แม่ฮ่องสอน	๑๒,๑๓๑	๑๒,๒๔๓	๑๑,๒๔๓	๑๒,๒๑๔	๑๔,๙๒๗
ลำพูน	๒๐,๕๕๐	๒๐,๐๕๖	๑๙,๑๑๕	๑๙,๙๓๐	๒๑,๓๕๑
ลำปาง	๑๕,๓๑๕	๑๖,๖๔๒	๑๗,๖๑๓	๑๕,๙๔๘	๑๘,๘๘๙

ที่มา: รายงานรายได้และการกระจายรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๖ ระดับจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

แผนภาพที่ ๑๗ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกรายจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖

ที่มา: รายงานรายได้และการกระจายรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๖ ระดับจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๓) หนี้สินครัวเรือน

ตารางที่ ๒๒ ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สินและมูลค่าหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนที่เป็นหนี้ จำแนกรายจังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖

จังหวัด	ร้อยละครัวเรือนที่มีหนี้สิน					มูลค่าหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนที่มีหนี้สิน (บาท)				
	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๒	๒๕๖๔	๒๕๖๖	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๖๒	๒๕๖๔	๒๕๖๖
เชียงใหม่	๒๔.๖	๓๙.๘	๓๔.๗	๔๑.๑	๔๒.๖	๑๒๖,๘๕๖	๒๘๙,๘๒๒	๓๒๓,๐๑๖	๔๓๗,๐๑๙	๓๓๘,๔๐๖
แม่ฮ่องสอน	๔๖.๒	๔๓.๙	๓๒.๗	๔๒.๒	๔๕.๘	๒๖๖,๔๙๗	๒๗๙,๒๕๙	๒๒๘,๑๕๗	๒๙๓,๐๙๗	๓๗๓,๐๖๐
ลำพูน	๖๙.๑	๗๐.๘	๖๒.๒	๖๐.๕	๖๒.๑	๓๓๕,๑๒๙	๓๒๑,๘๗๖	๓๐๙,๖๓๓	๓๔๙,๕๖๒	๓๕๐,๐๒๖
ลำปาง	๕๑.๖	๕๗.๙	๔๘.๐	๔๓.๖	๓๔.๖	๒๓๑,๒๕๕	๓๔๑,๗๔๖	๓๒๐,๓๒๑	๓๓๐,๑๖๔	๓๘๓,๙๒๖

ที่มา: รายงานรายได้และการกระจายรายได้ของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๖ ระดับจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สถานการณ์ค่าใช้จ่ายและภาระหนี้สินของครัวเรือน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติด้านเศรษฐกิจสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พบว่า โครงสร้างการใช้จ่ายและการก่อหนี้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับบริบทการประกอบอาชีพและวิถีชีวิตในแต่ละพื้นที่ โดยภาพรวมสะท้อนถึงการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนี้

โครงสร้างค่าใช้จ่ายและการอุปโภคบริโภค

พฤติกรรมการใช้จ่ายของครัวเรือนในกลุ่มจังหวัด มีลักษณะการจัดสรรงบประมาณที่มุ่งเน้นไปยังปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพ โดยสัดส่วนค่าใช้จ่ายกว่าร้อยละ ๗๐ เป็นรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดยานพาหนะและการเดินทาง และหมวดสาธารณูปโภค ซึ่งเป็นผลจากการปรับตัวของดัชนีราคาผู้บริโภคและต้นทุนพลังงาน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายละเอียดจำแนกตามลักษณะพื้นที่ พบข้อเท็จจริงที่น่าสนใจ คือ

- พื้นที่เมืองและเศรษฐกิจ: ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ครัวเรือนมีสัดส่วนรายจ่ายในหมวด "การศึกษาและการพัฒนาตนเอง" รวมถึงค่าใช้จ่ายเพื่อกิจกรรมทางสังคมและสันทนาการ สูงกว่าพื้นที่อื่น ซึ่งสะท้อนถึงความตระหนักในการลงทุนเพื่ออนาคตและการยกระดับคุณภาพชีวิต

- พื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม: ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและพื้นที่รอบนอกของลำปาง สัดส่วนค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในหมวดปัจจัย ๔ และปัจจัยการผลิตทางการเกษตร สะท้อนถึงการดำรงชีพที่เน้นความพอเพียงและการพึ่งพาตนเอง

วัตถุประสงค์และลักษณะของหนี้สิน

สถานการณ์หนี้สินของครัวเรือนในกลุ่มจังหวัด เมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุและที่มาของการกู้ยืม พบว่าหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งสะท้อนถึงการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ มากกว่าการกู้ยืมเพื่อการบริโภคฟุ่มเฟือย โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์หลักได้ ๒ ประการ ดังนี้

- หนี้สินเพื่อการลงทุนประกอบอาชีพ: เป็นลักษณะหนี้สินหลักของครัวเรือนเกษตรกรในทุกจังหวัด โดยเป็นการกู้ยืมเพื่อจัดหาปัจจัยการผลิต อาทิ เครื่องมือทางการเกษตร พันธุ์พืช ปุ๋ย และเวชภัณฑ์สัตว์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเตรียมความพร้อมสำหรับฤดูกาลเพาะปลูก ซึ่งถือเป็นกลไกปกติในการบริหารสภาพคล่องของภาคเกษตรกรรม

- หนี้สินเพื่อการสร้างความมั่นคงในทรัพย์สิน: พบมากในกลุ่มจังหวัดที่มีความเป็นเมืองสูงและมีฐานรายได้ประจำ เช่น จังหวัดลำพูนและเชียงใหม่ โดยเป็นการก่อหนี้ในลักษณะสินเชื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่อเช่าซื้อยานพาหนะ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านที่พักอาศัยและความสะดวกในการเดินทางประกอบอาชีพในระยะยาว

เสถียรภาพและการบริหารจัดการทางการเงิน

ภาพรวมสถานะทางการเงินของครัวเรือนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ยังคงอยู่ในระดับที่บริหารจัดการได้ โดยครัวเรือนส่วนใหญ่มีความสามารถในการชำระหนี้ตามกำหนด อย่างไรก็ตาม ในสถานะที่เศรษฐกิจโลกมีความผันผวนและค่าครองชีพปรับตัวสูงขึ้น การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะการส่งเสริมวินัยทางการเงินและการออม เพื่อให้ครัวเรือนมีสภาพคล่องที่เพียงพอต่อการรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินและสามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของบุตรหลานได้อย่างต่อเนื่อง

๓.๓ บริบททางสังคมและคุณภาพชีวิต

จากการประมวลผลข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พบการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และความมั่นคงของมนุษย์ โดยสามารถจำแนกประเด็นท้าทายและข้อเท็จจริงในแต่ละมิติ ได้ดังนี้

๑) มิติด้านโครงสร้างประชากร กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรครั้งสำคัญ ซึ่งถือเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว

- การเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Aged Society): ข้อมูลสถิติทะเบียนราษฎรระบุว่า สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) ในพื้นที่จังหวัดลำปาง ลำพูน และเชียงใหม่ มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ดัชนีการพึ่งพิงปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งหมายถึงภาระของวัยแรงงานในการดูแลผู้สูงอายุและเด็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

- อัตราการเกิดและจำนวนประชากรวัยเรียน: อัตราการเกิดใหม่ของประชากรมีแนวโน้มชะลอตัว ส่งผลให้จำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่ระบบการศึกษาลดลงตามลำดับ

๒) มิติด้านการศึกษาและการเรียนรู้ สถานการณ์ด้านการศึกษาในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันตามบริบททางภูมิศาสตร์และเศรษฐกิจ โดยมีประเด็นข้อเท็จจริงที่ต้องได้รับการส่งเสริม ดังนี้

- ความเหลื่อมล้ำทางโอกาสในการเข้าถึง: ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนและอำเภอห่างไกลของเชียงใหม่และลำปาง ยังคงมีความท้าทายด้านการคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ส่งผลให้ต้นทุนในการเข้าถึงการศึกษาของเยาวชนในพื้นที่ดังกล่าวสูงกว่าพื้นที่เมือง

- สมรรถนะกำลังคนและตลาดแรงงาน: ผลการสำรวจความต้องการแรงงานภาคอุตสาหกรรมและบริการ พบว่ายังมีช่องว่างระหว่างทักษะของผู้สำเร็จการศึกษา (Supply) กับความต้องการของผู้ประกอบการ (Demand) โดยเฉพาะทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะดิจิทัล และทักษะวิชาชีพเฉพาะทางที่จำเป็นต่ออุตสาหกรรม

๓) มิติด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม สถานะทางสุขภาพของประชาชนมีความเชื่อมโยงกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมสุขภาพ โดยปรากฏข้อเท็จจริงสำคัญ ดังนี้

- สถานการณ์โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs): สถิติสาธารณสุขบ่งชี้ว่า อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง เบาหวาน และโรคหัวใจ มีแนวโน้มสูงขึ้นในกลุ่มประชากรผู้สูงอายุและวัยทำงาน ซึ่งสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคและการใช้ชีวิต

- ผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ: สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่เกิดขึ้นในช่วงฤดูแล้งของทุกปี เป็นปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจของประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กเล็กและผู้สูงอายุ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน

- การเข้าถึงบริการสาธารณสุข: ในพื้นที่ภูเขาสูงและถิ่นทุรกันดาร การเข้าถึงบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินและบริการสุขภาพเฉพาะทางยังต้องอาศัยการพัฒนาาระบบส่งต่อผู้ป่วยและการแพทย์ทางไกล

๔) มิติด้านความมั่นคงทางสังคมและความปลอดภัย

- ภูมิคุ้มกันทางสังคมและยาเสพติด: เนื่องจากพื้นที่กลุ่มจังหวัดมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงมีความจำเป็นต้องเฝ้าระวังเรื่องการลักลอบขนส่งยาเสพติดและการข้ามแดน

- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน: สถิติอุบัติเหตุทางถนนยังคงเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลท่องเที่ยวและในเส้นทางที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาลาดชัน

๕) มิติด้านกลุ่มเปราะบางและความหลากหลายทางวัฒนธรรม

- สถานะทางทะเบียนราษฎร: ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนและเชียงใหม่ มีประชากรกลุ่มชาติพันธุ์บางส่วนที่ยังอยู่ระหว่างกระบวนการพิสูจน์สิทธิและสถานะทางทะเบียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิทธิในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐอย่างเต็มรูปแบบ

- เศรษฐกิจครัวเรือนกลุ่มเปราะบาง: ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำและเกษตรกรรายย่อย ยังคงมีความเปราะบางต่อความผันผวนทางเศรษฐกิจ ทำให้ความสามารถในการแบกรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาและการรักษาพยาบาลมีจำกัด จำเป็นต้องอาศัยกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคประชาสังคม

๓.๕ ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI)

ข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า จังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีลำดับดัชนีความก้าวหน้าของคน ซึ่งประกอบด้วย ๘ ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านสุขภาพ การศึกษา ชีวิตการทำงาน รายได้ ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัวและชุมชน การคมนาคม และการสื่อสาร การมีส่วนร่วม ดังนี้

ตารางที่ ๒๓ การจัดลำดับดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ประจำปี ๒๕๖๕ จำแนกตามดัชนีย่อยและจังหวัด

จังหวัด	ลำดับ	สุขภาพ	การศึกษา	ชีวิตการทำงาน	เศรษฐกิจ	ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	ชีวิตครอบครัวและชุมชน	การคมนาคมและการสื่อสาร	การมีส่วนร่วม	HAI	
										ลำดับ	ค่าดัชนี
เชียงใหม่	๖๕	๒๕	๖๖	๕๐	๗๐	๔๒	๖๗	๑๒	๖๘	๐.๖๑๗๙	
แม่ฮ่องสอน	๕๖	๗๖	๓๕	๕๗	๖๗	๓	๗๔	๒๓	๗๖	๐.๕๙๗๔	
ลำปาง	๗๖	๒๘	๖๐	๔๓	๒๒	๕๘	๕๔	๓	๔๒	๐.๖๓๙๐	
ลำพูน	๗๗	๓๒	๑๘	๓๔	๕๕	๓๑	๔๘	๑	๓๘	๐.๖๔๑๖	

ที่มา : ดัชนีความก้าวหน้าของคน ประจำปี ๒๕๖๕, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ปี ๒๕๖๕

จากตารางข้างต้น แต่ละจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีค่าดัชนีแตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยจังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีลำดับและค่าดัชนีความก้าวหน้าของคนสูงสุดในกลุ่ม และมีดัชนีเรื่องการมีส่วนร่วมเป็นลำดับที่ ๑ ของประเทศ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าสังเกต คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีค่าคะแนนต่ำสุดในกลุ่มจังหวัด และลำดับอยู่ถัดจากต่ำสุดของประเทศ และจังหวัดลำพูนมีค่าดัชนีบางด้านที่ต่ำเป็นลำดับสุดท้ายของทั้งประเทศ คือ สุขภาพ ซึ่งสะท้อนถึงความเร่งด่วนในการจัดการแก้ไขปัญหาในด้านดังกล่าวอย่างจริงจัง

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index : HDI)

สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ซึ่งเป็นหน่วยงานประสานความช่วยเหลือในด้านการพัฒนาของสหประชาชาติ (UN) ได้เผยแพร่รายงานการพัฒนาของมนุษย์ (Human Development Report) ปี ๒๐๒๑/๒๐๒๒ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๕ พบว่า สวิตเซอร์แลนด์ได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีดัชนีการพัฒนามนุษย์สูงสุดในครั้งนี้ สูงถึง ๐.๙๖๒ แซงหน้าแชมป์เก่า ๑๐ สมัยซ้อนอย่าง นอร์เวย์ที่รั้งอันดับที่ ๒ ในปีนี้ มีดัชนีอยู่ที่ ๐.๙๖๑ ส่วนอันดับที่ ๓ เป็นของไอซ์แลนด์ มีดัชนีอยู่ที่ ๐.๙๕๙ โดยประเทศส่วนใหญ่ใน ๑๐ อันดับแรกล้วนเป็นประเทศในยุโรป โดยเฉพาะในแถบสแกนดิเนเวีย ขณะที่เขตบริหารพิเศษฮ่องกงของจีนรั้งอันดับที่ ๔ ส่วนประเทศเพื่อนบ้านในย่านอาเซียนอย่างสิงคโปร์อยู่ในอันดับที่ ๑๒ จากโซนหัวตาราง มีดัชนีอยู่ที่ ๐.๙๓๙ ขณะที่บรูไนอยู่ในอันดับที่ ๕๑ มีดัชนีอยู่ที่ ๐.๘๒๙ และมาเลเซียที่อยู่อันดับ ๖๒ มีดัชนีอยู่ที่ ๐.๘๐๓

สำหรับประเทศไทยในปี ๒๐๒๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔) มีดัชนีการพัฒนามนุษย์ หรือ HDI Value อยู่ที่ระดับ ๐.๘๐๐ ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๖๖ จาก ๑๙๑ ประเทศทั่วโลก จัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนามนุษย์ระดับสูง

มาก และไทยอยู่ในประเทศกลุ่มนี้ต่อเนื่องมา ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๐๑๙ หรือ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นมา และ หากพิจารณาเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า มี ๔ ประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มที่มีการพัฒนามนุษย์ระดับ “สูงมาก” ได้แก่ สิงคโปร์ (๐.๙๓๙) บรูไน (๐.๘๒๙) มาเลเซีย (๐.๘๐๓) และ ไทย (๐.๘๐๐)

ทั้งนี้ HDI จะวัดความสำเร็จโดยเฉลี่ยของแต่ละประเทศในการพัฒนามนุษย์ ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านความรู้ และด้านการครองชีพ แบ่งระดับการพัฒนาเป็น ๔ กลุ่ม ซึ่งในปี ๒๐๒๑ มี ๑๙๑ ประเทศทั่วโลก จัดอยู่ในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่มีการพัฒนาสูงมาก (ดัชนี ๐.๘๐๐-๑.๐๐๐) มีจำนวน ๖๖ ประเทศ
- กลุ่มที่มีการพัฒนาสูง (ดัชนี ๐.๗๐๐-๐.๗๙๙) มีจำนวน ๔๙ ประเทศ
- กลุ่มที่มีการพัฒนาระดับกลาง (ดัชนี ๐.๕๕๐-๐.๖๙๙) มีจำนวน ๔๔ ประเทศ
- กลุ่มที่มีการพัฒนาต่ำ (ดัชนี ๐.๓๕๐-๐.๕๔๙) มีจำนวน ๓๒ ประเทศ

การที่ประเทศไทยมีผลการพัฒนามนุษย์อยู่ในระดับสูงมากได้ต่อเนื่อง สะท้อนถึงความสำเร็จในการผลักดันนโยบายด้านต่างๆ ของรัฐบาล ซึ่งจะยังคงขับเคลื่อนโดยรับฟังข้อเสนอแนะขององค์กรระหว่างประเทศ เช่น UNDP มาปรับใช้ และเดินหน้านำตามแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนแม่บทฉบับต่างๆ ที่แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ โดยมีเป้าหมายหลักคือการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยให้ดีขึ้นต่อเนื่อง

๔. ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาจากเอกสารข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานด้านการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๘ (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ รายละเอียด ดังนี้

การจัดการศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวนทั้งสิ้น ๑๐ หน่วยงาน ได้แก่ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๔ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ๒) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ๓) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๔) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และ ๕) และกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) สังกัดกระทรวงอื่น ๆ จำนวน ๖ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ๒) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.) ๓) มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (มกช.) ๔) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ๕) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตชด.) และ ๖) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.)

ปีการศึกษา ๒๕๖๘ การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา ได้แก่ จำนวนสถานศึกษา จำนวนนักเรียน/นักศึกษา จำนวนครู/บุคลากรทางการศึกษา และจำนวนประชากรวัยเรียน (๓-๑๘ ปี) ข้อมูลพื้นฐานและดัชนีทางการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๖๘ โดยแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่มประชากรและระดับการศึกษา รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและอัตราการเข้าศึกษาในแต่ละระดับ จำนวนนักเรียน จำนวนครู และอัตราส่วนนักเรียนต่อครู อัตราการสำเร็จของนักเรียน อัตราการเรียนต่อของนักเรียน อัตราการคงอยู่ของนักเรียน คะแนนเฉลี่ย ของผลการทดสอบระดับชาติ เฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้คะแนนผลการทดสอบระดับชาติมากกว่า ๕๐ คะแนน จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากร จำแนกตามช่วงอายุ ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๘ และร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนรายหัว โดยมีแหล่งที่มาของข้อมูลจากระบบศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ <https://exchange.moe.go.th/> โดยข้อมูลเฉพาะการศึกษาในระบบการศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน ข้อมูลไม่รวมสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ในส่วนของสังกัด
 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (อปท.) นับรวม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพด.) และ
 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ข้อมูลเฉพาะการศึกษาในระบบการศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน ได้แก่ โรงเรียนสาธิต รายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

**๔.๑ ข้อมูลภาพรวม สถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ ของกระทรวงศึกษาธิการ
 และกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑**

ตารางที่ ๒๔ จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ ของกระทรวงศึกษาธิการ
 และกระทรวงอื่นๆ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

สังกัด	สถานศึกษา (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/อาจารย์ (คน)
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๑,๘๑๔	๔๘๙,๕๕๙	๓๐,๘๗๗
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๑,๕๑๑	๓๑๙,๐๔๑	๒๒,๐๗๙
สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	๒๑๒	๙๙,๖๙๒	๗,๑๘๕
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	๓๒	๓๕,๖๔๖	๑,๔๐๖
กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.)	๕๙	๓๕,๑๘๐	๒๐๗
สังกัดกระทรวงอื่น ๆ	๑,๒๖๖	๗๑,๙๔๖	๑,๒๑๕
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)	๗	๓,๓๓๓	๓๒๔
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.)	๕๑	๖,๐๖๕	๕๑๖
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (มกช.)	๑	๕๖๕	๗๓
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (อปท.)	๑,๑๗๒	๕๘,๖๗๘	-
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตชด.)	๓๔	๒,๙๐๒	๓๐๒
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.)	๑	๔๐๓	-
รวม	๓,๐๘๐	๕๖๑,๕๐๕	๓๒,๐๙๒

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานด้านการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๘ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

จากตารางที่ ๒๔ พบว่า จำนวนสถานศึกษา นักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ สังกัด
 กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ มีดังต่อไปนี้

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบ มีจำนวน ๓,๐๘๐ แห่ง เป็นสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑,๘๑๔ แห่ง และสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๑,๒๖๖ แห่ง

นักเรียน/นักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๖๑,๕๐๕ คน เป็นนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๔๘๙,๕๕๙ คน และนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๗๑,๙๔๖ คน

ครู/อาจารย์ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๒,๐๙๒ คน เป็นครู/อาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจำนวน ๓๐,๘๗๗ คน และครู/อาจารย์ในสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงอื่น ๆ) จำนวน ๑,๒๑๕ คน

๑) ข้อมูลสถานศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๖๘ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีสถานศึกษาทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จำนวนทั้งสิ้น ๓,๐๘๐ แห่ง จำแนกเป็นสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจำนวน ๑,๘๑๔ แห่ง กระทรวงอื่น ๆ จำนวน ๑,๒๖๖ แห่ง เมื่อพิจารณาตามสังกัดและรายจังหวัด รายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๕ จำนวนสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามสังกัดและรายจังหวัด

สังกัด	จังหวัด				รวม
	เชียงใหม่	ลำปาง	แม่ฮ่องสอน	ลำพูน	
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๘๘๕	๓๗๐	๓๓๖	๒๒๓	๑,๘๑๔
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๖๙๐	๓๑๘	๓๒๐	๑๘๓	๑,๕๑๑
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	๑๕๔	๒๘	๖	๒๔	๒๑๒
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	๑๕	๘	๒	๗	๓๒
กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.)	๒๖	๑๖	๘	๙	๕๙
สังกัดกระทรวงอื่น ๆ	๗๒๗	๒๑๓	๒๐๒	๑๒๔	๑,๒๖๖
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)	๔	๒	๑	-	๗
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.)	๒๘	๙	๔	๑๐	๕๑
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (มกช.)	-	๑	-	-	๑
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (อปท.)	๖๗๖	๒๐๑	๑๘๑	๑๑๔	๑,๑๗๒
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตชด.)	๑๘	-	๑๖	-	๓๔

สังกัด	จังหวัด				รวม
	เชียงใหม่	ลำปาง	แม่ฮ่องสอน	ลำพูน	
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.)	๑	-	-	-	๑
รวม	๑,๖๑๒	๕๘๓	๕๓๘	๓๔๗	๓,๐๘๐

จากตารางที่ ๒๕ พบว่า จำนวนสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่นๆ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามสังกัดและรายจังหวัด ดังต่อไปนี้

สถานศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๓,๐๘๐ แห่ง เป็นสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑,๘๑๔ แห่ง และสถานศึกษาสังกัดกระทรวงอื่น ๆ จำนวน ๑,๒๖๖ แห่ง แยกเป็น

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีจำนวน ๑,๕๑๑ แห่ง ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๖๙๐ แห่ง จังหวัดลำปาง จำนวน ๓๑๘ แห่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๓๒๐ แห่ง และจังหวัดลำพูน จำนวน ๑๘๓ แห่ง

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีจำนวน ๒๑๒ แห่ง ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๕๔ แห่ง จังหวัดลำปาง จำนวน ๒๘ แห่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๖ แห่ง และจังหวัดลำพูน จำนวน ๒๔ แห่ง

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) มีจำนวน ๓๒ แห่ง ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๕ แห่ง จังหวัดลำปาง จำนวน ๘ แห่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๒ แห่ง และจังหวัดลำพูน จำนวน ๗ แห่ง

สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) มีจำนวน ๕๙ แห่ง ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๒๖ แห่ง จังหวัดลำปาง จำนวน ๑๖ แห่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๘ แห่ง และจังหวัดลำพูน จำนวน ๙ แห่ง

สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) มีจำนวน ๗ แห่ง ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๔ แห่ง จังหวัดลำปาง จำนวน ๒ แห่ง และจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑ แห่ง

สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.) มีจำนวน ๕๑ แห่ง ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๒๘ แห่ง จังหวัดลำปาง จำนวน ๙ แห่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๔ แห่ง และจังหวัดลำพูน จำนวน ๑๐ แห่ง

สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (มกช.) มีจำนวน ๑ แห่ง ซึ่งอยู่ในจังหวัดลำปาง

สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (อปท.) มีจำนวน ๑,๑๓๒ แห่ง ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๖๗๖ แห่ง จังหวัดลำปาง จำนวน ๒๐๑ แห่ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๘๑ แห่ง และจังหวัดลำพูน จำนวน ๑๑๔ แห่ง

สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตชด.) มีจำนวน ๓๔ แห่ง ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๘ แห่ง และจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๖ แห่ง

สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) มีจำนวน ๑ แห่ง ซึ่งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่

๒) ข้อมูลนักเรียน นักศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๖๘ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีนักเรียน นักศึกษาทั้งในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงอื่น ๆ จำนวนทั้งสิ้น ๕๖๑,๕๐๕ คน เมื่อพิจารณาตามจังหวัดและสังกัด รายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๖ จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามจังหวัดและสังกัด

สังกัด	จังหวัด				รวม
	เชียงใหม่	ลำปาง	แม่ฮ่องสอน	ลำพูน	
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๓๐๔,๒๕๘	๗๙,๓๕๗	๕๐,๐๑๗	๕๕,๙๒๗	๔๘๙,๕๕๙
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๑๘๙,๘๑๔	๕๐,๘๓๖	๔๓,๐๐๙	๓๕,๓๘๒	๓๑๙,๐๔๑
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน (สช.)	๗๔,๓๑๘	๑๓,๘๗๓	๑,๖๑๔	๙,๘๘๗	๙๙,๖๙๒
สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา(สอศ.)	๒๐,๒๙๐	๗,๗๖๑	๑,๒๙๐	๖,๓๐๕	๓๕,๖๔๖
กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.)	๑๙,๘๓๖	๖,๘๘๗	๔,๑๐๔	๔,๓๕๓	๓๕,๑๘๐
สังกัดกระทรวงอื่น ๆ	๔๓,๗๘๘	๑๑,๒๑๖	๗,๔๐๔	๙,๕๓๘	๗๑,๙๔๖
สำนักงานปลัดกระทรวงการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม (อว.)	๒,๔๙๐	๘๔๓	-	-	๓,๓๓๓
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.)	๓,๙๗๓	๖๙๙	๓๕๓	๑,๐๔๐	๖,๐๖๕
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อปท.)	๓๕,๒๗๓	๙,๑๐๙	๕,๗๙๘	๘,๔๙๘	๕๘,๖๗๘
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.)	๑,๖๔๙	-	๑,๒๕๓	-	๒,๙๐๒
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวง วัฒนธรรม (วธ.)	๔๐๓	-	-	-	๔๐๓
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (มกช.)	-	๕๖๕	-	-	๕๖๕
รวม	๓๔๘,๐๔๖	๙๐,๕๗๓	๕๗,๔๒๑	๖๕,๔๖๕	๕๖๑,๕๐๕

จากตารางที่ ๒๖ พบว่า นักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ มีนักเรียน นักศึกษาทั้งสิ้น ๕๖๑,๕๐๕ คน ประกอบด้วย

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓๑๙,๐๔๑ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๙๙,๖๙๒ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๓๕,๖๔๖ คน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน ๓๕,๑๘๐ คน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๓,๓๓๓ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๖,๐๖๕ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๕๘,๖๗๘ คน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๒,๙๐๒ คน สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน ๔๐๓ คน และมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ จำนวน ๕๖๕ คน จำแนกตามจังหวัดมีรายละเอียดดังนี้

จังหวัดเชียงใหม่ มีนักเรียน นักศึกษา ทั้งสิ้น จำนวน ๓๔๘,๐๔๖ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๘๙,๘๑๔ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๗๔,๓๑๘ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๒๐,๒๙๐ คน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน ๑๙,๘๓๖ คน สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๒,๔๙๐ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๓,๙๗๓ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ๓๕,๒๗๓ คน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ๑,๖๔๙ คน และสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ๔๐๓ คน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีนักเรียน นักศึกษา ทั้งสิ้น จำนวน ๕๗,๔๒๑ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๔๓,๐๐๙ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๑,๖๑๔ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๑,๒๙๐ คน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ๔,๑๐๔ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๓๕๓ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ๕,๗๙๘ คน และสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ๑,๒๕๓ คน

จังหวัดลำปาง มีนักเรียน นักศึกษา ทั้งสิ้น จำนวน ๙๐,๕๗๓ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๕๐,๘๓๖ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๑๓,๘๗๓ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๗,๗๖๑ คน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ๖,๘๘๗ คน สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๘๔๓ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๖๙๙ คน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ๙,๑๐๙ คน และ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ๕๖๕ คน

จังหวัดลำพูน มีนักเรียน นักศึกษา ทั้งสิ้น จำนวน ๖๕,๔๖๕ คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓๕,๓๘๒ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๙,๘๘๗ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๖,๓๐๕ คน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ๔,๓๕๓ คน สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๑,๐๔๐ คน และสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ๘,๔๙๘ คน

ตารางที่ ๒๗ จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา

ระดับชั้นการศึกษา	จำนวน (คน)
เตรียมอนุบาล	๑๘,๐๑๗
ก่อนประถมศึกษา	๔๔,๓๓๗
ประถมศึกษา	๑๔๗,๕๘๐
มัธยมศึกษาตอนต้น	๗๑,๗๒๘
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๔๕,๘๐๑
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	๑๒,๙๔๖
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	๗,๒๔๘
ปริญญาตรี	๓๘๙
รวม	๓๔๘,๐๔๖

จากตารางที่ ๒๗ พบว่า จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา ดังต่อไปนี้

นักเรียน นักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๘,๐๔๖ คน เป็นนักเรียน นักศึกษา ระดับเตรียมอนุบาล ๑๘,๐๑๗ คน ระดับก่อนประถมศึกษา ๔๔,๓๓๗ คน ระดับประถมศึกษา ๑๔๗,๕๘๐ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๗๑,๗๒๘ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๔๕,๘๐๑ คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ๑๒,๙๔๖ คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ๗,๒๔๘ คน และระดับปริญญาตรี ๓๘๙ คน

ตารางที่ ๒๘ จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา

ระดับชั้นการศึกษา	จำนวน (คน)
เตรียมอนุบาล	๓,๕๔๐
ก่อนประถมศึกษา	๗,๗๘๓
ประถมศึกษา	๒๔,๐๔๔
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๒,๑๖๗
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๘,๕๐๘
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	๑,๐๐๗
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	๓๗๒
รวม	๕๗,๔๒๑

จากตารางที่ ๒๘ พบว่า จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา ดังต่อไปนี้

นักเรียน นักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๗,๔๒๑ คน เป็นนักเรียน นักศึกษา ระดับเตรียมอนุบาล ๓,๕๔๐ คน ระดับก่อนประถมศึกษา ๗,๗๘๓ คน ระดับประถมศึกษา ๒๔,๐๔๔ คน ระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น ๑๒,๑๖๗ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๘,๕๐๘ คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ๑,๐๐๗ คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ๓๗๒ คน

ตารางที่ ๒๙ จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำปาง ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา

ระดับชั้นการศึกษา	จำนวน (คน)
เตรียมอนุบาล	๔,๕๑๒
ก่อนประถมศึกษา	๑๐,๗๘๒
ประถมศึกษา	๓๒,๓๑๒
มัธยมศึกษาตอนต้น	๒๐,๒๐๘
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๔,๙๙๘
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	๔,๔๑๖
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	๓,๓๒๑
ปริญญาตรี	๒๔
รวม	๙๐,๕๗๓

จากตารางที่ ๒๙ พบว่า จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำปาง ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา ดังต่อไปนี้

นักเรียน นักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๙๐,๕๗๓ คน เป็นนักเรียน นักศึกษา ระดับเตรียมอนุบาล ๔,๕๑๒ คน ระดับก่อนประถมศึกษา ๑๐,๗๘๒ คน ระดับประถมศึกษา ๓๒,๓๑๒ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๒๐,๒๐๘ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑๔,๙๙๘ คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ๔,๔๑๖ คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ๓,๓๒๑ คน และระดับปริญญาตรี ๒๔ คน

ตารางที่ ๓๐ จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา

ระดับชั้น	จำนวน (คน)
เตรียมอนุบาล	๓,๒๒๐
ก่อนประถมศึกษา	๘,๖๐๒
ประถมศึกษา	๒๔,๕๐๗
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๓,๔๘๒
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๙,๑๐๑
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	๓,๙๙๔
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	๒,๔๗๔
ปริญญาตรี	๘๕
รวม	๖๕,๔๖๕

จากตารางที่ ๓๐ พบว่า จำนวนนักเรียน นักศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา ดังต่อไปนี้

นักเรียน นักศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๕,๔๖๕ คน เป็นนักเรียน นักศึกษา ระดับเตรียมอนุบาล ๓,๒๒๐ คน ระดับก่อนประถมศึกษา ๘,๖๐๒ คน ระดับประถมศึกษา ๒๔,๕๐๗ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๑๓,๔๘๒ คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๙,๑๐๑ คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ๓,๙๙๔ คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ๒,๔๗๔ คน และระดับปริญญาตรี ๘๕ คน

๓) ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๖๘ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและสังกัดกระทรวงอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น ๓๒,๐๙๒ คน จำแนก เป็น สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๓๐,๘๗๗ คน และกระทรวงอื่น ๆ จำนวน ๑,๒๑๕ คน รายละเอียด ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓๑ จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามสังกัดและรายจังหวัด

สังกัด	จังหวัด				รวม
	เชียงใหม่	ลำปาง	แม่ฮ่องสอน	ลำพูน	
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๑๗,๗๔๙	๕,๑๕๙	๔,๓๕๖	๓,๖๑๓	๓๐,๘๗๗
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๑๑,๓๓๙	๓,๘๗๔	๔,๒๐๗	๒,๖๕๙	๒๒,๐๗๙
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	๕,๕๓๗	๙๒๙	๘๙	๖๓๐	๗,๑๘๕
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	๗๗๙	๒๙๗	๓๖	๒๙๔	๑,๔๐๖
กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.)	๙๔	๕๙	๒๔	๓๐	๒๐๗
สังกัดกระทรวงอื่น ๆ	๖๘๙	๒๕๙	๑๖๖	๑๐๑	๑,๒๑๕
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)	๒๐๙	๑๑๕	-	-	๓๒๔
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.)	๓๑๒	๗๑	๓๒	๑๐๑	๕๑๖
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (มกช.)	-	๗๓	-	-	๗๓
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.)	๑๖๘	-	๑๓๔	-	๓๐๒
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (วธ.)	-	-	-	-	-
รวม	๑๘,๔๓๘	๕,๔๑๘	๔,๕๒๒	๓,๗๑๔	๓๒,๐๙๒

จากตารางที่ ๓๑ พบว่า จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามจังหวัดและสังกัด ดังต่อไปนี้

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๓๒,๐๙๒ คน จำแนกเป็นสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๓๐,๘๗๗ คน และสังกัดกระทรวงอื่น ๆ ๑,๒๑๕ คน เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด ได้ดังนี้

จังหวัดเชียงใหม่ มีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๑๘,๔๓๘ คน สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ ๑๗,๗๔๙ คน และสังกัดกระทรวงอื่น ๆ ๖๘๙ คน

จังหวัดลำปาง มีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๕,๔๑๘ คน สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ ๕,๑๕๙ คน และสังกัดกระทรวงอื่น ๆ ๒๕๙ คน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๔,๕๒๒ คน สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ ๔,๓๕๖ คน และสังกัดกระทรวงอื่น ๆ ๑๖๖ คน

จังหวัดลำพูน มีครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๓,๗๑๔ คน สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ ๓,๖๑๓ คน และสังกัดกระทรวงอื่น ๆ ๑๐๑ คน

ตารางที่ ๓๒ จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัด
เชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท

ประเภท	จำนวน (คน)
ข้าราชการครู	๙,๙๔๓
พนักงานของรัฐ	๑๕
พนักงานเจ้าหน้าที่	-
ลูกจ้างประจำ	๕๑๕
อัตราจ้าง	๕๗
ลูกจ้างชั่วคราว	๑,๔๗๘
ข้าราชการตำรวจ	๘๙
พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา	๑๓๖
พนักงานราชการ	๓๓๑
ลูกจ้างเหมาบริการ	๑
บุคลากรโรงเรียนเอกชน	๕,๕๓๗
บุคลากรทางการศึกษา	๑๘
บุคลากรทางการศึกษา ๓๘ (ค)	๑๗
ผู้ปฏิบัติงานสอนพระปริยัติธรรม	๑๘๒
ผู้สนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม	๑๑๑
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา	๘
รวม	๑๘,๔๓๘

จากตารางที่ ๓๒ พบว่า จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและ
กระทรวงอื่น ๆ **จังหวัดเชียงใหม่** ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท ดังต่อไปนี้

ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๘,๔๓๘ คน เป็นข้าราชการครู ๙,๙๔๓ คน พนักงานของรัฐ ๑๕ คน ลูกจ้างประจำ ๕๑๕ คน อัตราจ้าง ๕๗ คน ลูกจ้างชั่วคราว ๑,๔๗๘ คน ข้าราชการตำรวจ ๘๙ คน พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ๑๓๖ คน พนักงานราชการ ๓๓๑ คน ลูกจ้างเหมาบริการ ๑ คน บุคลากรโรงเรียนเอกชน ๕,๕๓๗ คน บุคลากรทางการศึกษา ๑๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๓๘ (ค) ๑๗ คน ผู้ปฏิบัติงานสอนพระปริยัติธรรม ๑๘๒ คน ผู้สนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม ๑๑๑ คน และ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ๘ คน

ตารางที่ ๓๓ จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท

ประเภท	จำนวน (คน)
ข้าราชการครู	๙,๙๔๓
พนักงานของรัฐ	๑๕
พนักงานเจ้าหน้าที่	-
ลูกจ้างประจำ	๕๑๕
อัตราจ้าง	๕๗
ลูกจ้างชั่วคราว	๑,๔๗๘
ข้าราชการตำรวจ	๘๙
พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา	-
พนักงานราชการ	๓๓๑
ลูกจ้างเหมาบริการ	๑
บุคลากรโรงเรียนเอกชน	๕,๕๓๗
บุคลากรทางการศึกษา	๑๘
บุคลากรทางการศึกษา ๓๘ (ค)	๑๗
ผู้ปฏิบัติงานสอนพระปริยัติธรรม	๑๘๒
ผู้สนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม	๑๑๑
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา	๘
รวม	๑๘,๔๓๘

จากตารางที่ ๓๓ พบว่า จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท ดังต่อไปนี้

ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๘,๔๓๘ คน เป็นข้าราชการครู ๙,๙๔๓ คน พนักงานของรัฐ ๑๕ คน ลูกจ้างประจำ ๕๑๕ คน อัตราจ้าง ๕๗ คน ลูกจ้างชั่วคราว ๑,๔๗๘ คน ข้าราชการตำรวจ ๘๙ คน พนักงานราชการ ๓๓๑ คน ลูกจ้างเหมาบริการ ๑ คน บุคลากรโรงเรียนเอกชน ๕,๕๓๗ คน บุคลากรทางการศึกษา ๑๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๓๘ (ค) ๑๗ คน ผู้ปฏิบัติงานสอนพระปริยัติธรรม ๑๘๒ คน ผู้สนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม ๑๑๑ คน และข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ๘ คน

ตารางที่ ๓๔ จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำปาง ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท

ประเภท	จำนวน (คน)
ข้าราชการครู	๓,๓๘๘
บุคลากรทางการศึกษา	๑๐
บุคลากรทางการศึกษา ๓๘(ค)	๑๒
บุคลากรโรงเรียนเอกชน	๙๒๙
ผู้ปฏิบัติงานสอนพระปริยัติธรรม	๔๑
ผู้สนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม	๒๖
พนักงานราชการ	๙๕
พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา	๖๗
ลูกจ้างชั่วคราว	๗๐๘
ลูกจ้างประจำ	๘๔
ลูกจ้างเหมาบริการ	๕๔
เจ้าหน้าที่	๔
รวม	๕,๕๑๘

จากตารางที่ ๓๔ พบว่า จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำปาง ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท ดังต่อไปนี้

ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๕,๕๑๘ คน เป็นข้าราชการครู ๓,๓๘๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๑๐ คนบุคลากรทางการศึกษา ๓๘(ค) ๑๒ คน บุคลากรโรงเรียนเอกชน ๙๒๙ คน ผู้ปฏิบัติงานสอนพระปริยัติธรรม ๔๑ คน ผู้สนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม ๒๖ คน พนักงานราชการ ๙๕ คน พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ๖๗ คน ลูกจ้างชั่วคราว ๗๐๘ คน ลูกจ้างประจำ ๘๔ คน ลูกจ้างเหมาบริการ ๕๔ คน และเจ้าหน้าที่ ๔ คน

ตารางที่ ๓๕ จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท

ประเภท	จำนวน (คน)
ข้าราชการครู	๒,๔๑๗
พนักงานของรัฐ	-
พนักงานเจ้าหน้าที่	๓
ลูกจ้างประจำ	๑๓๕
อัตราจ้าง	-
ลูกจ้างชั่วคราว	๓๔๖
ข้าราชการตำรวจ	-
พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา	-
พนักงานราชการ	๖๙
ลูกจ้างเหมาบริการ	-
บุคลากรโรงเรียนเอกชน	๖๓๐
บุคลากรทางการศึกษา	๓
บุคลากรทางการศึกษา ๓๘ (ค)	๑๐
ผู้ปฏิบัติงานสอนพระปริยัติธรรม	๗๑
ผู้สนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม	๓๐
รวม	๓,๗๑๔

จากตารางที่ ๓๕ พบว่า จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำแนกตามประเภท ดังต่อไปนี้

ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๓,๗๑๔ คน เป็นข้าราชการครู ๒,๔๑๗ คน พนักงานเจ้าหน้าที่ ๓ คน ลูกจ้างประจำ ๑๓๕ คน ลูกจ้างชั่วคราว ๓๔๖ คน พนักงานราชการ ๖๙ คน บุคลากรโรงเรียนเอกชน ๖๓๐ คน บุคลากรทางการศึกษา ๓ คน บุคลากรทางการศึกษา ๓๘ (ค) ๑๐ คน ผู้ปฏิบัติงานสอนพระปริยัติธรรม ๗๑ คน และผู้สนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรม ๓๐ คน

๔) ข้อมูลประชากรวัยเรียน (๓ - ๑๘ ปี)

ปีพุทธศักราช ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีประชากรวัยเรียนที่มีอายุระหว่าง ๓ - ๑๘ ปี จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๔๒๐,๙๗๖ คน จำแนกเป็น ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔๘๑,๒๘๐ คน แยกเป็น เพศชาย ๒๔๗,๐๒๙ คน หญิง ๒๓๔,๒๕๑ คน ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๔๗๓,๙๗๑ คน แยกเป็น เพศชาย ๒๔๓,๑๕๕ คน เพศหญิง ๒๓๐,๘๑๖ คน ปี ๒๕๖๗ จำนวน ๔๖๕,๗๒๕ คน แยกเป็น เพศชาย ๒๓๙,๐๒๕ คน หญิง ๒๒๖,๗๐๐ คน รายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓๖ จำนวนประชากรวัยเรียน (๓ - ๑๘ ปี) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประจำปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ จำแนกตามจังหวัดและเพศ

ปี	เพศ	จังหวัด				รวม
		เชียงใหม่	ลำปาง	ลำพูน	แม่ฮ่องสอน	
๒๕๖๕	ชาย	๑๔๐,๓๗๔	๔๘,๕๓๗	๒๙,๐๔๒	๒๙,๐๗๖	๒๔๗,๐๒๙
	หญิง	๑๓๓,๑๒๔	๔๖,๑๓๖	๒๗,๙๕๙	๒๗,๓๙๖	๒๓๔,๒๕๑
	รวม	๒๗๓,๔๙๘	๙๔,๖๗๓	๕๖,๖๓๗	๕๖,๔๗๒	๔๘๑,๒๘๐
๒๕๖๖	ชาย	๑๓๘,๙๓๓	๔๗,๐๓๗	๒๘,๕๔๖	๒๘,๖๓๙	๒๔๓,๑๕๕
	หญิง	๑๓๑,๙๕๓	๔๔,๗๕๔	๒๗,๒๐๖	๒๖,๙๐๓	๒๓๐,๘๑๖
	รวม	๒๗๐,๘๘๖	๙๑,๗๙๑	๕๕,๗๕๒	๕๕,๕๔๒	๔๗๓,๙๗๑
๒๕๖๗	ชาย	๑๓๗,๓๙๔	๔๕,๖๒๙	๒๗,๙๗๐	๒๘,๐๓๒	๒๓๙,๐๒๕
	หญิง	๑๓๐,๒๖๙	๔๓,๓๕๑	๒๖,๖๒๑	๒๖,๔๕๙	๒๒๖,๗๐๐
	รวม	๒๖๗,๖๖๓	๘๘,๙๘๐	๕๔,๕๙๑	๕๔,๔๙๑	๔๖๕,๗๒๕
รวมทั้งสิ้น		๘๑๒,๐๔๗	๒๗๕,๔๔๔	๑๖๖,๙๘๐	๑๖๖,๕๐๕	๑,๔๒๐,๙๗๖

* จำนวนประชากรเฉพาะผู้ที่มีสัญชาติไทยและมีชื่อในทะเบียนบ้าน ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

จากตารางที่ ๓๖ พบว่า จำนวนประชากรวัยเรียน (๓ - ๑๘ ปี) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประจำปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ จำแนกตามจังหวัดและเพศ ดังต่อไปนี้

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีประชากรวัยเรียน (๓ - ๑๘ ปี) ประจำปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ จำนวนทั้งสิ้น จำนวน ๑,๔๒๐,๙๗๖ คน ประกอบด้วย

จังหวัดเชียงใหม่ ๘๑๒,๐๔๗ คน แยกเป็น ปี ๒๕๖๕ เพศชาย ๑๔๐,๓๗๔ คน หญิง ๑๓๓,๑๒๔ คน ปี ๒๕๖๖ เพศชาย ๑๓๘,๙๓๓ คน หญิง ๑๓๑,๙๕๓ คน และปี ๒๕๖๗ เพศชาย ๑๓๗,๓๙๔ คน หญิง ๑๓๐,๒๖๙ คน

จังหวัดลำปาง ๒๗๕,๔๔๔ คน แยกเป็น ปี ๒๕๖๕ เพศชาย ๔๘,๕๓๗ คน หญิง ๔๖,๑๓๖ คน ปี ๒๕๖๖ เพศชาย ๔๗,๐๓๗ คน หญิง ๔๔,๗๕๔ คน และปี ๒๕๖๗ เพศชาย ๔๕,๖๒๙ คน หญิง ๔๓,๓๕๑ คน

จังหวัดลำพูน ๑๖๖,๙๘๐ คน แยกเป็น ปี ๒๕๖๕ เพศชาย ๒๙,๐๔๒ คน หญิง ๒๗,๙๕๙ คน ปี ๒๕๖๖ เพศชาย ๒๘,๕๔๖ คน หญิง ๒๗,๒๐๖ คน และปี ๒๕๖๗ เพศชาย ๒๗,๙๗๐ คน หญิง ๒๖,๖๒๑ คน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ๑๖๖,๕๐๕ แยกเป็น ปี ๒๕๖๕ เพศชาย ๒๙,๐๗๖ คน หญิง ๒๗,๓๙๖ คน ปี ๒๕๖๖ เพศชาย ๒๘,๖๓๙ คน หญิง ๒๖,๙๐๓ คน และปี ๒๕๖๗ เพศชาย ๒๘,๐๓๒ คน หญิง ๒๖,๔๕๙ คน

๔.๒. ดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑๕ (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑)

๑) ด้านการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗

ตารางที่ ๓๗ สัดส่วนนักเรียนตามช่วงอายุต่อประชากร ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗

ภาค/จังหวัด	๑. สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษา ๓ - ๕ ปีต่อประชากร กลุ่มอายุ ๓ - ๕ ปี					๒. ประชากรอายุ ๖ - ๑๑ ปี ได้เข้าเรียนระดับประถมศึกษา เทียบกับประชากรอายุ ๖ - ๑๑ ปี				
	จำนวน (คน)					จำนวน (คน)				
	ผู้เรียน สังกัด ศธ.	ผู้เรียน สังกัดอื่น	รวม	ประชากร	ร้อยละ	ผู้เรียน สังกัด ศธ.	ผู้เรียน สังกัดอื่น	รวม	ประชากร	ร้อยละ
รวมทั้งประเทศ	๑,๒๖๗,๘๖๓	๒๐๖,๖๖๑	๑,๔๗๔,๕๒๔	๑,๖๙๔,๘๘๘	๘๗.๐๐	๓,๙๐๔,๔๑๗	๕๒๔,๘๒๕	๔,๔๒๙,๒๔๒	๔,๑๒๔,๓๒๘	๑๐๗.๓๙
ภาค ๑๕	๖๑,๒๔๒	๑๒,๔๕๑	๗๓,๖๙๓	๗๑,๙๔๒	๑๐๒.๔๓	๒๐๓,๕๓๙	๑๗,๖๑๕	๒๒๑,๑๕๔	๑๗๓,๙๕๙	๑๒๗.๑๔
เชียงใหม่	๓๗,๕๑๐	๘,๐๓๑	๔๕,๕๔๑	๔๑,๙๐๗	๑๐๘.๖๗	๑๓๐,๔๙๒	๑๐,๒๕๙	๑๔๐,๗๕๑	๑๐๐,๗๒๒	๑๓๙.๗๔
แม่ฮ่องสอน	๗,๐๔๑	๙๐๔	๗,๙๔๕	๘,๗๐๗	๙๑.๒๕	๒๒,๐๒๖	๑,๘๓๓	๒๓,๘๕๙	๒๐,๔๒๗	๑๑๖.๘๐
ลำปาง	๙,๓๑๓	๑,๙๕๙	๑๑,๒๗๒	๑๒,๙๘๗	๘๖.๗๙	๒๙,๙๘๔	๒,๖๑๒	๓๒,๕๙๖	๓๒,๓๙๒	๑๐๐.๖๓
ลำพูน	๗,๓๗๘	๑,๕๕๗	๘,๙๓๕	๘,๓๔๑	๑๐๗.๑๒	๒๑,๐๓๗	๒,๙๑๑	๒๓,๙๔๘	๒๐,๔๐๘	๑๑๗.๓๕
ภาค/จังหวัด	๓. ประชากรอายุ ๑๒ - ๑๔ ปี ได้เข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นเทียบกับประชากรอายุ ๑๒ - ๑๔ ปี					๔. สัดส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา + อาชีวศึกษา) อายุ ๑๕ - ๑๗ ปีต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๗ ปี				
	จำนวน (คน)					จำนวน (คน)				
	ผู้เรียน สังกัด ศธ.	ผู้เรียน สังกัดอื่น	รวม	ประชากร	ร้อยละ	ผู้เรียน สังกัด ศธ.	ผู้เรียน สังกัดอื่น	รวม	ประชากร	ร้อยละ
รวมทั้งประเทศ	๒,๐๖๖,๗๘๘	๒๔๘,๖๕๑	๒,๓๑๕,๔๓๙	๒,๓๓๗,๕๘๓	๙๖.๔๘	๑,๘๗๑,๔๑๗	๑๓๓,๑๑๓	๒,๐๐๔,๕๓๐	๒,๓๕๘,๐๗๕	๘๕.๐๐
ภาค ๑๕	๙๑,๙๓๗	๘,๖๒๔	๑๐๐,๕๖๑	๙๓,๗๕๐	๑๐๗.๒๗	๘๓,๕๒๖	๔,๑๑๙	๘๗,๖๔๕	๙๓,๖๓๑	๙๓.๖๑
เชียงใหม่	๕๕,๗๘๙	๕,๑๙๓	๖๐,๙๘๒	๕๓,๓๗๑	๑๑๔.๒๖	๔๙,๕๐๒	๒,๗๒๔	๕๒,๒๒๖	๕๓,๒๙๕	๙๗.๙๙
แม่ฮ่องสอน	๙,๕๖๐	๗๒๘	๑๐,๒๘๘	๑๐,๙๕๘	๙๓.๘๙	๗,๑๐๒	๓๓๙	๗,๔๔๑	๑๐,๖๘๗	๖๙.๖๓
ลำปาง	๑๖,๔๕๘	๑,๓๗๐	๑๗,๘๒๘	๑๘,๓๓๓	๙๗.๒๕	๑๖,๑๑๒	๔๙๖	๑๖,๖๐๘	๑๘,๗๕๙	๘๘.๕๓
ลำพูน	๑๐,๑๓๐	๑,๓๓๓	๑๑,๔๖๓	๑๑,๐๘๘	๑๐๓.๓๘	๑๐,๘๑๐	๕๖๐	๑๑,๓๗๐	๑๐,๘๙๐	๑๐๔.๔๑

ที่มา : ดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒) ด้านคุณภาพการศึกษา (Quality)

ด้านคุณภาพทางการศึกษา (Quality) มี ๓ ดัชนี ประกอบด้วย ดัชนีที่ ๘ ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ดัชนีที่ ๙ ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และดัชนีที่ ๑๐ ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒.๑ ความสามารถด้านการอ่าน (Reading) ถือเป็นความสามารถจำเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง โดยผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ต้องอ่านออกเขียนได้ ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่มุ่งเน้นการนำไปใช้ในชีวิตจริง ข้อบกพร่องความสามารถ ด้านการอ่านของผู้เรียนได้อย่างตรงตามสภาพ และเน้นนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านการอ่าน เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนการเรียนในปีการศึกษาต่อไป ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมอบหมายให้สำนักทดสอบทางการศึกษา เป็นหน่วยงานหลักในการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สำหรับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ ในการส่งเสริมการอ่าน เพื่อเป็นวิถีในการค้นหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ที่สูงขึ้น ตลอดจนส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาความสามารถ ด้านการอ่านตามแนวทางการประเมิน PISA เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน ตามนโยบาย

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้มีการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ตามความสมัครใจ โดยมีกรอบการประเมินความสามารถ ๒ ด้าน คือ การอ่านออกเสียง (การอ่านออกเสียงเป็นคำ และการอ่านออกเสียงข้อความ) และการอ่านรู้เรื่อง (การอ่านรู้เรื่องเป็นคำ การอ่านรู้เรื่องเป็นประโยค และการอ่านรู้เรื่องเป็นข้อความ) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำหรับการดำเนินการในครั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้ข้อมูลโรงเรียนที่สมัครเข้ารับการทดสอบจาก ๘ สังกัด ประกอบด้วย ๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ๒) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) ๔) สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) ๕) กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) ๖) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) ๗) สำนักการศึกษาเมืองพัทยา และ ๘) การจัดการศึกษาโดยครอบครัว (Homeschool) โดยให้สถานศึกษาดำเนินการประเมินผู้เรียน ตามความสมัครใจ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบทั้งหมด ๓๒,๕๐๓ คน เพื่อจัดทำดัชนีระดับคุณภาพคะแนนการประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test : RT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ ๓๘ แสดงคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test : RT) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗

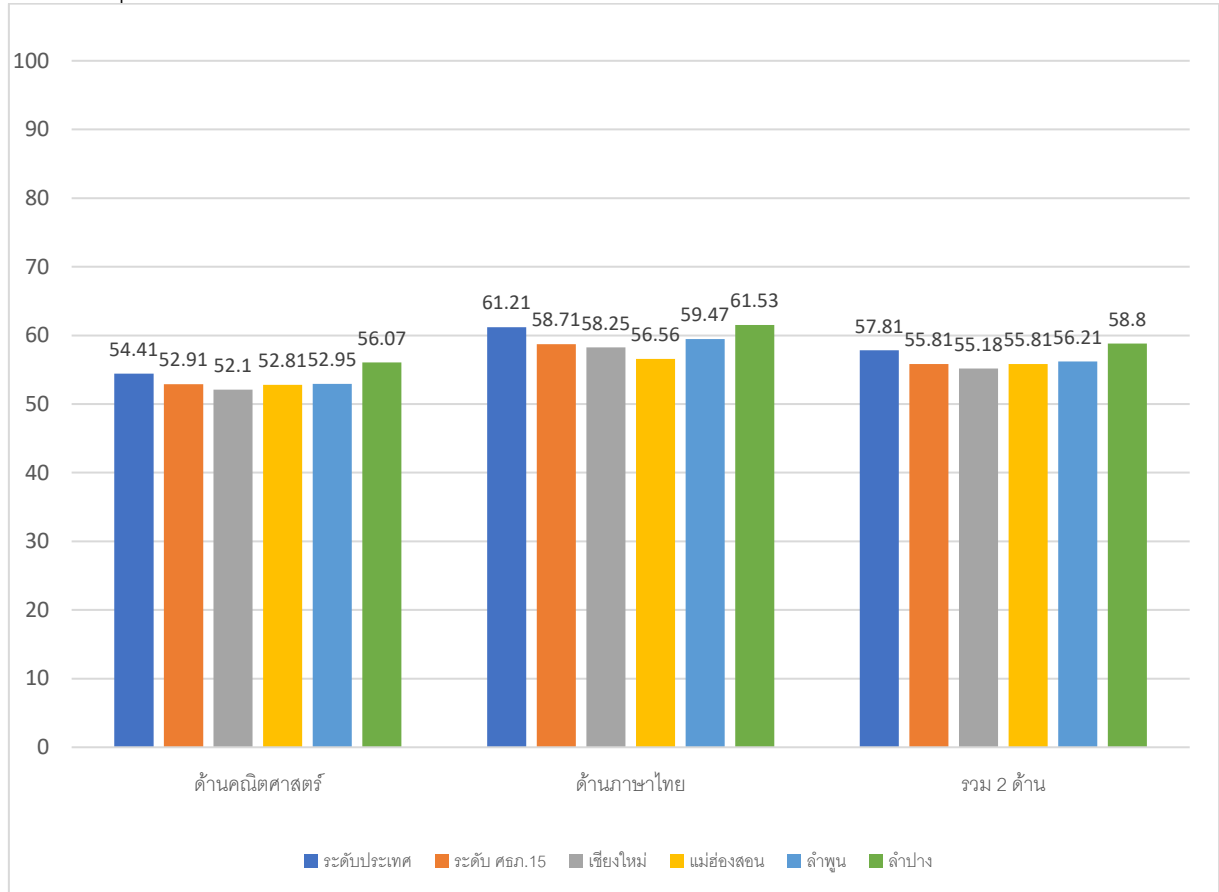
คะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test : RT)			
สำนักงานศึกษาธิการภาค	การอ่านออกเสียง	การอ่านรู้เรื่อง	รวมทั้ง ๒ ด้าน
รวมทั้งประเทศ	๘๐.๒๘	๗๗.๑๖	๗๘.๗๒
สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	๗๗.๕๒	๗๓.๖๗	๗๕.๕๙

ที่มา : ดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๒ ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) วิชาคณิตศาสตร์และ วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test : NT) ด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษาไทย และรวม ๒ ด้าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ระดับจังหวัด ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เปรียบเทียบกับระดับประเทศ ดังแผนภูมิตารางต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๑๘ คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test :NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

ที่มา : ผลการทดสอบ NT จากระบบบริหารจัดการสอบ RT NT สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ ๓๙ คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test :NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

ด้าน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ จำแนกตามจังหวัด					
	ประเทศ	ศรีภ.๑๕	เชียงใหม่	แม่ฮ่องสอน	ลำพูน	ลำปาง
คณิตศาสตร์	๕๔.๔๑	๕๒.๙๑	๕๒.๑๐	๕๒.๘๑	๕๒.๙๕	๕๖.๐๗
ภาษาไทย	๖๑.๒๑	๕๘.๗๑	๕๘.๒๕	๕๖.๕๖	๕๙.๔๗	๖๑.๕๓
รวม ๒ ด้าน	๕๗.๘๑	๕๕.๘๑	๕๕.๑๘	๕๖.๖๙	๕๖.๒๑	๕๘.๘๐

ที่มา : ผลการทดสอบ NT จากระบบบริหารจัดการสอบ RT NT สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

จากแผนภาพที่ ๑๘ และตารางที่ ๓๙ แสดงคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test :NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ มีผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test :NT) จำแนกตามด้าน ดังนี้

๑) ด้านคณิตศาสตร์ ในระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๒.๙๑ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๑.๕๐ คะแนน ในระดับจังหวัด จังหวัดเชียงใหม่ ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๒.๑๐ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๒.๓๑ คะแนน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๒.๘๑ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๑.๖๐ คะแนน จังหวัดลำพูน ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๒.๙๕ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๑.๔๖ คะแนน จังหวัดลำปาง ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๖.๐๗ สูงกว่าระดับประเทศ ๑.๖๖ คะแนน

๒) ด้านภาษาไทย ในระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๘.๗๑ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๒.๕๐ คะแนน ในระดับจังหวัด จังหวัดเชียงใหม่ ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๘.๒๕ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๒.๙๖ คะแนน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๖.๕๖ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๔.๖๕ คะแนน จังหวัดลำพูน ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๙.๔๗ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๑.๗๔ คะแนน จังหวัดลำปาง ได้คะแนนเฉลี่ย ๖๑.๕๓ สูงกว่าระดับประเทศ ๐.๓๒ คะแนน

๓) รวม ๒ ด้าน ในระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๕.๘๑ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๒.๑๐ คะแนน ในระดับจังหวัด จังหวัดเชียงใหม่ ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๕.๑๘ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๒.๖๓ คะแนน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๔.๖๙ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๓.๑๒ คะแนน จังหวัดลำพูน ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๖.๒๑ ต่ำกว่าระดับประเทศ ๑.๖๐ คะแนน จังหวัดลำปาง ได้คะแนนเฉลี่ย ๕๘.๘๐ สูงกว่าระดับประเทศ ๐.๙๙ คะแนน

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นถึงภาพรวมของคุณภาพผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งในด้านการคิดคำนวณ และการใช้ภาษา ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ว่าส่วนใหญ่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในระดับประเทศ ยกเว้นในจังหวัดลำปางที่มีค่าเฉลี่ยทั้งในด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษาไทย สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ สะท้อนถึงคุณภาพในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพของจังหวัดลำปาง

ตารางที่ ๔๐ จำนวน/ร้อยละของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำแนกตามระดับคุณภาพการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test :NT)

ระดับ	ด้าน	จำนวน/ร้อยละ ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓							
		ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเทศ	คณิตศาสตร์	๑๘๖,๓๙๒	๓๒.๑๕	๑๘๕,๐๐๒	๓๑.๙๑	๑๔๗,๕๑๓	๒๕.๔๔	๖๐,๗๕๖	๑๐.๔๘
	ภาษาไทย	๒๓,๒๐๙๑	๔๐.๐๓	๑๘๖,๖๗๐	๓๒.๒๐	๑๑๕,๗๓๓	๑๙.๙๖	๔๕,๑๙๒	๗.๗๙
	รวม ๒ ด้าน	๑๙๗,๕๔๒	๓๔.๐๖	๒๐๔,๗๑๑	๓๕.๓๑	๑๓๖,๖๖๐	๒๓.๕๗	๔๐,๘๐๐	๗.๐๓
ศธภ.๑๕	คณิตศาสตร์	๘,๒๑๓	๒๘.๓๑	๙,๙๖๐	๓๔.๓๔	๗,๗๗๐	๒๖.๗๙	๓,๐๕๘	๑๐.๕๔
	ภาษาไทย	๙,๘๗๑	๓๔.๐๓	๑๐,๔๕๑	๓๖.๐๓	๖,๒๕๒	๒๑.๖๙	๒,๓๘๖	๘.๒๒
	รวม ๒ ด้าน	๘,๓๖๗	๒๘.๘๕	๑๑,๑๙๔	๓๘.๖๐	๗,๓๗๒	๒๕.๕๒	๒,๐๖๖	๗.๑๒
เชียงใหม่	คณิตศาสตร์	๔,๙๐๐	๒๗.๕๙	๕,๘๙๕	๓๓.๒๐	๔,๘๒๗	๒๗.๑๘	๒,๑๓๓	๑๒.๐๑
	ภาษาไทย	๖,๐๑๘	๓๓.๘๙	๖,๑๔๔	๓๔.๖๐	๓,๙๔๓	๒๒.๒๐	๑,๖๔๙	๙.๒๘
	รวม ๒ ด้าน	๕,๐๒๕	๒๘.๓๐	๖,๖๓๒	๓๗.๓๕	๔,๖๒๖	๒๖.๐๕	๑,๔๗๐	๘.๒๘
แม่ฮ่องสอน	คณิตศาสตร์	๘๘๕	๒๕.๙๙	๑,๓๒๙	๓๙.๐๓	๘๙๒	๒๖.๑๙	๒๙๙	๘.๗๘
	ภาษาไทย	๙๕๙	๒๘.๑๖	๑,๓๓๘	๓๙.๒๙	๘๓๐	๒๔.๓๗	๒๗๘	๘.๑๖
	รวม ๒ ด้าน	๘๔๒	๒๔.๗๒	๑,๔๔๕	๔๒.๔๓	๙๐๑	๒๖.๕๖	๒๗๗	๖.๓๗
ลำพูน	คณิตศาสตร์	๙๕๕	๒๙.๗๘	๙๖๔	๓๐.๐๖	๙๖๐	๒๙.๙๔	๓๒๗	๑๐.๑๙
	ภาษาไทย	๑,๑๑๘	๓๔.๘๗	๑,๑๗๐	๓๖.๔๙	๗๐๓	๒๑.๙๒	๒๑๕	๖.๗๐
	รวม ๒ ด้าน	๙๕๐	๒๙.๖๓	๑,๒๐๔	๓๗.๕๕	๘๕๕	๒๖.๖๖	๑๙๗	๖.๑๔
ลำปาง	คณิตศาสตร์	๑,๔๗๓	๓๑.๗๗	๑,๗๗๒	๓๘.๒๓	๑,๐๙๑	๒๓.๕๓	๒๙๙	๖.๔๕
	ภาษาไทย	๑,๗๗๖	๓๘.๓๑	๑,๗๙๙	๓๘.๘๑	๘๑๖	๑๗.๖๐	๒๔๔	๕.๒๖
	รวม ๒ ด้าน	๑,๕๕๐	๓๓.๔๔	๑,๙๑๓	๔๑.๒๗	๙๙๐	๒๑.๓๕	๑๘๒	๓.๙๒

ที่มา : ผลการทดสอบ NT จากระบบบริหารจัดการสอบ RT NT สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

จากตารางที่ ๔๐ แสดงจำนวน/ร้อยละของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จำแนกตามระดับคุณภาพการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test :NT) พบว่าภาพรวมของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ มีผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนทั้งในด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาไทยอยู่ในระดับคุณภาพดี (ร้อยละ ๓๘.๖๐) รองลงมาอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ ๒๘.๘๕) แสดงให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และภาษาไทย ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ที่มีประสิทธิภาพ และเมื่อเทียบกับจำนวนร้อยละของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในระดับประเทศ ทั้ง ๒ ด้าน ที่มีผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๓๔.๐๖ แสดงให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ยังคงมีส่วนจำนวนผู้เรียนที่อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ต่ำกว่าในระดับประเทศ

ตารางที่ ๔๑ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

ระดับ	ด้าน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ จำแนกตามปีการศึกษา			แนวโน้ม ปีล่าสุด	การเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ๓ ปี
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗		
ประเทศ	คณิตศาสตร์	๔๙.๑๒	๕๒.๙๗	๕๔.๔๑	▲ ๑.๔๔	▲ ๒.๖๔๕
	ภาษาไทย	๕๕.๘๖	๖๒.๕๘	๖๑.๒๑	▼ -๑.๓๗	▲ ๒.๖๗๕
	รวม ๒ ด้าน	๕๒.๕๐	๕๗.๗๘	๕๗.๘๑	▲ ๐.๐๓	▲ ๒.๖๕๕
ศธภ.๑๕	คณิตศาสตร์	๔๕.๙๕	๕๐.๖๑	๕๒.๙๑	▲ ๒.๓๐	▲ ๓.๔๘๐
	ภาษาไทย	๕๓.๔๘	๖๐.๐๗	๕๘.๗๑	▼ -๑.๓๖	▲ ๒.๖๑๕
	รวม ๒ ด้าน	๔๙.๗๒	๕๕.๓๔	๕๕.๘๑	▲ ๐.๔๗	▲ ๓.๐๔๕
เชียงใหม่	คณิตศาสตร์	๔๕.๓๐	๔๙.๕๐	๕๒.๑๐	▲ ๒.๖๐	▲ ๓.๔๐๐
	ภาษาไทย	๕๓.๒๓	๕๙.๒๒	๕๘.๒๕	▼ -๐.๙๗	▲ ๒.๕๑๐
	รวม ๒ ด้าน	๔๙.๒๗	๕๔.๓๖	๕๕.๑๘	▲ ๐.๘๒	▲ ๒.๙๕๕
แม่ฮ่องสอน	คณิตศาสตร์	๔๕.๕๘	๕๑.๑๐	๕๒.๘๑	▲ ๑.๗๑	▲ ๓.๖๑๕
	ภาษาไทย	๕๑.๗๑	๕๘.๕๐	๕๖.๕๖	▼ -๑.๙๔	▲ ๒.๔๒๕
	รวม ๒ ด้าน	๔๘.๖๕	๕๔.๘๐	๕๕.๘๑	▲ ๑.๐๑	▲ ๓.๕๘๐
ลำพูน	คณิตศาสตร์	๔๔.๙๒	๕๐.๖๖	๕๒.๙๕	▲ ๒.๒๙	▲ ๔.๐๑๕
	ภาษาไทย	๕๓.๖๗	๖๐.๘๐	๕๙.๔๗	▼ -๑.๓๓	▲ ๒.๙๐๐
	รวม ๒ ด้าน	๔๙.๓๐	๕๕.๗๓	๕๖.๒๑	▲ ๐.๔๘	▲ ๓.๔๕๕
ลำปาง	คณิตศาสตร์	๔๙.๑๖	๕๔.๗๗	๕๖.๐๗	▲ ๑.๓๐	▲ ๓.๔๕๕
	ภาษาไทย	๕๕.๔๙	๖๔.๒๒	๖๑.๕๓	▼ -๒.๖๙	▲ ๓.๐๒๐
	รวม ๒ ด้าน	๕๒.๓๓	๕๙.๕๐	๕๘.๘๐	▼ -๐.๗๐	▲ ๓.๒๓๕

ที่มา : ผลการทดสอบ NT จากระบบบริหารจัดการสอบ RT NT สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

จากตารางที่ ๔๑ แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ พบว่า คุณภาพผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งในด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาไทย ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีแนวโน้มคะแนนเฉลี่ยที่สูงขึ้นในแต่ละปี เมื่อเปรียบเทียบตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ และเมื่อเปรียบเทียบแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของคะแนนเฉลี่ยระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ และระดับจังหวัดนั้น ส่วนใหญ่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ๓ ปีของคะแนนเฉลี่ยที่สูงกว่าระดับประเทศ โดยเฉพาะในด้านคณิตศาสตร์ที่มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่วิชาภาษาไทยแม้ว่าในภาพรวมจะมีอัตราส่วนคะแนนเฉลี่ยใน ๓ ปีที่สูงขึ้น แต่ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ กลับมีคะแนนที่ลดลงเมื่อเทียบกับปีการศึกษา ๒๕๖๖ ในทุกจังหวัด

๒.๓ ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ได้นำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติที่ได้จากการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำแนกรายสาระวิชา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยนำข้อมูลจำนวนผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาที่ผ่านเกณฑ์คะแนน ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป มาเปรียบเทียบกับจำนวนผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เข้าสอบในแต่ละรายวิชา ซึ่งได้จัดทำสรุปรายงานผลการทดสอบ O-NET เป็นค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔๒ ร้อยละของผู้เรียนที่สอบได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำแนกตามรายวิชา ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ระดับ	ภาษาไทย			ภาษาอังกฤษ			คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์		
	จำนวนผู้เข้าสอบ	จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เข้าสอบ	จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เข้าสอบ	จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เข้าสอบ	จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์	คิดเป็นร้อยละ
ประเทศ	๔๘๙,๓๗๙	๒๔๒,๖๓๑	๔๙.๕๘	๔๘๖,๓๙๘	๔๑,๑๒๔	๘.๔๕	๔๘๘,๐๔๘	๓๐,๕๑๘	๖.๒๕	๔๘๗,๑๔๔	๔๖,๔๕๑	๙.๕๔
ศรีภ.๑๕	๒๓,๑๕๓	๑๒,๕๖๑	๕๔.๒๕	๒๓,๐๔๖	๒,๑๓๒	๙.๒๕	๒๓,๑๒๙	๑,๕๒๖	๖.๖	๒๓,๐๗๔	๒,๕๕๒	๑๑.๐๖
เชียงใหม่	๑๓,๙๐๑	๗,๘๔๘	๕๖.๔๖	๑๓,๘๒๐	๑,๖๒๖	๑๑.๗๗	๑๓,๘๘๕	๑,๐๑๗	๗.๓๒	๑๓,๘๔๓	๑,๖๘๙	๑๒.๒๐
แม่ฮ่องสอน	๒,๖๖๐	๑,๑๕๓	๔๓.๓๕	๒,๖๕๑	๗๔	๒.๗๙	๒,๖๕๖	๕๘	๒.๑๘	๒,๖๕๒	๑๖๙	๖.๓๗
ลำพูน	๒,๒๓๗	๑,๒๑๖	๕๔.๓๖	๒,๒๒๙	๑๑๑	๔.๙๘	๒,๒๓๖	๑๑๘	๕.๒๘	๒,๒๓๐	๒๓๐	๑๐.๓๑
ลำปาง	๔,๓๕๕	๒,๓๔๔	๕๓.๘๒	๔,๓๔๖	๓๒๑	๗.๓๙	๔,๓๕๒	๓๓๓	๗.๖๕	๔,๓๔๙	๔๖๔	๑๐.๖๗

ที่มา : ระบบประกาศผลสอบ O-NET สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

จากตารางที่ ๔๒ แสดงร้อยละของผู้เรียนที่สอบได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำแนกตามรายวิชา ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พบว่า ในภาพรวมของระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ วิชาที่มีสัดส่วนผู้เรียนที่สอบได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป สูงที่สุดคือ วิชาภาษาไทย โดยมีผู้สอบผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๕ รองลงมาเป็นวิชาวิทยาศาสตร์ มีผู้สอบผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๖ และวิชาภาษาอังกฤษ มีผู้สอบผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๕ และวิชาที่มีสัดส่วนผู้สอบผ่านเกณฑ์น้อยที่สุดคือ วิชาคณิตศาสตร์ โดยมีผู้สอบผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๖.๖

และเมื่อเปรียบเทียบในรายจังหวัด วิชาที่มีสัดส่วนผู้สอบผ่านเกณฑ์เมื่อเทียบกับระดับประเทศ สูงที่สุด ได้แก่ วิชาภาษาไทย และวิชาวิทยาศาสตร์ โดยมี ๓ จังหวัดที่มีร้อยละของผู้ที่สอบผ่านเกณฑ์มากกว่าในระดับประเทศ รองลงมาคือวิชา คณิตศาสตร์ มี ๒ จังหวัดที่มีร้อยละของผู้ที่สอบผ่านเกณฑ์มากกว่าในระดับประเทศและวิชาภาษาอังกฤษ มีเพียงจังหวัดเชียงใหม่มีร้อยละของผู้ที่สอบผ่านเกณฑ์มากกว่าในระดับประเทศ

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

ระดับ	ด้าน	ร้อยละของผู้สอบผ่านเกณฑ์ จำแนกตามปีการศึกษา						แนวโน้มปีล่าสุด	การเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ๓ ปี
		๒๕๖๕		๒๕๖๖		๒๕๖๗			
		จำนวนผู้เข้าสอบ	ร้อยละของผู้สอบผ่านเกณฑ์	จำนวนผู้เข้าสอบ	ร้อยละของผู้สอบผ่านเกณฑ์	จำนวนผู้เข้าสอบ	ร้อยละของผู้สอบผ่านเกณฑ์		
ประเทศ	ภาษาไทย	๔๒๔,๙๒๔	๕๙.๒๒	๓๙๘,๔๖๘	๕๕.๑๕	๔๘๙,๓๗๙	๔๙.๕๘	▼-๕.๕๗	▼-๔.๘๒
	ภาษาอังกฤษ	๔๒๑,๙๓๘	๑๑.๑๔	๓๙๕,๓๓๘	๑๐.๔๒	๔๘๖,๓๙๘	๘.๔๕	▼-๑.๙๗	▼-๑.๓๔๕
	คณิตศาสตร์	๔๒๔,๖๗๔	๔.๗๙	๓๙๘,๐๒๓	๖.๔๙	๔๘๘,๐๔๘	๖.๒๕	▼-๐.๒๔	▲๐.๗๓๐
	วิทยาศาสตร์	๔๒๒,๘๑๒	๖.๕๒	๓๙๖,๑๙๒	๓.๔๘	๔๘๗,๑๔๔	๙.๕๔	▲๖.๐๖	▲๑.๕๑๐
ศรภ.๑๕	ภาษาไทย	๒๒,๒๔๓	๖๔.๖๖	๒๐,๗๘๙	๖๐.๙๖	๒๓,๑๕๓	๕๔.๒๕	▼-๖.๗๑	▼-๕.๒๐๕
	ภาษาอังกฤษ	๒๒,๑๘๒	๑๒.๘๗	๒๐,๗๑๕	๑๒.๕๒	๒๓,๐๔๖	๙.๒๕	▼-๓.๒๗	▼-๑.๘๑๐
	คณิตศาสตร์	๒๒,๒๒๓	๕.๓๕	๒๐,๗๘๘	๗.๕๔	๒๓,๑๒๙	๖.๖	▼-๐.๙๔	▲๐.๖๒๕
	วิทยาศาสตร์	๒๒,๑๘๔	๗.๗๐	๒๐,๗๒๑	๓.๗๑	๒๓,๐๗๔	๑๑.๐๖	▲๗.๓๕	▲๑.๖๘๐
เชียงใหม่	ภาษาไทย	๑๓,๕๕๔	๖๕.๑๗	๑๒,๙๕๐	๖๒.๓๐	๑๓,๙๐๑	๕๖.๔๖	▼-๕.๘๔	▼-๔.๓๕๕
	ภาษาอังกฤษ	๑๓,๕๒๒	๑๔.๖๘	๑๒,๙๐๗	๑๔.๙๔	๑๓,๘๒๐	๑๑.๗๗	▼-๓.๑๗	▼-๑.๔๕๕
	คณิตศาสตร์	๑๓,๕๓๓	๕.๔๙	๑๒,๙๓๐	๘.๓๓	๑๓,๘๘๕	๗.๓๒	▼-๑.๑๑	▲๐.๙๑๕
	วิทยาศาสตร์	๑๓,๕๒๕	๘.๒๔	๑๒,๙๕๕	๔.๐๗	๑๓,๘๔๓	๑๒.๒๐	▲๘.๑๓	▲๑.๘๘๐
แม่ฮ่องสอน	ภาษาไทย	๒,๙๐๕	๕๔.๗๐	๒,๖๙๙	๔๙.๕๔	๒,๖๖๐	๔๓.๓๕	▼-๖.๑๙	▼-๕.๖๗๕
	ภาษาอังกฤษ	๒,๘๙๘	๓.๐๔	๒,๖๘๔	๒.๗๒	๒,๖๕๑	๒.๗๙	▲๐.๐๗	▼-๐.๑๒๕
	คณิตศาสตร์	๒,๙๐๔	๑.๑๔	๒,๖๙๖	๒.๖๐	๒,๖๕๖	๒.๑๘	▼-๐.๔๒	▲๐.๕๒๐
	วิทยาศาสตร์	๒,๙๐๔	๓.๒๔	๒,๖๘๓	๑.๒๓	๒,๖๕๒	๖.๓๗	▲๕.๑๔	▲๑.๕๖๕
ลำพูน	ภาษาไทย	๒,๑๔๔	๗๐.๑๐	๑,๘๘๘	๖๓.๒๖	๒,๒๓๗	๕๕.๓๖	▼-๘.๙๐	▼-๗.๘๗๐
	ภาษาอังกฤษ	๒,๑๓๒	๑๓.๐๔	๑,๘๑๖	๙.๐๙	๒,๒๒๙	๔.๙๘	▼-๔.๑๑	▼-๔.๐๓๐
	คณิตศาสตร์	๒,๑๔๖	๕.๐๘	๑,๘๑๐	๖.๐๒	๒,๒๓๖	๕.๒๘	▼-๐.๗๔	▲๐.๑๐๐
	วิทยาศาสตร์	๒,๑๒๙	๗.๘๔	๑,๘๑๖	๒.๙๒	๒,๒๓๐	๑๐.๓๑	▲๗.๓๙	▲๑.๒๓๕
ลำปาง	ภาษาไทย	๓,๖๔๐	๖๗.๕๐	๓,๓๒๒	๖๓.๙๑	๔,๓๕๕	๕๓.๘๒	▼-๑๐.๐๙	▼-๖.๘๔๐
	ภาษาอังกฤษ	๓,๖๓๐	๑๓.๘๖	๓,๓๐๘	๑๒.๙๑	๔,๓๔๖	๗.๓๙	▼-๕.๕๒	▼-๓.๒๓๕
	คณิตศาสตร์	๓,๖๔๐	๘.๓๒	๓,๓๒๒	๙.๓๓	๔,๓๕๒	๗.๖๕	▼-๑.๖๘	▼-๐.๓๓๕
	วิทยาศาสตร์	๓,๖๒๖	๙.๑๘	๓,๓๐๗	๔.๗๕	๔,๓๔๙	๑๐.๖๗	▲๕.๙๒	▲๐.๗๔๕

ที่มา : ระบบประกาศผลสอบ O-NET สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

จากตารางที่ ๔๓ แสดงการเปรียบเทียบร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเติบโตและถดถอยของจำนวนร้อยละของผู้เรียนที่สอบผ่านเกณฑ์รายวิชา ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ โดยวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีแนวโน้มลดลงในทุกจังหวัด ส่วนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ๓ ปีเพิ่มสูงขึ้นในทุกจังหวัด ยกเว้นในจังหวัดลำปางที่วิชาคณิตศาสตร์ที่คะแนนเฉลี่ยลดลง

ผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษที่อยู่ในระดับต่ำและมีแนวโน้มลดลง ซึ่งเป็นสัญญาณเตือนสำคัญที่ขัดแย้งกับยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือที่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สะท้อนถึงปัญหาคุณภาพการสอนที่อาจยังเน้นไวยากรณ์มากกว่าการสื่อสาร หรือขาดแคลนครูต่างชาติในพื้นที่ห่างไกล

ในส่วนของผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์มีการเติบโตแบบก้าวกระโดด (Growth Spike) อย่างมีนัยสำคัญ ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ สะท้อนถึงความสำเร็จของการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เริ่มเห็นผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ ควบคู่ไปกับการนำโมเดลความสำเร็จนี้ไปถอดบทเรียนเพื่อประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

เมื่อพิจารณาแนวโน้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (NT และ O-NET) โดยใช้วิธีการคำนวณอัตราการเติบโตเฉลี่ยสะสมในช่วง ๓ ปีการศึกษา (๒๕๖๕-๒๕๖๗) พบว่าภาพรวมมีพัฒนาการในทิศทางบวก อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาเจาะจงเฉพาะปีการศึกษา ๒๕๖๗ พบสัญญาณที่ต้องเฝ้าระวังใน รายวิชาภาษาไทย ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาในหลายระดับชั้น

ปรากฏการณ์ดังกล่าวอาจสะท้อนถึงภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ที่ยังคงส่งผลกระทบต่อเนื่อง โดยเฉพาะทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และการจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ควรเร่งทบทวนกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อฟื้นฟูสมรรถนะด้านภาษาไทยของผู้เรียนให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ปกติโดยเร็ว

๓) ด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy)

ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยบทบาทในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ให้มีสมรรถนะสูง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา “๘ Agenda พัฒนาอาชีวศึกษา ทำดี ทำได้ ทำทันที OVEC ONE TEAM” ดังนี้

๑. ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีวศึกษาทุกที่ทุกเวลา
๒. ปฏิรูประบบอาชีวศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษา
๓. เสริมสร้างอาชีวศึกษาแห่งความสุข ปลอดภัย มิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาทักษะและสมรรถนะวิชาชีพกำลังคน
๕. พัฒนาภาคีเครือข่าย เสริมพลังความร่วมมือ
๖. ยกระดับการบริหารและพัฒนาบุคลากร
๗. เสริมสร้างภาพลักษณ์อาชีวศึกษายุคใหม่
๘. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

และมีเป้าหมายสำคัญ คือ สร้างคนคุณภาพ เพื่อรองรับโลกอนาคต รวมทั้งการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ที่จำเป็น ๓ ด้าน คือ ๑) ทักษะวิชาการ ๒) ทักษะวิชาชีพ และ ๓) ทักษะชีวิต โดยนำ AI Digital มาใช้ในการเรียนการสอน ร่วมกับสถานประกอบการปรับหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ จบแล้วมีงานทำ ดังนั้น เพื่อรองรับตลาดแรงงานในอนาคตที่มีความต้องการแรงงานฝีมือเป็นอย่างมาก ด้วยการมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น จึงได้รวบรวมข้อมูล ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อผู้เรียนสามัญศึกษาผู้เรียนอาชีวศึกษา (ปวช.๑ - ๓) ต่อผู้เรียนสามัญศึกษา (มัธยมศึกษาตอนปลาย) ปีการศึกษา ๒๕๖๗ พบว่าในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สัดส่วนเท่ากับ ๒๙.๐๒ : ๗๐.๙๘ ในภาพรวมทั้งประเทศ สัดส่วนเท่ากับ ๓๐.๔๐ : ๖๙.๖๐

ตารางที่ ๔๔ แสดงสัดส่วนผู้เรียน (อาชีวศึกษา : สามัญศึกษา) เปรียบเทียบปีการศึกษา ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗

สำนักงานศึกษาธิการภาค	สัดส่วนผู้เรียน (อาชีวศึกษา : สามัญศึกษา)				ผลต่าง ผู้เรียน อาชีวศึกษา
	ปีการศึกษา ๒๕๖๖		ปีการศึกษา ๒๕๖๗		
	อาชีวศึกษา	สามัญศึกษา	อาชีวศึกษา	สามัญศึกษา	
รวมทั้งประเทศ	๓๐.๕๙	๖๙.๔๑	๓๐.๔๐	๖๙.๖๐	-๐.๑๙
สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	๒๙.๙๒	๗๐.๐๘	๒๙.๐๒	๗๐.๙๘	-๐.๙๐

ที่มา : ดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๒

บริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙)

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) มีวัตถุประสงค์ คือ

๑. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่
๒. เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ยึดเป็นแนวทางในการทบทวนและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามนโยบายที่วางไว้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายหลักในการปกครองประเทศได้กำหนดไว้ในมาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบการจำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ จัดทำแผนให้สอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ และบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแผนระดับที่ ๑ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนระดับที่ ๒ ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนระดับที่ ๓ คือ แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และแผนระดับที่ ๒ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ ได้แก่ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของกระทรวงศึกษาธิการ แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร) แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ นโยบายและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป้าหมายที่ ๔ นโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาของแต่ละจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (SWOT Analysis) มากำหนดเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)

คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๑ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ ๒๐ ปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ความมั่นคง หมายถึง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคม มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง พอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุข ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆ ทั้งในตลาดโลก และตลาดภายในประเทศ เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการ ใช้ การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพและยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้

- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) มี ๖ ยุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกอกราชอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ ทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่

๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราทำมาทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่

๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึง ปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดม อโอบออารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชน ในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็นการดำเนินการ บนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุล ทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของภาครัฐ ที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลัก ธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมมีความทันสมัยและพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็นมีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และ นำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการ ยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ให้มีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีราชกิจจาประกาศใช้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ ต่อมาจึงมีการจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในการพัฒนาประเทศที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่บัญญัติให้สามารถแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทฯ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศได้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีแล้ว

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ยังคงจำนวน ๒๓ ประเด็น ๘๓ แผนแม่บทย่อย ๑๔๐ และเป้าหมายแผนแม่บทย่อย โดยเป็นแผนระดับที่ ๒ ที่มีผลผูกพันให้ทุกหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องแปลงไปสู่การปฏิบัติร่วมกันอย่างบูรณาการ รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ เพื่อบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม และส่งผลให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ต่อไป

ภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีส่วนเกี่ยวข้องรวม ๑๔ แผนแม่บท ๒๓ แผนแม่บทย่อย ๒๕ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ดังนี้

แผนแม่บทที่ ๑ ความมั่นคง แผนย่อยที่ ๑ การรักษาความสงบภายในประเทศ เป้าหมาย : คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ สถาบันศาสนา เป็นที่เคารพ ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยสูงขึ้น **แผนย่อยที่ ๒** การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เป้าหมาย : ๑) ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ ๒) ภาคใต้มีความสงบสุข ร่มเย็น

แผนแม่บทที่ ๒ การต่างประเทศ แผนย่อยที่ ๒ ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ เป้าหมาย : ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

แผนแม่บทที่ ๖ พื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ แผนย่อยที่ ๑ การพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ เป้าหมาย : เมืองในพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา เพื่อกระจายความเจริญและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

แผนแม่บทที่ ๙ เขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนย่อยที่ ๑ การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป้าหมาย : เป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่และทันสมัยระดับนานาชาติ **แผนย่อยที่ ๒** การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เป้าหมาย : เมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองนำอยู่มากขึ้น **แผนย่อยที่ ๓** การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เป้าหมาย : เมืองในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองนำอยู่มากขึ้น

แผนแม่บทที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม แผนย่อยที่ ๑ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี เป้าหมาย : คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติฯ **แผนย่อยที่ ๓** การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม เป้าหมาย : สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

แผนแม่บทที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนย่อยที่ ๑ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ เป้าหมาย : ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น **แผนย่อยที่ ๒** การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย เป้าหมาย : เด็กเกิด อย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น **แผนย่อยที่ ๓** การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น เป้าหมาย : วัยเรียน/วัยรุ่นมีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น **แผนย่อยที่ ๔** การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน เป้าหมาย : แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น **แผนย่อยที่ ๕** การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ เป้าหมาย : ผู้สูงอายุ

มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิตเรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

แผนแม่บทที่ ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ แผนย่อยที่ ๑ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ เป้าหมาย : คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น **แผนย่อยที่ ๒** การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย เป้าหมาย : ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น

แผนแม่บทที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี แผนย่อยที่ ๑ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ เป้าหมาย : ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะ สามารถดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมเข้มแข็งจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น

แผนแม่บทที่ ๑๗ ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม แผนย่อยที่ ๑ การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพ เป้าหมาย : คนไทย ทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

แผนแม่บทที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน แผนย่อยที่ ๕ การยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ (สร้างความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้รองรับ การเปลี่ยนแปลง โดยสอดแทรกในหลักสูตรการศึกษาและ/หรือการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งในระบบและนอกระบบ) เป้าหมาย : คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี

แผนแม่บทที่ ๒๐ การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ แผนย่อยที่ ๑ การพัฒนาบริการประชาชน เป้าหมาย : งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น **แผนย่อยที่ ๔** การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ เป้าหมาย : ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว **แผนย่อยที่ ๕** การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ เป้าหมาย : บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

แผนแม่บทที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนย่อยที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป้าหมาย : ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

แผนแม่บทที่ ๒๒ กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนย่อยที่ ๑ การพัฒนากฎหมาย เป้าหมาย : กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชน อยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศโดยทั่วถึง

แผนแม่บทที่ ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม แผนย่อยที่ ๔ วิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านองค์ความรู้พื้นฐาน เป้าหมาย : ประเทศไทยมีขีดความสามารถของเทคโนโลยีฐานทั้ง ๔ ด้านทัดเทียมประเทศที่ก้าวหน้าในเอเชีย

เพื่อให้การดำเนินงานข้างต้นบรรลุผล กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้ทุกหน่วยงาน ต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ ๒ ร่วมกันวิเคราะห์จัดทำโครงการภายใต้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นจริง โดยทุกหน่วยงานต้องร่วมวิเคราะห์ช่องว่างเชิงนโยบายและช่องว่างการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ ให้ได้ประเด็นที่จะนำไปสู่การพัฒนาในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการใช้ระบบการติดตาม ตรวจสอบ

และประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการในฐานะเจ้าภาพขับเคลื่อนหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนย่อย “การพัฒนาช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น” และประเด็น ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๑๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง)

เป้าหมาย (๑๑๐๐๐๑) คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ตัวชี้วัด ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (คะแนน ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๐.๘๒ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๐.๘๕ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๐.๘๕)

แผนย่อย การพัฒนาช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น

เป้าหมาย (๑๑๐๓๐๑) วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

ตัวชี้วัด ความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาทุนมนุษย์ด้านทักษะแรงงานในอนาคต (คะแนน ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๗๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๘๐ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๘๕)

แนวทางการพัฒนา

๑) จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

๒) จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ โดยเน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ เน้นให้เกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเองตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยผ่านการออกแบบการเรียนรู้ที่มีครูคอยเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการได้กับเด็กทุกกลุ่ม

๓) จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน

๔) จัดให้มีพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

๕) จัดให้มีกลไกส่งเสริมและสนับสนุนบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวนปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ ตลอดจนภูมิคุ้มกันด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง)

เป้าหมาย (๑๒๐๐๐๑) คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้นมีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (๑๒๐๐๐๒) คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น

ตัวชี้วัด (๑๒๐๐๐๑) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษา (อันดับภายในปี ๒๕๗๐ ไม่เกิน ๔๐ /๒๕๗๕ ไม่เกิน ๓๕ /๒๕๘๐ ไม่เกิน ๓๐) (๑๒๐๐๐๒) สัดส่วนเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่ได้รับการส่งต่อการพัฒนาตามศักยภาพหรือพหุปัญญาต่อเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทั้งหมด (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๖๐/๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๘๐/๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐)

แผนย่อย การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

เป้าหมาย (๑๒๐๑๐๑) คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น

ตัวชี้วัด

๑) ดัชนีการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ (คะแนน ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๖๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๘๐ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐)

๒) สัดส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐานร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปของคะแนนเต็มใน ๔ วิชาหลัก ต่อ จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เข้ารับการทดสอบ ได้แก่

(๑) ภาษาไทย (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๘๕ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๙๐ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๙๕)

(๒) ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๑๕ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๒๐)

(๓) คณิตศาสตร์ (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๑๕ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๒๐)

(๔) วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๑๕ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๒๐)

แนวทางการพัฒนา

๑) ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ ๒๑

๒) เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่

๓) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท

๔) พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๕) สร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

แผนย่อย การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

เป้าหมาย (๑๒๐๒๐๑) ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สัดส่วนเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีข้อมูลการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญารายบุคคลต่อเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทั้งหมด (ร้อยละภายในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๕๐ /๒๕๗๕ ไม่น้อยกว่า ๗๕ /๒๕๘๐ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐)

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการกลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนครอบครัว ในการ

เสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา และส่งเสริมสนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชน และสื่อในการมีส่วนร่วมและผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ

๒) สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้จัดให้มีกลไกการทำงานในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในหลากหลายสาขาวิชา เพื่อรวมนักวิจัยและนักเทคโนโลยีชั้นนำเพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ สร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อสถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทยให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น

๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

การพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๒๕๘ ง ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕) ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทาย ที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่มีอยู่เดิม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความสำคัญที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงของบริบททั้งจากภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาส ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และทันทั่วถึง ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมี **วัตถุประสงค์** เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่า อย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้า พลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดเป้าหมายหลักของ **การพัฒนาจำนวน ๕ ประการ** ประกอบด้วย

๑. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

๒. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

๓. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในเชิงรายได้พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ และจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

๔. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อกมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถ ในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุ เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ๒๕๙๓ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิ เป็นศูนย์ภายในปี ๒๖๐๘

๕. การเสริมสร้างความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลา มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

หลักการและแนวคิด ๔ ประการ ดังนี้

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไข ระดับประเทศและระดับโลก ทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ และศักยภาพของทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้มีความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุล ในมิติต่าง ๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถ ในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง ความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคน และพื้นที่ และความสมดุลทางธรรมชาติเพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน รวมถึงการบริหารจัดการองค์ความรู้ต่าง ๆ ของประเทศให้พร้อมรับมือกับความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายในประเทศ นอกจากนี้ ในการวางแผนและการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติต้องอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการที่รอบด้านและพิจารณาด้วยความรอบคอบ ควบคู่กับการยึดถือผลประโยชน์ ของประชาชนส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และมุ่งมั่นผลักดันให้การพัฒนาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒. การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน ๓ ระดับ ประกอบด้วย ๑) การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด” ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชน ประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้น ให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว ๒) การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง” ในการปรับเปลี่ยน ปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ และ ๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน” ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๓. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัย สนับสนุนให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาที่จะใช้ศักยภาพของตน ในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และการมุ่งส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

๔. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การให้บริการ และการบริโภคเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนด**หมุดหมายการพัฒนา** จำนวน ๑๓ หมุดหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนเกี่ยวข้องกับหมุดหมายการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักประกอบด้วย ๕ หมุดหมาย ดังนี้

หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน โดยสร้างเสริมองค์ความรู้ให้กับชุมชนจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่ **กลยุทธ์ที่ ๒** การส่งเสริมกลไกความร่วมมือภาครัฐ เอกชน ประชาชนและประชาสังคมเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมือง กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่และเมืองด้วยความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ เป้าหมาย : ๑) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ๒) การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงฯ

หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะอาชีพที่มีคุณภาพ เป้าหมาย : ๑) ครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมฯ ๒) คนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและ ชุมชนในการรับมือภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กลยุทธ์ย่อย ๒.๑ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความเสี่ยงและปรับตัวรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป้าหมาย : สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยในทุกมิติ กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาเด็กช่วงตั้งครรภ์ถึงปฐมวัยให้มีพัฒนาการรอบด้าน มีอุปนิสัยที่ดี กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาผู้เรียนระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ พัฒนาวัยแรงงานให้มีสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพและเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคต กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลเมืองมีคุณค่าของสังคม โดยพัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลังของสังคม **กลยุทธ์ที่ ๓** การเรียนรู้ตลอดชีวิต กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ เป้าหมาย : ๑) คน

ไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ ๒) ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพในการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวกและประหยัด กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ยกเลิกภารกิจให้บริการที่สามารถเปิดให้ภาคส่วนอื่นให้บริการแทน กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐควบคู่กับพัฒนาการบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ

กลยุทธ์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้างและมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ ทบทวนบทบาทภาครัฐและกระจายอำนาจการบริหารจัดการภาครัฐ กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ

กลยุทธ์ที่ ๓ การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐทั้งหมดให้เป็นดิจิทัล กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล

กลยุทธ์ที่ ๔ การสร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัลและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ ปรับระบบบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐเพื่อดึงดูดและรักษาผู้มีความรู้ทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัลและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เป้าหมาย : ๑) การบริการภาครัฐมีคุณภาพ เข้าถึงได้ ๒) ภาครัฐมีขีดสมรรถนะคล่องตัว

๔. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประกาศใช้ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๐ ตอนที่ ๒๑ ก ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖) เพื่อเป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับภัยภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ จัดทำขึ้นโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานรัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ในการประมวลวิเคราะห์และเสนอแนะนโยบายและแผนความมั่นคงทั้ง ๑๗ ด้านภายใต้กรอบคิดความมั่นคงแบบองค์รวม (Comprehensive Security) และความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) ในบริบทความมั่นคงปัจจุบันและแนวโน้มภายในประเทศและต่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Nation Approach) ควบคู่กับการดำเนินงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในงานความมั่นคง (Whole-of-Society Approach) ตลอดจนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม(Resilience) เพื่อให้พร้อมเผชิญปัญหาที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

๕. นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา (นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี)

นายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๘ โดยยึดมั่นหลักการบริหารราชการ ๓ ประการ คือ การพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการยึดมั่นในหลักนิติธรรม การบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และการบริหารราชการแผ่นดินบนพื้นฐานของธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชน นโยบายรัฐบาลที่สอดคล้องกับภารกิจ หน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑๑ ประเด็น ดังต่อไปนี้

- ๑) พิชัยรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ๒) ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- ๓) แก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๔) ขจัดทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเด็ดขาด
- ๕) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskill) เพิ่มทักษะ (Upskill) เพื่อเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และสร้างโอกาสให้คนไทยมีรายได้มากขึ้น
- ๖) ให้คนไทยทุกช่วงวัย ทุกกลุ่ม เข้าถึงสิทธิการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม
- ๗) ผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวกับการปฏิรูประบบการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมการเรียนรู้
- ๘) ใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีของคนไทย
- ๙) ส่งเสริมและพัฒนากีฬาเพื่อสุขภาพ เพื่อให้คนไทยมีสุขภาพทางกายและจิตใจที่ดี
- ๑๐) อนุรักษ์ ฟื้นฟู และรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างยั่งยืน
- ๑๑) บริหารราชการแผ่นดินบนพื้นฐานของธรรมาภิบาล

๖. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

การประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (United Nations General Assembly – UNGA) เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ ผู้นำประเทศสมาชิกสหประชาชาติและประเทศไทย รวม ๑๙๓ ประเทศ ได้ลงนามรับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ทดแทนเป้าหมายพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals : MDGs) ซึ่งหมดอายุลงในปี ๒๕๕๘

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนถูกใช้เป็นเครื่องกำหนดทิศทางพัฒนาทั้งของประเทศไทยและของโลกจนถึงปี ค.ศ.๒๐๓๐ (พ.ศ.๒๕๗๓) เป็นระยะเวลา ๑๕ ปี ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย (Goal) ๑๖๙ เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล อันเป็นสามเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายสูงสุด เพื่อขจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ โดยไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง ไม่ทำลายแหล่งทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้นต่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนซึ่งจะต้องร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก (Goal) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ในเป้าหมายหลัก (Goal) ที่ ๔ (การประชุม กพย. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓) โดยมีกระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นหน่วยงานร่วมรับผิดชอบและประสานงานระดับเป้าหมายย่อย (Target) รวม ๑๐ เป้าหมายย่อย (SDGs Targets) โดยที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ ๘ เป้าหมายย่อย (Target) ดังนี้

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๑ : สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๒ : สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนาการดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๔ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้อง รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๕ จัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษาและสร้างหลักประกันว่า กลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียมภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๖ สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูงทั้งชายและหญิงสามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ ๔.๗ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุข และไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อยที่ ๔.A สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็กผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุม และมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน

เป้าหมายย่อยที่ ๔.C เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี ๒๕๗๓

(ที่มา : รายงานความก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓, สศช., สิงหาคม ๒๕๖๔)

ภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนเกี่ยวข้องสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลัก (Goal) ที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทุกรายเป้าหมายย่อย (Target) ที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๗. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ เป็นแผนที่วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมีมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาค ในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาคนให้มีสมรรถนะการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของสังคม (All For Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs ๒๐๓๐) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนช่วงวัยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์ : คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ
๓. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

เป้าหมาย

๑. ด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs๘Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะดังต่อไปนี้
๓Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics)
๘Cs ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม
๒. ด้านการจัดการศึกษา (Aspirations) ๕ ประการ
 - ๒.๑ ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access)
 - ๒.๒ ผู้เรียนทุกคนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity)
 - ๒.๓ ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถ เต็มตามศักยภาพ (Quality)
 - ๒.๔ ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency)
 - ๒.๕ ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy)

ผลลัพธ์สุดท้าย

๑. เด็กไทยมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs๘Cs)
๒. สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
๓. ประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap)

ยุทธศาสตร์แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

เป้าหมาย ๑) คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒) คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ

จังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ๓) คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่

แนวทางการพัฒนา ๑) พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒) ยกกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓) ยกกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดนและพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมกลุ่มชนชายขอบและแรงงานต่างด้าว) ๔) พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าหมาย ๑) กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ๒) สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ๓) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา ๑) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ๒) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนา กำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมาย ๑) ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยและทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ๒) คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ ๓) สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ๔) แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ๕) ระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ ๖) ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล ๗) ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา ๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย ๒) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ๓) สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ๔) พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ๕) พัฒนาค้นข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ๖) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ๗) พัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา

เป้าหมาย ๑) ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ๒) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย

๓) ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมินผลและรายงานผล

แนวทางการพัฒนา ๑) เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ๒) พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย ๓) พัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย ๑) คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ๒) หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ๓) การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา ๑) ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมมีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ๒) ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓) พัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าหมาย ๑) โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ ๒) ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ๓) ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ ๔) กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของ

แนวทางการพัฒนา ๑) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ๔) ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

๘. นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๑ ตอนพิเศษ ๓๐๙ ง วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗)

เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ได้ประชุมมอบนโยบายการศึกษาและแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายให้แก่ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘-๒๕๖๙ โดยมุ่งสานต่อนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนเป็นที่ประจักษ์ ภายใต้หลักการ “การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ การศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต” ใช้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” มุ่งสร้าง “การศึกษาเท่าเทียม” ผ่านเครือข่ายการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และต่อยอดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ให้ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล ภายใต้แนวคิด “ปฏิวัติการศึกษา แก้ปัญหาประเทศ” เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ให้ “ฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดทำ” มีศักยภาพและความพร้อมสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ นำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย ประกอบด้วยนโยบายการศึกษา และข้อสั่งการและแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๑. นโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ)

๑) นโยบายลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๑ พัฒนาและต่อยอดวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา ลดขั้นตอนมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๑.๒ ย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาค้นถิ่น กลับภูมิลำเนาด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน

๑.๓ พัฒนาและต่อยอดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ และเห็นผลเป็นรูปธรรม

๑.๔ จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

๑.๕ ดำเนินการยกเลิกครูเวรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง “ชีวิตและความปลอดภัยของครูสำคัญกว่าทรัพย์สิน” ครูมีเวลาจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๑.๖ จัดหานักการภารโรง เพื่อช่วยลดภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และช่วยรักษาความปลอดภัย

๑.๗ ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

๑.๘ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒) นโยบายลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๒.๑ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒.๒ ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Zero Drop out) ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

๒.๓ จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพอย่างน้อย ๑ โรงเรียน ต่อ ๑ อำเภอ

๒.๔ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล

๒.๕ พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบโจทย์ศักยภาพผู้เรียน โดยมีระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ และมีระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา การประเมินผลการศึกษา ผ่านธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)

๒.๖ พัฒนาทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงของผู้เรียน มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๒.๗ จัดให้มีอาหารสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการ

๒.๘ ส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน

๒.๙ สร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต พร้อมการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill)

๒.๑๐ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยในการจัดการเรียนรู้อ การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ

๒.๑๑ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข

๒. จุดเน้นเชิงนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศาสตราจารย์นฤมล ภิญโญสินวัฒน์)

จากการประชุมผู้บริหารระดับสูงและลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำข้อมูลมากำหนดเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งได้กำหนดจุดเน้นเชิงนโยบาย ในระยะแรก จำนวน ๔ ประเด็น ได้แก่

๑) การลดภาระงานครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูได้มีเวลาพัฒนางานของตนเอง และมุ่งสอนลูกศิษย์ให้มากยิ่งขึ้น

๒) การแก้ไขปัญหาหนี้สินครู โดยมีแนวทางจะจัดตั้ง “สหกรณ์กลาง สกสค.” เพื่อรองรับการโอนหนี้ครู โดยระยะแรก เริ่มจากวงเงิน ๑ แสนล้านบาทจากธนาคารของรัฐ และระยะถัดไป วงเงินประมาณ ๙ แสนล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูทั่วประเทศ พร้อมจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ลดภาระให้ครูและลดความเสี่ยงต่อกองทุน และกำหนดมาตรการไม่ให้ครูเป็นหนี้เพิ่ม

๓) การเพิ่มสวัสดิการครูและการประเมินวิทยฐานะครู และระบบการโยกย้ายให้มีหลักเกณฑ์เป็นธรรมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากที่สุด

๔) ส่งเสริมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ชาติไทยและหน้าที่พลเมือง เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่มาที่ไปของระบอบการปกครองของประเทศที่เป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๙. แผนปฏิบัติการ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของกระทรวงศึกษาธิการ

วิสัยทัศน์

ภายในปี ๒๕๗๐ ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็นพร้อมเรียนรู้ตลอดชีวิตและปรับตัวสอดคล้องกับวิถีชีวิตโลกยุคใหม่

พันธกิจ

(๑) พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

(๒) สร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

(๓) ผลิต พัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพกำลังคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของประเทศ

(๔) ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาทางการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ

(๕) พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

ผลสัมฤทธิ์

(๑) ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกยุคใหม่ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตได้รับการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา

(๒) กำลังคนมีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และความต้องการของประเทศ

(๓) ประชาชนกลุ่มเปราะบางได้รับการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม

ประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าหมายการให้บริการรายประเด็นยุทธศาสตร์

(๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ ศธ. ที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคม และประเทศ

เป้าประสงค์/เป้าหมายการให้บริการ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติ ค่านิยมที่ถูกต้อง และเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน สามารถปรับตัวรับมือกับภัยคุกคาม รูปแบบใหม่ได้ตามสถานการณ์

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ ศธ. ที่ ๒ การผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

เป้าประสงค์/เป้าหมายการให้บริการ ผู้เรียนและประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาทักษะ สมรรถนะวิชาชีพ ตามความต้องการของตลาดแรงงานและสนับสนุนการพัฒนา ประเทศ

(๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ ศธ. ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าประสงค์/เป้าหมายการให้บริการ

(๓.๑) ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต

(๓.๒) ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ตามมาตรฐานวิชาชีพ และได้รับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(๓.๓) มีผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการศึกษา สังคมหรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ

(๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ ศธ. ที่ ๔ การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

เป้าประสงค์/เป้าหมายการให้บริการ ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย มีหลักประกัน ในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเหมาะสม

(๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ ศธ. ที่ ๕ การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์/เป้าหมายการให้บริการ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความตระหนักในการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๖) ประเด็นยุทธศาสตร์ ศธ. ที่ ๖ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์/เป้าหมายการให้บริการ ระบบบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และทันสมัย

๑๐. แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

วิสัยทัศน์

บูรณาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่

พันธกิจ

๑. ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารและจัดการศึกษาแบบบูรณาการทุกระดับ ทุกพื้นที่ อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

๓. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างทั่วถึงเหมาะสมตามศักยภาพและช่วงวัยของผู้เรียน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๔. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลและพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

เป้าประสงค์รวม

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีการบริหารและการจัดการศึกษาแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ

๒. ผู้เรียนได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตที่มีคุณภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

๓. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

๔. ข้าราชการ ครู และบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

๒. พัฒนากำลังคน เพื่อสร้างความ สามารถในการแข่งขันของประเทศ

๓. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ

๔. สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

๕. ส่งเสริมการสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์รายประเด็นยุทธศาสตร์

๑. ผู้เรียนได้รับโอกาสและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและทักษะที่จำเป็นสอดคล้องกับการเสริมสร้างความมั่นคงในแต่ละบริบท

๒. ผู้เรียนมีสมรรถนะและองค์ความรู้ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ภูมิภาค และประเทศ

๓. ผู้เรียนมีคุณภาพ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่

๔. ครู และบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

๕. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึง และเสมอภาคด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

๖. หน่วยงานและสถานศึกษามีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๗. หน่วยงานมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส

กลยุทธ์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

กลยุทธ์

๑.๑ ปลูกฝังค่านิยมและหลักคิดที่ถูกต้องเพื่อเสริม สร้างเสถียรภาพสถาบันหลักของชาติ ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑.๒ ยกย่องคุณภาพและสร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา และพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้/อาชีพ ด้วยศาสตร์พระราชาและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเขตพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามตะเข็บชายแดนและพื้นที่ เกาะแก่งชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบและแรงงาน ต่างด้าว)

๑.๓ พัฒนากลไกบูรณาการระบบบริหารจัดการการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด หรือภัยคุกคามรูปแบบใหม่

๑.๔ พัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับต่างประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพและ โอกาสทางการศึกษา

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนากำลังคน เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
กลยุทธ์**

๒.๑ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ ภูมิภาค และประเทศ

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ
กลยุทธ์**

๓.๑ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ผ่านประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติ ควบคู่กับการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล

๓.๒ สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลรองรับการเรียนรู้ที่หลากหลาย

๓.๓ บูรณาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ระเบียบ วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นพลเมืองและความปลอดภัยของผู้เรียน

๓.๔ พัฒนาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อยกระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน

๓.๕ ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมการบริหารและจัดการศึกษา และพัฒนาบุคลากร วิจัย ทางการศึกษา

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา
กลยุทธ์**

๔.๑ เพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษา ตามอัธยาศัย ให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตที่มีคุณภาพ ได้อย่าง หลากหลายครอบคลุม ทุกพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย

๔.๒ ส่งเสริม พัฒนาสื่อการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมต่อการเข้าถึง และพัฒนาการ เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมการสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
กลยุทธ์**

๕.๑ ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้คุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ
กลยุทธ์**

๖.๑ ส่งเสริมและพัฒนากำหนดเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการ และบริการ ประชาชน

๖.๒ พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านการศึกษาให้เป็นเอกภาพ เป็นปัจจุบัน และ เชื่อมโยงกัน ในทุกระดับ

๖.๓ สร้างและพัฒนากลไกการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยง ทุกระดับ ทุกพื้นที่

๖.๔ เร่งรัด ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับให้สอดคล้องและ เหมาะสมกับ บริบทที่เปลี่ยนแปลง

๖.๕ ปรับปรุงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น เชื่อมโยง และเอื้อต่อการพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ

๖.๖ พัฒนาเครือข่ายต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบให้มีส่วนร่วมจัดกิจกรรมรณรงค์ เฝ้าระวัง และติดตามพฤติกรรมเสี่ยงการทุจริต

๖.๗ พัฒนาระบบงานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน และบุคลากรทางการศึกษาอื่น เพื่อยกระดับสมรรถนะการปฏิบัติงาน

๑๑. เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๑. บทบาทของภาค ภาคเหนือมีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ มีฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งทรัพยากรชีวภาพที่หลากหลาย เป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ รวมทั้งมีทำเลที่ตั้งที่มี ศักยภาพเหมาะสมกับการเชื่อมโยงทั้งในประเทศและอนุภูมิภาค รวมทั้งพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ และการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนาภาคเหนือ จะต้องนำศักยภาพต่างๆของพื้นที่ มาใช้ในการต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพและโอกาส เพื่อสร้างมูลค่าสูงตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อน บ้านในการเสริมสร้างขีดความสามารถของธุรกิจท้องถิ่นเพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

๒. ทิศทางการพัฒนาภาค เป็นการพัฒนาตามแนวคิด “เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน” และโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (Bio – Circular – Green Economy : BCG Model) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา ๔ ด้านสำคัญ (4C) ได้แก่ Creative พัฒนาเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ มูลค่าสูง โดยการสร้างระบบนิเวศ เมือง และพื้นที่สร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถพัฒนาสู่การเป็น สินค้าและบริการสร้างสรรค์ Connect สร้างโอกาสในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศและกับอนุภูมิภาค ทั้งในส่วนของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เมืองสร้างสรรค์ และกลุ่มผู้คน สร้างสรรค์ Clean พัฒนาตามแนววิถีใหม่ (New Normal) และการพัฒนาบนฐานการเติบโตอย่างยั่งยืนของ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การดูแลความสะอาดของเมือง และการใช้พลังงานสะอาด โดยคำนึงถึง Care ที่ให้ ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับการดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในสังคมและพัฒนาศักยภาพแรงงาน

แผนภาพที่ ๑๙ แสดงทิศทางการพัฒนาภาค

๓. เป้าหมายการพัฒนา

มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน

๓.๑ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตารางที่ ๔๕ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคเหนือ (ร้อยละ)	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคแบบปริมาณลูกโซ่เฉลี่ย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ๖๘๘,๑๘๐.๕๒ ล้านบาท อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ร้อยละ ๑.๑ ต่อปี	อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เฉลี่ยร้อยละ ๕.๓ ต่อปี
๒. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคเหนือลดลง	ปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๐.๔๑๑	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๑๑

๔. แนวทางการพัฒนา

การกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคเหนือ ได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) พร้อมทั้งพิจารณา โอกาส ศักยภาพ ปัญหา และข้อจำกัดของภาค เพื่อพัฒนาไปสู่ การเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาค ให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๔.๑ ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

๔.๒ ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกระจายประโยชน์สู่ชุมชน โดยเน้นกลุ่มท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาค ได้แก่ บริการเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์ (Medical and Wellness) ท่องเที่ยวสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (Creative Tourism) การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy) ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) และกลุ่มท่องเที่ยวเชิงกีฬาและเทศกาล (Sport and Festival Tourism)

๔.๓ พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

๔.๔ เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์สำคัญของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย

๔.๕ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุ สู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๔.๖ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๑๒. หน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

หน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีดังนี้

๑. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๐๐ ก หน้า ๙ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๘) ไว้ดังนี้

“ข้อ ๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนา ยุทธศาสตร์ การแปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนปฏิบัติ ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษา แห่งชาติ จัดทำงบประมาณและบริหารราชการประจำทั่วไปของกระทรวง เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผล สัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และ ผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง

๒) พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวง

๓) แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ

๔) จัดทำงบประมาณและแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง

๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการและการตรวจสอบภายในราชการทั่วไปของกระทรวง

๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

๗) ส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คณะกรรมการ การศึกษาเอกชน คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

๘) ส่งเสริม ประสานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา ตลอดจน งานอื่น ๆ ที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง

๙) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับ งานความช่วยเหลือและความร่วมมือกับต่างประเทศในส่วนที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใด ในสังกัดกระทรวง

๑๐) พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของกระทรวง

๑๑) ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งมีได้อยู่ ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง

๑๒) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ของสำนักงานปลัดกระทรวงหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย”

๒. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๓ ก หน้า ๑๗ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖) ไว้ดังนี้

“ข้อ ๓/๑ ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีกลุ่มตรวจสอบภายใน เพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง และสนับสนุนการ ปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวง โดยมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของสำนักงาน ปลัดกระทรวงและกระทรวง

๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับ มอบหมาย”

“ข้อ ๓/๒ ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีกลุ่มพัฒนาระบบบริหารเพื่อ ทำหน้าที่หลักในการพัฒนาการบริหารของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ปลัดกระทรวงเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบ ราชการภายในสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

๒) ติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

๓) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลาง ต่างๆ และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ ได้รับมอบหมาย”

๓. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ (ที่มา : ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๑๓ ก หน้า ๑๖ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)

“ข้อ ๓/๓ ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน การทุจริต เพื่อทำหน้าที่หลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการ ส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมในกระทรวง รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวง โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) เสนอแนะแก่ปลัดกระทรวงเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ มิชอบของส่วนราชการในสังกัด รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ มิชอบของส่วนราชการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐและนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องเสนอต่อปลัดกระทรวง

๒) ประสานงาน เร่งรัด และกำกับให้ส่วนราชการในสังกัดดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการ

๓) รับข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ของ เจ้าหน้าที่ในส่วนราชการ และส่งต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔) คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๕) ประสานงาน เร่งรัด และติดตามเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๓) และ (๔) และร่วมมือใน การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖) ติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัด และการคุ้มครองจริยธรรม เสนอต่อปลัดกระทรวงและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง

๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ ได้รับ มอบหมาย

๔. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๙๖ ง หน้า ๑๖ และหน้า ๑๓๔ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐)

“ข้อ ๕ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้นๆ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่างๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานตามข้อ ๓ (๑) นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่รับผิดชอบตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

๒) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา

๓) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

๔) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

๕) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย”

“ข้อ ๑๑ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ ศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ ของส่วนราชการต่างๆ ที่มอบหมายและให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. อศจ. คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย

๒) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ

๓) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ

๔) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

๖) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๗) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และแนะแนว การศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการ ศึกษา

๘) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของส่วนราชการ หรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๙) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการ ศึกษา

๑๐) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน

๑๑) ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้ง ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการและประสานงานต่างๆ ในจังหวัด

๕. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง สถานที่จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ (ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนด สถานที่ตั้งของสำนักงานศึกษาธิการภาค ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐)

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ ตั้งอยู่ที่จังหวัดลพบุรี รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัด ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๒ ตั้งอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัด นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๓ ตั้งอยู่ที่จังหวัดราชบุรี รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัด กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๔ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสมุทรสงคราม รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๖ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดภูเก็ต รับผิดชอบดำเนินงาน ในพื้นที่จังหวัด กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดยะลา รับผิดชอบดำเนินงาน ในพื้นที่จังหวัด นราธิวาส ปัตตานี ยะลา

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดชลบุรี รับผิดชอบดำเนินงาน ในพื้นที่จังหวัด ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๙ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดฉะเชิงเทรา รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดจันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดอุดรธานี รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดบึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดสกลนคร รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดนครพนม มุกดาหาร สกลนคร

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๒ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดขอนแก่น รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดนครราชสีมา รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดอุบลราชธานี รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดเชียงใหม่ รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดเชียงราย รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดเชียงราย น่าน พะเยา แพร่

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดพิษณุโลก รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘ ตั้งอยู่ที่ จังหวัดนครสวรรค์ รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี

๖. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนหกภาค เป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ (ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒) ดังนี้

ข้อ ๑ ให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนหกภาค เป็นหน่วยงานภายในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑) สำนักงานศึกษาธิการภาคกลาง ตั้งอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี รับผิดชอบดำเนินการ ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ ภาค ๒ ภาค ๓ และภาค ๔ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๒ ปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานศึกษาธิการภาคกลางและศึกษาธิการภาค ๒ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคกลาง อีกหน้าที่หนึ่ง

๒) สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช รับผิดชอบดำเนินการ ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕ และภาค ๖ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๕ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงาน ศึกษาธิการภาคใต้ และศึกษาธิการภาค ๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคใต้ อีกหน้าที่หนึ่ง

๓) สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน ตั้งอยู่ที่จังหวัดยะลา รับผิดชอบดำเนินการ ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๗ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการ ภาคใต้ชายแดน และศึกษาธิการภาค ๗ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน อีกหน้าที่หนึ่ง

๔) สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออก ตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี รับผิดชอบดำเนินการ ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ และภาค ๙ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงาน ศึกษาธิการภาคตะวันออก และศึกษาธิการภาค ๘ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคตะวันออก อีกหน้าที่หนึ่ง

๕) สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ที่จังหวัดอุดรธานี รับผิดชอบ ดำเนินการ ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐ ภาค ๑๑ ภาค ๑๒ ภาค ๑๓ และภาค ๑๔ โดยสำนักงาน ศึกษาธิการภาค ๑๐ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อีกหน้าที่หนึ่ง

๖) สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ ตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ รับผิดชอบดำเนินการ ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ภาค ๑๖ ภาค ๑๗ และภาค ๑๘ โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ปฏิบัติ หน้าที่สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ และศึกษาธิการภาค ๑๕ ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาคเหนืออีกหน้าที่หนึ่ง

ข้อ ๒ ให้สำนักงานศึกษาธิการภาค หกภาค ตามข้อ ๑ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) กำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค กลุ่มจังหวัดและ จังหวัดในระดับภาคแบบบูรณาการ เพื่อให้สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบาย และยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค

๓) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาภาค และดำเนินการตามแผน พัฒนาการศึกษาในระดับภาค ให้เกิดผลสัมฤทธิ์

๔) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาประจำปีของกลุ่มจังหวัดและจังหวัดในพื้นที่

๕) บูรณาการแผนของส่วนราชการและแผนพัฒนาการศึกษาในระดับภาค เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนด้านการศึกษาสอดคล้องกับศักยภาพหรือประเด็นปัญหาในระดับภาคและเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาล

๖) ส่งเสริม เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาค ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

๗) สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี การตรวจราชการ ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี และข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๘) กำหนดแนวทางการตรวจสอบ กำกับ ติดตามการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับภาค

๙) บริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและจังหวัด

๑๐) กำหนดทิศทางรวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาบุคลากรในระดับภาค

๑๑) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบหมาย

๑๒) กำหนดกรอบนโยบาย แนวทางการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียนระดับภาค ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการตามที่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ หรือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

๑๓) ประเมินผลและจัดทำรายงานการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาระดับภาค และแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค

๑๔) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้ประสานงานการจัดการศึกษาระดับกลุ่มจังหวัด อีกหน้าที่หนึ่ง ยกเว้น สำนักงานศึกษาธิการภาคใต้ชายแดน (ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปบ.จชต.) เป็นผู้ดำเนินงาน)

๑๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๗. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งกลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (กลุ่ม ป.ย.ป.) ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (ยกเลิกประกาศฯ ณ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๑) ให้จัดตั้งกลุ่ม ป.ย.ป. เป็นหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑) เป็นศูนย์บัญชาการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศของกระทรวง

๒) เป็นแกนกลางการประสานงานระหว่างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศกับส่วนราชการ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงและระหว่างกระทรวง

๓) งานเลขานุการของคณะทำงานขับเคลื่อนในระดับกระทรวง

๔) เป็นเจ้าภาพในการกำกับ ติดตามการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดให้เป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ

๕) จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

๖) ประเมินผล และจัดทำรายงานการดำเนินการของกระทรวงในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ

๗) ประสาน เร่งรัด และให้คำปรึกษาแนะนำแก่ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัด

๘) เผยแพร่ และสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ข้าราชการและบุคลากร ในสังกัดกระทรวง

๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๘. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งกองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษา ในภูมิภาค ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ (ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งสำนักบูรณาการกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓) เป็นหน่วยงานการศึกษาในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

๑) รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค รวมทั้งปฏิบัติราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค คณะอนุกรรมการและคณะทำงานอื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

๒) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัดที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนและการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมนานาประเทศ เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

๓) บูรณาการและขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัดที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อน และการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมนานาประเทศในระดับกระทรวงกับหน่วยงานระดับภาคและระดับจังหวัดให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการปฏิรูปประเทศ

๔) ส่งเสริมระบบบริหารการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัด

๕) พัฒนาระบบการบริหารการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมนานาประเทศ

๖) ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัดแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๗) จัดระบบประสานงาน สนับสนุน ช่วยเหลือ รายงานเกี่ยวกับเหตุภัยพิบัติ และภาวะวิกฤตทางการศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัดแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๘) กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการบริหาร การศึกษาของประเทศในระดับภูมิภาคหรือจังหวัดที่ส่งผลกระทบต่อกรอบเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและทิศ ทางการพัฒนาประเทศ

๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๙. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนการศึกษาในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ (ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และ เรื่อง ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการและการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และอำนาจของสำนักประสานงานและบูรณาการ การศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปเป็นของศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓) โดยมีหน้าที่และอำนาจดังนี้

๑) เป็นศูนย์กลางการขับเคลื่อนการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑) ประเด็นความมั่นคง นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ และ แผนอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้และ คณะกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้องอันส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ดี กินดี และมีความสุขอย่างยั่งยืน

๒) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณา การในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง สภาพท้องถิ่น และพื้นที่ที่เกี่ยวข้องอันส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ดี กินดี และมีความสุขอย่างยั่งยืน

๓) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานเกี่ยวกับการขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์และ แผนปฏิบัติการด้านการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สู่การปฏิบัติอย่างเป็น รูปธรรม

๔) เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษา เยียวยาและพัฒนานักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษา บุตรของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑) ประเด็นความมั่นคง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕) สร้างความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน

๖) เป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๗) สื่อสารการตระหนักรู้และสร้างเครือข่ายเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน

๘) เร่งรัด กำกับ ติดตาม และประเมินผลนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับ การศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑๓. การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาของแต่ละจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (SWOT Analysis)

เพื่อให้การกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ แผนพัฒนาการศึกษาภาคเหนือ และแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี นวัตกรรม เศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ จึงได้วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมด้านการศึกษาในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน ปรากฏดังนี้

จุดแข็ง (Strengths : S)

- ๑) มีแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว อาทิ ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน เชิงนิเวศน์ และเชิงสุขภาพ รวมทั้งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เอื้อต่อการเรียนรู้จำนวนมาก
- ๒) มีสถานศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบในการพัฒนาอาชีพและยกระดับคุณภาพการศึกษาที่หลากหลาย ทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง และได้รับการยอมรับจากชุมชน
- ๓) มีความพร้อมสำหรับโครงสร้างพื้นฐานรองรับธุรกิจบริการทางการศึกษา เช่น ศูนย์การประชุมนานาชาติ สนามบินนานาชาติ โรงแรมที่พัก เป็นต้น
- ๔) มีวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาของแต่ละจังหวัดที่ชัดเจน รวมถึงมีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดที่มีผู้ว่าราชการเป็นประธาน นำไปสู่การบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานและการพัฒนาของหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่
- ๕) การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) และคุณภาพการศึกษา (Quality) ของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ เช่น
 - ๕.๑ คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ทุกช่วงชั้นปีการศึกษา ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
 - ๕.๒ สัดส่วนนักเรียนเข้าเรียนตั้งแต่อายุ ๓-๑๗ ,๖ -๑๑, ๑๒ - ๑๔ และ ๑๕ - ๑๗ ปีต่อจำนวนประชากร ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละสูงกว่าระดับประเทศ
- ๖) มีปราชญ์ท้องถิ่นที่มีองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในพื้นที่จำนวนมาก ที่ได้รับการยอมรับและพร้อมถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

- ๑) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ประจำปี ๒๕๖๕ ภาพรวมจังหวัดแม่ฮ่องสอน อยู่ในลำดับต่ำสุดของกลุ่มจังหวัดฯ และรองรั้งท้ายของประเทศ (ลำดับที่ ๗๖) โดยเฉพาะดัชนีย่อยด้านการศึกษาอยู่ในลำดับที่ ๗๖ ในขณะที่จังหวัดลำพูนอยู่ในลำดับที่ดีที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ คือ ภาพรวมลำดับที่ ๓๘ และด้านการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ลำดับที่ดีที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ (ลำดับที่ ๒๕)
- ๒) การผลิตผู้เรียนยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้เกิดอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น และการได้รับเงินเดือนน้อยกว่าการจ้างงานที่ไม่ตรงตามสายงานหรือความต้องการของตลาด เป็นต้น
- ๓) หน่วยงานการศึกษาหลายแห่งยังมีจำนวนครูไม่เพียงพอ บางแห่งครูเกิน ครูสอนไม่ตรงกับวุฒิที่จบมา รวมทั้งขาดบุคลากรสายสนับสนุนด้านการศึกษา
- ๔) บุคลากรทางการศึกษา จำนวนมากยังขาดทักษะความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยี และด้านภาษาที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

๕) สถานศึกษาได้รับงบประมาณจากรัฐที่จัดสรรอุดหนุนด้านการศึกษาอย่างไม่เพียงพอ ทำให้ต้องระดมทรัพยากรเพิ่มเติมจากผู้ปกครองหรือท้องถิ่น

๖) ผู้ปกครองจำนวนมากประสบปัญหาด้านการเงิน อันเนื่องมาจากแหล่งที่อยู่อาศัยในพื้นที่ทุรกันดาร ช่องทางในการทำมาหากินน้อย การคมนาคมลำบาก ส่งผลต่อการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ หรือสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่

๗) วัสดุอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน บางส่วนไม่ทันสมัย รวมถึงมีงบประมาณในการซ่อมแซม บำรุงรักษาไม่เพียงพอ

๘) จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กมีมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

๙) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เป็นระบบ ขาดการแนะแนวชี้แนะในการรู้จักตนเองและการศึกษาต่อของผู้เรียน เช่น การศึกษาต่อในสายอาชีพมีน้อย ซึ่งกลุ่มตลาดแรงงานมีความต้องการมาก เป็นต้น

๑๐) การบริหารจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ครูผู้สอน การจัดสรรงบประมาณ รวมถึงอาคารสถานที่ในสถานศึกษาพื้นที่ทุรกันดารกับพื้นที่เมือง ยังมีความแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

โอกาส (Opportunities : O)

๑) รัฐมีการประกาศนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่ชัดเจน เพื่อบริหารการพัฒนาประเทศ และการเข้าถึงคุณภาพการศึกษายุคใหม่ โดยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่สำคัญทั้งยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นต้น

๒) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ทั่วถึงทุกพื้นที่ ทำให้การจัดการศึกษาได้หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม แก้ไขการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่ห่างไกลได้ เช่น การศึกษาออนไลน์ (On line) การเรียนทางไกล (On air) เป็นต้น

๓) รัฐมีการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

๔) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ มีฐานเศรษฐกิจที่เป็นต้นทุนกระจายตัวในภาคการผลิตหลายสาขา เช่น การเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ทำให้เกิดรายได้และช่องทางทำงานของคนในพื้นที่

๕) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญหลายสาย และยังมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ที่ยังคงมีพืชพันธุ์ที่หลากหลาย นับเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและมีคุณค่า

อุปสรรค (Threats : T)

๑) ความหลากหลายของชนเผ่าพื้นที่สูง และชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน ทำให้ยากต่อการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๒) สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชัน มีพื้นที่กว้างขวางและระยะทางแต่ละพื้นที่ห่างไกล และการคมนาคมไม่สะดวกปลอดภัย ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสการเข้าถึงทางการศึกษา

๓) ค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา ไม่ตอบรับกับนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลที่ต้องการให้อัตราการเข้าเรียนในสายอาชีวศึกษามากกว่าสายสามัญ ทำให้การผลิตกำลังคนในสายอาชีวศึกษาไม่ตรงกับเป้าหมายและความต้องการของตลาดแรงงาน

๔) อัตราการเกิดของประชากรที่ลดลงมีผลกระทบต่อจำนวนเด็กนักเรียน ที่เป็นปัจจัยตัวป้อนเข้าสู่สถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาบางแห่งมีจำนวนนักเรียนที่ลดลงมากหรือไม่มีผู้เรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาในพื้นที่

๕) การเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของประชากรและแรงงานเข้ามาทำงานอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาสะสม และผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ระบบสาธารณสุข และโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การออกกลางคัน

๖) การเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่สังคมยุคดิจิทัล (Digital Transformation) โดยเฉพาะโลกเสมือนจริง (Metaverse) ที่ขาดการควบคุมการใช้ ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิต และความสัมพันธ์ในสังคม/ครอบครัว

๗) ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจยังทำให้คนยากจนต้องแบกรับค่าใช้จ่ายด้านการศึกษามากกว่าครอบครัวที่ร่ำรวย โดยเฉพาะครอบครัวที่อาศัยบนพื้นที่สูง หรือในพื้นที่ทุรกันดาร หลากๆ ครั้งเด็กนักเรียนในกลุ่มยากจนจึงต้องลาเรียนบ่อยๆ หรือพักการเรียนไปเลย เพราะต้องไปช่วยพ่อแม่ทำงานเพื่อให้พอค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพวันต่อวัน

๘) ปัญหาที่เกิดจากโรคระบาดและภัยสงคราม ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจทั้งในและนอกประเทศ รายได้จากการประกอบอาชีพลดลง ค่าครองชีพมีอัตราที่สูงขึ้น และมีแนวโน้มอัตราการว่างงานที่เพิ่มขึ้น

๙) งบประมาณด้านการศึกษาส่วนใหญ่เป็นงบประมาณด้านบุคลากร ในขณะที่การจัดสรรเงินอุดหนุนยังไม่สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละพื้นที่ จึงทำให้ไม่สามารถลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่แท้จริงได้

๑๐) พื้นที่บางส่วนเป็นแนวตะเข็บชายแดน ประสบทั้งปัญหายาเสพติดเนื่องจากมีช่องทางพักและลำเลียงยาเสพติดหลายช่องทาง ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง การขอลี้ภัย การก่อการร้ายข้ามชาติ รวมทั้งนโยบายและสถานการณ์ของประเทศเพื่อนบ้านไม่แน่นอน ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของคนในพื้นที่

๑๑) สภาพแวดล้อมเป็นพิษอันเกิดจากปัญหาหมอกควัน หรือฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของเด็กและเยาวชน รวมทั้งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้

ตารางที่ ๔๖ ผังการวางกลยุทธ์ในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเมตริกซ์ (TOWS Matrix)

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง (Strengths : S)</p> <p>S๑ : มีแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก</p> <p>S๒ : โครงสร้างพื้นฐานรองรับธุรกิจบริการทางการศึกษา</p> <p>S๓ : วิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาจังหวัดที่ชัดเจน</p> <p>S๔ : ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses : W)</p> <p>W๑ : ผลิตผู้เรียนยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน</p> <p>W๒ : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ต่ำ</p> <p>W๓ : บุคลากรขาดทักษะความเชี่ยวชาญในด้าน IT และภาษาสากล</p> <p>W๔ : ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระหว่างพื้นที่ทุรกันดารกับพื้นที่เมืองยังสูง</p> <p>W๕ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เป็นระบบ</p>
<p>โอกาส (Opportunities : O)</p> <p>O๑ : นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่ชัดเจน</p> <p>O๒ : ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>O๓ : รัฐมีการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาเป็นจำนวนมาก</p> <p>O๔ : มีเครือข่าย/สมัชชาการศึกษาที่เข้มแข็ง</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)</p> <p>S๑O๓ : พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย</p> <p>S๒O๒ : พัฒนาภูมิภาคให้เป็นศูนย์กลางการประชุม และธุรกิจบริการด้านการศึกษา (Ed Hub)</p> <p>S๓O๑ : ผลักดันให้การศึกษาเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด</p> <p>S๓O๔ : ส่งเสริมเครือข่ายให้มีส่วนร่วมขับเคลื่อนและระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา</p> <p>S๔O๒ : ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยกับโลกยุคใหม่</p>	<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)</p> <p>W๑O๑ : ปรับปรุงหลักสูตรการผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาด</p> <p>W๒O๓ : จัดสรรงบประมาณให้ตรงกับประเด็นที่เป็นปัญหาและต้องเร่งแก้ไขเป็นลำดับแรก</p> <p>W๓O๒ : พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ที่ทักษะการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>W๔O๔ : ระดมทรัพยากรจากเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา</p> <p>W๕O๔ : ร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อเฝ้าระวังภัยและจัดระบบแนะแนวการเรียนอย่างเป็นระบบ</p>
<p>อุปสรรค (Threats : T)</p> <p>T๑ : ความหลากหลายของชาติพันธุ์</p> <p>T๒ : สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชัน</p> <p>T๓ : อัตราการเกิดของประชากรที่ลดลง</p> <p>T๔ : ปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก</p> <p>T๕ : ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างครอบครัวพื้นที่ทุรกันดารกับพื้นที่เมือง</p>	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)</p> <p>S๑T๔ : สร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>S๒T๑ : ร่วมมือกับเอกชนส่งเสริมประเด็นความหลากหลายของชาติพันธุ์เป็นจุดขายดึงดูดนักท่องเที่ยว และนักลงทุน</p> <p>S๓T๓ : จังหวัดกำหนดแนวทาง/ดูแลผู้ปกครองตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์จนถึงคลอดอย่างมีคุณภาพ</p> <p>S๔T๒ : ส่งเสริมรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และออนแอร์</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)</p> <p>W๑T๑ : จัดหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับผู้เรียน และความเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น</p> <p>W๒T๔ : คิดค้นนวัตกรรม/องค์ความรู้แก้ไขปัญหาหมอกควันโดยคนในพื้นที่</p> <p>W๔T๕ : ส่งเสริมการฝึกอาชีพ/สร้างมูลค่าสินค้าท้องถิ่นให้กับคนในพื้นที่</p>

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยการวิเคราะห์ให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคแล้ว จึงนำมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ ที่เรียกว่า TOWS Matrix เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ประเภทต่างๆ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)

จากจุดแข็งที่มีแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว ความพร้อมสำหรับโครงสร้างพื้นฐานรองรับธุรกิจบริการทางการศึกษา รวมถึงมีประชาชนท้องถิ่นที่มีองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในพื้นที่จำนวนมาก ประกอบกับรัฐมีการประกาศนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่ชัดเจน เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ และการเข้าถึงคุณภาพการศึกษายุคใหม่ จึงควรใช้ความเข้มแข็งของทรัพยากร ภาควิชาเครือข่ายในพื้นที่ และนโยบายด้านการศึกษา ในการกำหนดกลยุทธ์ส่งเสริมและประสานงานด้านการศึกษา กบองค์กร หน่วยงาน สถานศึกษาในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ให้มีมาตรฐาน

๒. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)

แม้ว่าจะประสบปัญหาที่เกิดจากโรคระบาดและโรคอุบัติใหม่ (Covid-๑๙) ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และการจัดการศึกษา แต่ความพร้อมสำหรับโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์ที่เพียงพอ ยังสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ของปัญหาได้ จนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่สภาวะปกติ

๓. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)

แม้ว่าจะมีจุดอ่อนจากจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กมีมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา หน่วยงานการศึกษาหลายแห่งยังมีจำนวนครูไม่เพียงพอ บางแห่งครูเกินครูสอนไม่ตรงกับวุฒิที่จบมา รวมทั้งขาดบุคลากรสายสนับสนุนด้านการศึกษา แต่จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ทัวถึงทุกพื้นที่ ทำให้สามารถปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาได้หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม แก้ไขการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล โรงเรียนที่ขาดแคลนบุคลากรได้ เช่น การศึกษาออนไลน์ (On line) การเรียนทางไกล (On air) เป็นต้น รวมถึงรัฐมีนโยบายในเรื่องการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกเข้าสู่สังคมยุคดิจิทัล (Digital Transformation) จึงเป็นโอกาสที่บุคลากรจะได้รับการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น

๔. กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)

จากจุดอ่อนในการผลิตผู้เรียนยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้เกิดอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น ผู้ปกครองจำนวนมากประสบปัญหาด้านการเงิน อันเนื่องมาจากแหล่งที่อยู่อาศัยในพื้นที่ทุรกันดาร ช่องทางในการทำมาหากินน้อย การคมนาคมลำบาก ประกอบกับความเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ ความเปลี่ยนแปลงของนโยบายการค้าและการลงทุน ปัญญาประดิษฐ์ (AI) โครงสร้างพื้นฐาน พลังงาน และการพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้น ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ รายได้จากการประกอบอาชีพลดลง มีแนวโน้มอัตราการว่างงานที่เพิ่มขึ้น และส่งผลต่อการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ หรือสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่ ยิ่งตอกย้ำให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และการศึกษามากยิ่งขึ้น คนยากจนต้องแบกรับค่าใช้จ่ายด้านการศึกษามากกว่าครอบครัวที่ร่ำรวย เช่น การจัดหาอุปกรณ์การเรียนออนไลน์ เป็นต้น เพื่อให้ครอบครัวและเยาวชนอยู่รอดในสถานการณ์แบบนี้ การระดมทรัพยากรเครือข่ายในพื้นที่ การส่งเสริมอาชีพในช่องทางออนไลน์ น่าจะทำให้เกิดช่องทางประกอบอาชีพใหม่ๆ ได้

ส่วนที่ ๓

สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙)

วิสัยทัศน์

บูรณาการจัดการศึกษาที่หลากหลายบนพื้นฐานความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างมีคุณภาพ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโลกยุคใหม่

พันธกิจ

- ยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ให้มีมาตรฐานสากล
- พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
- สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์

- พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง และอยู่ดีมีสุข
- ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียน ในการแข่งขันของประเทศ
- พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณภาพ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
- ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
- พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

เป้าประสงค์

- หน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่มีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง และอยู่ดีมีสุข
- องค์ความรู้ สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และนวัตกรรม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม
- ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีทักษะ สมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาและสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานสากล
- ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะ ที่จำเป็นของโลกยุคใหม่
- ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม และเสมอภาค อย่างมีคุณภาพ
- ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความภูมิใจในอัตลักษณ์และบริบทของพื้นที่ น้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
- หน่วยงานทางการศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมและประสานงานด้านการศึกษากับองค์กร หน่วยงาน สถานศึกษาในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคง
๒. ส่งเสริมงานด้านการวิจัยและพัฒนา ที่เป็นมาตรฐาน ให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย
๓. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
๔. ส่งเสริมสถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่
๕. ส่งเสริมการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย
๖. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างวิถีการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่น และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
๗. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรเพื่อรองรับระบบราชการ ๔.๐

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพื่อความมั่นคง และอยู่ดีมีสุข

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- ให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการบูรณาการจัดการศึกษาระดับภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อการพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- เผื่อระวังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยเฉพาะ ภัยจากยาเสพติด อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ และโรคระบาดต่างๆ
- ส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนาเพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาทุนมนุษย์ ให้มีคุณค่า และคุณภาพสู่เป้าหมายของการศึกษาที่ยั่งยืนและมั่นคง
- จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ ได้แก่ ภัยพิบัติ ภัยโรคอุบัติใหม่ เช่น พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (On site) เรียนที่โรงเรียนโดยมีมาตรการเผื่อระวังตามประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) ออนแอร์ (On air) เรียนผ่านมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือ DLTV ออนไลน์ (On line) เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต (On-demand) เรียนผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ และ (On-hand) เรียนที่บ้านด้วยเอกสาร เช่น หนังสือ แบบฝึกหัดใบงาน ในรูปแบบผสมผสาน หรืออาจใช้วิธีอื่นๆ เช่น วิทย์ เป็นต้น
- ปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด
- สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

- ประสานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศ นโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของพื้นที่

- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยศักยภาพการจัดการศึกษาของพื้นที่เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของพื้นที่ รวมทั้งเพื่อการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ/ประเภทโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (Cluster-based, Area-based)

- กำกับ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของพื้นที่ และการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

- ส่งเสริมการศึกษาเอกชน การศึกษาพิเศษ การศึกษาเพื่อคนพิการ การศึกษาโดยครอบครัว ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนการศึกษาทางเลือกและการศึกษาในพื้นที่พิเศษ

- พัฒนาค่ายลูกเสือ ในพื้นที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา ให้กับเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันของประเทศ

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital citizenship) ในด้านความฉลาดรู้ดิจิทัล (Digital literacy) ความฉลาดรู้สารสนเทศ (Information literacy) ความฉลาดรู้สื่อ (Media literacy) เพื่อการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (Learning how to learn) ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่สะท้อนการรู้ กติกา มารยาท จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อและสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

- วิจัยและพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้เกิดคุณภาพการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่โดยยึดความสอดคล้องกับความต้องการตามสภาพบริบทของพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน

- ปรับเปลี่ยนกรอบความคิดในการจัดทำหลักสูตร เพื่อการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ โดยให้ เป็นไปเพื่อประโยชน์ของการนำพาชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติ พร้อมเข้าสู่โลกของการทำงาน และยกระดับคุณภาพชีวิต ปลูกฝังผู้เรียนให้มีทักษะ (Skills) ที่จำเป็นควบคู่กับความรู้ (Contents) ในสาระวิชาหลัก เพื่อสร้างผู้เรียนที่มีคุณลักษณะ (Characters) อันพึงประสงค์ต่อการเป็นพลเมืองและการทำงานในโลกยุคใหม่

- จัดหลักสูตรการเรียนรู้ และหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ สถานประกอบการ และความเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

- ส่งเสริม สนับสนุน จัดเวทีการนำเสนอเผยแพร่การนำเทคนิควิธี และนวัตกรรมที่เป็นเลิศ ในด้านการศึกษา

- ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยบูรณาการวิชาเรียน เพื่อให้ โรงเรียน ผู้เรียน มีกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้นอกห้องเรียน ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมการพัฒนาการดำเนินชีวิต และจิตอาสาต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ

- วิจัยและพัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่มีความจำเป็นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การศึกษา ในการพัฒนากำลังคนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

- สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบัน และอนาคต
- สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ
- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในทุกภาคส่วนจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาด้วยระบบทวิภาคี ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกอาชีพได้ก่อนเลือกวิชาเรียน
- ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา และรณรงค์สร้างค่านิยมและกระบวนทัศน์การศึกษาต่อสายอาชีพ และภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา ปรับค่านิยม ให้กับนักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครองอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
- สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาอาชีพระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาด้านอาชีพในพื้นที่ ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรอาชีพ ตรงความต้องการของพื้นที่ โดยภาคีความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และสถานประกอบการ
- ส่งเสริมการฝึกอาชีพนอกระบบการศึกษาให้หลากหลายของผู้ใช้แรงงาน เยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา ตามความต้องการของสังคม และเศรษฐกิจภูมิภาคอาเซียน
- ระดมทรัพยากรและจัดแหล่งเรียนรู้ฝึกอาชีพในพื้นที่ให้หลากหลายทั่วถึงตามความต้องการของผู้เรียน การจัดการศึกษาทางเลือกทุกระดับทั้งสายสามัญอาชีพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- จัดตั้งศูนย์ประสานงานพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับการจัดการศึกษาในระดับต่างๆ
- ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ที่มุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบความคิดในลักษณะสหวิทยาการ
- จัดทำแผนงานเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
- พัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และสามารถบรรลุเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนด และให้เป็นไปตามบริบททั้งสภาพภูมิศาสตร์ และศักยภาพของผู้เรียน
- พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ และมีการนำไปใช้อย่างจริงจัง
- พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) เรียนผ่านมูลนิธิ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือ DLTV ออนไลน์ (On line) เรียนผ่าน

อินเทอร์เน็ต (On-demand) เรียนผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ และ (On-hand) เรียนที่บ้านด้วยเอกสาร เช่น หนังสือ แบบฝึกหัดใบงาน ในรูปแบบผสมผสาน หรืออาจใช้วิธีอื่นๆ เช่น วิทยุ เป็นต้น

- สร้างขวัญและกำลังใจ และแรงจูงใจให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อลดปัญหาการขอยกย้ายออกจากพื้นที่

- เสริมสร้างอุดมการณ์ความเป็นข้าราชการ จิตวิญญาณครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ตลอดจนการเชิดชูเกียรติครู อาจารย์ โดยเฉพาะครูในท้องถิ่นห่างไกลทุรกันดาร และนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพครู

- พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลด้านการศึกษาของพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (Digital Learning Reform : National Digital Learning Platform (NDLP)) ไปสู่โรงเรียน นักเรียน และครูทั่วประเทศ โดยเฉพาะในท้องถิ่นห่างไกล

- ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่ขาดแคลนครู ใช้ช่องทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) ออนดีมานด์ (On-demand) และ ออนแฮนด์ (On-hand)

- จัดทำระบบฐานข้อมูลทางการศึกษา เพื่อตรวจสอบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน อัตราการเข้าเรียน การจบการศึกษาและการเรียนต่อของประชากรวัยเรียนในแต่ละช่วงชั้น

- ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น โดยเฉพาะวัยกำลังแรงงานและผู้สูงอายุ

- ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนที่พิการ ด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ ให้สามารถเข้ารับบริการการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

- ส่งเสริมการจัดระบบเทียบโอน การประเมินจบระดับการศึกษา ของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ เพื่อสนองการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้เกิดคุณภาพ และมาตรฐาน

- รณรงค์สร้างนิสัยให้คนในพื้นที่มีนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาห้องสมุดประชาชน ให้สามารถเข้าถึงง่ายในทุกพื้นที่

- ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน

- พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้กับเยาวชน ประชาชนในพื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน

- จัดตั้งกองทุนการศึกษา และการจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส ทุกประเภท โดยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน

- ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่บูรณาการการเรียนการสอนในวิชาหลัก เพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีที่ดั่งาม ภูมิปัญญาตัวตนท้องถิ่น สังคมชาติพันธุ์ และสภาพทั่วไปอันหลากหลายตามบริบทของพื้นที่แต่ละจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนรู้ในระบบ/นอกระบบ

- รวบรวม พัฒนา จัดทำเอกสาร ตำรา สื่อ องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น พหุวัฒนธรรมที่มีมิติการเรียนรู้เชิงบูรณาการ (Blended Based Learning) ที่ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของตนเอง เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาและภูมิสังคมได้ อย่างสมดุล ยอมรับและเห็นคุณค่าในความแตกต่างหลากหลาย รวมถึงสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

- เสริมสร้างวิถีการเรียนรู้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่แต่ละจังหวัด โดยการร่วมฟื้นฟูสืบค้น และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทรงคุณค่า ให้มีจุดร่วมเพื่อรักษามรดกวัฒนธรรมของจังหวัดให้ดำรงคุณค่าและความสง่างามตามอัตลักษณ์ที่หลากหลาย

- ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทยเป็นสื่อจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารและใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

- พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (big data for education) ในพื้นที่

- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร

- ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) ออนดีมานด์ (On-demand) และออนแฮนด์ (On-hand) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่

- สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ

- ส่งเสริมหน่วยงานให้มีการวางแผนทางการเงิน (Financial Plan) แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐					หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง																																												
		พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐																																													
<p>๕. ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ (ดัชนีทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)</p>	<table border="1"> <tr> <td>ร้อยละ</td> <td>ภาษาไทย</td> <td>คณิตศาสตร์</td> </tr> <tr> <td>ปี ๒๕๖๗</td> <td>๕๘.๙๕↓</td> <td>๕๓.๔๘↑</td> </tr> <tr> <td>ปี ๒๕๖๖</td> <td>๖๐.๐๗↑</td> <td>๕๐.๖๑↑</td> </tr> <tr> <td>ปี ๒๕๖๕</td> <td>๕๓.๔๘↑</td> <td>๔๕.๙๕↑</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑ - ๑๘ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ของ สนย.สป. ศธ.)</p>	ร้อยละ	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	ปี ๒๕๖๗	๕๘.๙๕↓	๕๓.๔๘↑	ปี ๒๕๖๖	๖๐.๐๗↑	๕๐.๖๑↑	ปี ๒๕๖๕	๕๓.๔๘↑	๔๕.๙๕↑	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	ศธจ./สพฐ.																																
ร้อยละ	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์																																																	
ปี ๒๕๖๗	๕๘.๙๕↓	๕๓.๔๘↑																																																	
ปี ๒๕๖๖	๖๐.๐๗↑	๕๐.๖๑↑																																																	
ปี ๒๕๖๕	๕๓.๔๘↑	๔๕.๙๕↑																																																	
<p>๖. สัดส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปของคะแนนเต็มใน ๔ วิชาหลัก ต่อ จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เข้ารับการทดสอบ (ตัวชี้วัดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง))</p>	<p>ค่าเป้าหมายระดับประเทศ พ.ศ. ๒๕๗๐</p> <p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p> <table border="1"> <tr> <td>วิชาหลัก</td> <td>ปี กศ.</td> <td>ประเทศ</td> <td>ศธภ.</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">ภาษาไทย</td> <td>๒๕๖๗</td> <td>๔๙.๕๘</td> <td>๕๔.๒๕</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๖</td> <td>๕๕.๑๓</td> <td>๖๐.๙๖</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕</td> <td>๕๙.๒๑</td> <td>๖๔.๖๕</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">ภาษาอังกฤษ</td> <td>๒๕๖๗</td> <td>๘.๔๕</td> <td>๙.๒๕</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๖</td> <td>๑๐.๔๒</td> <td>๑๒.๕๒</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕</td> <td>๙.๒๖</td> <td>๑๐.๘๔</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">คณิตศาสตร์</td> <td>๒๕๖๗</td> <td>๖.๒๕</td> <td>๖.๖๐</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๖</td> <td>๖.๔๙</td> <td>๗.๕๔</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕</td> <td>๔.๕๙</td> <td>๕.๐๖</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">วิทยาศาสตร์</td> <td>๒๕๖๗</td> <td>๙.๕๔</td> <td>๑๑.๐๖</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๖</td> <td>๓.๔๘</td> <td>๓.๗๑</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕</td> <td>๕.๗๕</td> <td>๖.๘๒</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ปี ๒๕๖๘ ของ สนย.สป. ศธ.)</p>	วิชาหลัก	ปี กศ.	ประเทศ	ศธภ.	ภาษาไทย	๒๕๖๗	๔๙.๕๘	๕๔.๒๕	๒๕๖๖	๕๕.๑๓	๖๐.๙๖	๒๕๖๕	๕๙.๒๑	๖๔.๖๕	ภาษาอังกฤษ	๒๕๖๗	๘.๔๕	๙.๒๕	๒๕๖๖	๑๐.๔๒	๑๒.๕๒	๒๕๖๕	๙.๒๖	๑๐.๘๔	คณิตศาสตร์	๒๕๖๗	๖.๒๕	๖.๖๐	๒๕๖๖	๖.๔๙	๗.๕๔	๒๕๖๕	๔.๕๙	๕.๐๖	วิทยาศาสตร์	๒๕๖๗	๙.๕๔	๑๑.๐๖	๒๕๖๖	๓.๔๘	๓.๗๑	๒๕๖๕	๕.๗๕	๖.๘๒	<p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๕</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒</p>	<p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔</p>	<p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖</p>	<p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘</p>	<p>๑) ภาษาไทย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕</p> <p>๒) ภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p> <p>๓) คณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p> <p>๔) วิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐</p>	ศธจ./สพฐ.
วิชาหลัก	ปี กศ.	ประเทศ	ศธภ.																																																
ภาษาไทย	๒๕๖๗	๔๙.๕๘	๕๔.๒๕																																																
	๒๕๖๖	๕๕.๑๓	๖๐.๙๖																																																
	๒๕๖๕	๕๙.๒๑	๖๔.๖๕																																																
ภาษาอังกฤษ	๒๕๖๗	๘.๔๕	๙.๒๕																																																
	๒๕๖๖	๑๐.๔๒	๑๒.๕๒																																																
	๒๕๖๕	๙.๒๖	๑๐.๘๔																																																
คณิตศาสตร์	๒๕๖๗	๖.๒๕	๖.๖๐																																																
	๒๕๖๖	๖.๔๙	๗.๕๔																																																
	๒๕๖๕	๔.๕๙	๕.๐๖																																																
วิทยาศาสตร์	๒๕๖๗	๙.๕๔	๑๑.๐๖																																																
	๒๕๖๖	๓.๔๘	๓.๗๑																																																
	๒๕๖๕	๕.๗๕	๖.๘๒																																																

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐					หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง															
		พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐																
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต																						
๑๐. สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษาอายุ ๓-๕ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๓-๕ ปี	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">ระดับ</td> <td colspan="3">สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษา ๓ - ๕ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๓ - ๕ ปี (ปีการศึกษา)</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๖ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๗ (ร้อยละ)</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๘๖.๕๘</td> <td>๘๕.๘๙</td> <td>๘๗.๐๐</td> </tr> <tr> <td>ศธภ. ๑๕</td> <td>๙๖.๙๖</td> <td>๙๙.๗๔</td> <td>๑๐๒.๔๓</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปี ปม. พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สพ.ศธ.)</p>	ระดับ	สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษา ๓ - ๕ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๓ - ๕ ปี (ปีการศึกษา)			๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)	ประเทศ	๘๖.๕๘	๘๕.๘๙	๘๗.๐๐	ศธภ. ๑๕	๙๖.๙๖	๙๙.๗๔	๑๐๒.๔๓	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๑๐๐	ศธจ./อปท.
ระดับ	สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษา ๓ - ๕ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๓ - ๕ ปี (ปีการศึกษา)																					
	๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)																			
ประเทศ	๘๖.๕๘	๘๕.๘๙	๘๗.๐๐																			
ศธภ. ๑๕	๙๖.๙๖	๙๙.๗๔	๑๐๒.๔๓																			
๑๑. ประชากรอายุ ๖-๑๑ ปี ได้เข้าเรียนระดับประถมศึกษาเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๖-๑๑ ปี	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">ระดับ</td> <td colspan="3">อัตราส่วนผู้เรียนระดับประถมศึกษา ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๖ -๑๑ ปี (ปีการศึกษา)</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๖ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๗ (ร้อยละ)</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๑๐๑.๑๖</td> <td>๑๐๕.๘๑</td> <td>๑๐๗.๓๙๘</td> </tr> <tr> <td>ศธภ. ๑๕</td> <td>๑๑๓.๔๓</td> <td>๑๒๒.๐๗</td> <td>๑๒๗.๑๔</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปี ปม. พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สพ.ศธ.)</p>	ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับประถมศึกษา ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๖ -๑๑ ปี (ปีการศึกษา)			๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)	ประเทศ	๑๐๑.๑๖	๑๐๕.๘๑	๑๐๗.๓๙๘	ศธภ. ๑๕	๑๑๓.๔๓	๑๒๒.๐๗	๑๒๗.๑๔	ร้อยละ ๙๖	ร้อยละ ๙๗	ร้อยละ ๙๘	ร้อยละ ๙๙	ร้อยละ ๑๐๐	ศธจ./สพฐ.
ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับประถมศึกษา ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๖ -๑๑ ปี (ปีการศึกษา)																					
	๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)																			
ประเทศ	๑๐๑.๑๖	๑๐๕.๘๑	๑๐๗.๓๙๘																			
ศธภ. ๑๕	๑๑๓.๔๓	๑๒๒.๐๗	๑๒๗.๑๔																			
๑๒. ประชากรอายุ ๑๒-๑๔ ปี ได้เข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">ระดับ</td> <td colspan="3">อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี (ปีการศึกษา)</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๖ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๗ (ร้อยละ)</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๙๘.๐๔</td> <td>๙๖.๕๐</td> <td>๙๖.๔๘</td> </tr> <tr> <td>ศธภ. ๑๕</td> <td>๑๐๙.๐๓</td> <td>๑๐๖.๕๖</td> <td>๑๐๗.๒๗</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปี ปม. พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สพ.ศธ.)</p>	ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี (ปีการศึกษา)			๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)	ประเทศ	๙๘.๐๔	๙๖.๕๐	๙๖.๔๘	ศธภ. ๑๕	๑๐๙.๐๓	๑๐๖.๕๖	๑๐๗.๒๗	ร้อยละ ๙๖	ร้อยละ ๙๗	ร้อยละ ๙๘	ร้อยละ ๙๙	ร้อยละ ๑๐๐	ศธจ./สพฐ.
ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี (ปีการศึกษา)																					
	๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)																			
ประเทศ	๙๘.๐๔	๙๖.๕๐	๙๖.๔๘																			
ศธภ. ๑๕	๑๐๙.๐๓	๑๐๖.๕๖	๑๐๗.๒๗																			

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐					หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง																											
		พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐																												
๑๓. สัดส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา+อาชีวศึกษา) อายุ ๑๕-๑๗ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">ระดับ</td> <td colspan="3">อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา+อาชีวศึกษา) ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี</td> </tr> <tr> <td>๒๕๖๕ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๖ (ร้อยละ)</td> <td>๒๕๖๗ (ร้อยละ)</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๙๖.๑๗</td> <td>๘๕.๑๒</td> <td>๘๕</td> </tr> <tr> <td>ศธภ. ๑๕</td> <td>๑๐๕.๗๙</td> <td>๙๓.๗๕</td> <td>๙๓.๖๑</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สป.ศธ.)</p>	ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา+อาชีวศึกษา) ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี			๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)	ประเทศ	๙๖.๑๗	๘๕.๑๒	๘๕	ศธภ. ๑๕	๑๐๕.๗๙	๙๓.๗๕	๙๓.๖๑	ร้อยละ ๘๑	ร้อยละ ๘๒	ร้อยละ ๘๓	ร้อยละ ๘๔	ร้อยละ ๘๕	ศธจ./สพฐ./อศจ./สกร.												
ระดับ	อัตราส่วนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา+อาชีวศึกษา) ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี																																	
	๒๕๖๕ (ร้อยละ)	๒๕๖๖ (ร้อยละ)	๒๕๖๗ (ร้อยละ)																															
ประเทศ	๙๖.๑๗	๘๕.๑๒	๘๕																															
ศธภ. ๑๕	๑๐๕.๗๙	๙๓.๗๕	๙๓.๖๑																															
๑๔. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทย อายุ ๑๕-๕๙ ปี	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>ปี กศ. ๒๕๖๖ (ปี)</td> <td>ปี กศ. ๒๕๖๗ (ปี)</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๑๐.๒๓</td> <td>๑๐.๒๕</td> </tr> <tr> <td>ศธภ. ๑๕</td> <td>๙.๔๗</td> <td>๙.๔๖</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารรายงาน เรื่อง ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทย พ.ศ. ๒๕๖๗ ของ สกศ.ศธ.)</p>		ปี กศ. ๒๕๖๖ (ปี)	ปี กศ. ๒๕๖๗ (ปี)	ประเทศ	๑๐.๒๓	๑๐.๒๕	ศธภ. ๑๕	๙.๔๗	๙.๔๖	๑๐ ปี	๑๐.๒ ปี	๑๐.๔ ปี	๑๐.๖ ปี	๑๐.๙ ปี	ศธจ./สพฐ./อศจ./สกร.																		
	ปี กศ. ๒๕๖๖ (ปี)	ปี กศ. ๒๕๖๗ (ปี)																																
ประเทศ	๑๐.๒๓	๑๐.๒๕																																
ศธภ. ๑๕	๙.๔๗	๙.๔๖																																
๑๕. สัดส่วนของผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อผู้เรียนสามัญศึกษา	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2"></td> <td colspan="2">ปี กศ. ๒๕๖๕</td> <td colspan="2">ปี กศ. ๒๕๖๖</td> <td colspan="2">ปี กศ. ๒๕๖๗</td> </tr> <tr> <td>อาชีพ</td> <td>สามัญ</td> <td>อาชีพ</td> <td>สามัญ</td> <td>อาชีพ</td> <td>สามัญ</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๓๔.๐๕</td> <td>๖๕.๙๕</td> <td>๓๐.๕๙</td> <td>๖๙.๔๑</td> <td>๓๐.๔๐</td> <td>๖๙.๖๐</td> </tr> <tr> <td>ศธภ.๑๕</td> <td>๓๓.๔๓</td> <td>๖๖.๕๗</td> <td>๒๙.๙๒</td> <td>๗๐.๐๘</td> <td>๒๙.๐๒</td> <td>๗๐.๙๘</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สป. ศธ.)</p>		ปี กศ. ๒๕๖๕		ปี กศ. ๒๕๖๖		ปี กศ. ๒๕๖๗		อาชีพ	สามัญ	อาชีพ	สามัญ	อาชีพ	สามัญ	ประเทศ	๓๔.๐๕	๖๕.๙๕	๓๐.๕๙	๖๙.๔๑	๓๐.๔๐	๖๙.๖๐	ศธภ.๑๕	๓๓.๔๓	๖๖.๕๗	๒๙.๙๒	๗๐.๐๘	๒๙.๐๒	๗๐.๙๘	๔๒ : ๕๘	๔๔ : ๕๖	๔๖ : ๕๔	๔๘ : ๕๒	๕๐ : ๕๐	ศธภ./ศธจ./สพฐ./อศจ.
	ปี กศ. ๒๕๖๕		ปี กศ. ๒๕๖๖		ปี กศ. ๒๕๖๗																													
	อาชีพ	สามัญ	อาชีพ	สามัญ	อาชีพ	สามัญ																												
ประเทศ	๓๔.๐๕	๖๕.๙๕	๓๐.๕๙	๖๙.๔๑	๓๐.๔๐	๖๙.๖๐																												
ศธภ.๑๕	๓๓.๔๓	๖๖.๕๗	๒๙.๙๒	๗๐.๐๘	๒๙.๐๒	๗๐.๙๘																												

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐					หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง																
		พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐																	
๑๖. จำนวนเด็กในวัยเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ* *โรงเรียนเฉพาะความพิการ/ศูนย์การศึกษาพิเศษ/โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์/โรงเรียนเรียนรวม	<table border="1"> <tr> <td></td> <td colspan="3">ปีการศึกษา (จำนวนรวม)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>๒๕๖๕</td> <td>๒๕๖๖</td> <td>๒๕๖๗</td> </tr> <tr> <td>ประเทศ</td> <td>๔๖๕,๑๕๙</td> <td>๔๘๐,๓๙๑</td> <td>๔๗๗,๘๗๐</td> </tr> <tr> <td>ศธภ.๑๕</td> <td>๓๐,๒๕๑</td> <td>๓๐,๖๑๐</td> <td>๓๒,๑๑๔</td> </tr> </table> <p>(อ้างอิงจากเอกสารดัชนีทางการศึกษาระดับภาค ๑-๑๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของ สนย.สป. ศธ.)</p>		ปีการศึกษา (จำนวนรวม)				๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	ประเทศ	๔๖๕,๑๕๙	๔๘๐,๓๙๑	๔๗๗,๘๗๐	ศธภ.๑๕	๓๐,๒๕๑	๓๐,๖๑๐	๓๒,๑๑๔	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒	สพฐ./ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๘
	ปีการศึกษา (จำนวนรวม)																						
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗																				
ประเทศ	๔๖๕,๑๕๙	๔๘๐,๓๙๑	๔๗๗,๘๗๐																				
ศธภ.๑๕	๓๐,๒๕๑	๓๐,๖๑๐	๓๒,๑๑๔																				
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี																							
๑๗. ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมตามโครงการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ (ตัวชี้วัดแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)	ค่าเป้าหมายระดับประเทศ พ.ศ. ๒๕๗๐ ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๖๐	ศธภ./ศจจ./สพฐ./สช./สกร./อศจ./อปท./พศจ./ตชด./พมจ.																
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา																							
๑๘. ร้อยละหน่วยงานทางการศึกษาที่ดำเนินการสำนักงานดิจิทัลหรือนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร	ร้อยละ ๙๐ (ข้อมูล ณ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘)	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๑๐๐	ศธภ./ศจจ./สพฐ./สช./สกร./อศจ./อปท./พศจ./ตชด./พมจ.																

ค่านิยมตัวชีวิต

ประชาธิปไตย คือ การรวมเอาพลังทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะอยู่ในภาคประชาชน ภาคธุรกิจ หรือภาครัฐมาใช้ โดยมองบนพื้นฐานว่า “คนไทยทุกคน คือ ประชาชนของชาติ” ซึ่งเป็นพลังอำนาจที่สำคัญในการแก้ไขปัญหา ในการเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิรูป และการพัฒนาประเทศในทุกมิติและทุกด้านอย่างยั่งยืน

การสานพลังประชารัฐด้านการศึกษา เป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน และลดความเหลื่อมล้ำของคนในสังคมอย่างยั่งยืน

“พลเมือง” ในระบอบประชาธิปไตย หมายถึง สมาชิกของสังคมที่มีอิสรภาพ (Liberty) และพึ่งตนเองได้ (independent) ใช้สิทธิเสรีภาพ โดยควบคู่กับความรับผิดชอบ เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น เคารพความแตกต่าง เคารพหลักความเสมอภาค เคารพกติกา ไม่แก้ปัญหาด้วยความรุนแรง ตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ร่วมรับผิดชอบต่อสังคม มีจิตสาธารณะ และกระตือรือร้นที่จะรับผิดชอบหรือร่วมขับเคลื่อนสังคม และแก้ปัญหาสังคมในระดับต่างๆ ตั้งแต่ในครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศ ระดับอาเซียน และระดับประชาคมโลก ซึ่งสามารถสรุปคุณสมบัติได้ ๖ ประการ ดังต่อไปนี้

- ๑) มีอิสรภาพ (liberty) พึ่งตนเองได้ (independent) ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของระบบอุปถัมภ์
- ๒) เคารพสิทธิผู้อื่น ไม่ใช้สิทธิเสรีภาพของตนไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น
- ๓) เคารพความแตกต่าง มีทักษะในการฟัง และยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากตนเอง
- ๔) เคารพหลักความเสมอภาค เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น และเห็นคนเท่าเทียมกัน มองคนเป็นแนวระนาบ ไม่ใช่แนวตั้ง
- ๕) เคารพกติกา เคารพกฎหมาย ใช้กติกาในการแก้ปัญหา ไม่ใช่กำลัง และยอมรับผลของการละเมิดกฎหมาย
- ๖) รับผิดชอบต่อสังคม ตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม กระตือรือร้นที่จะรับผิดชอบต่อสังคม และร่วมแก้ไขปัญหาสังคมโดยเริ่มต้นที่ตนเอง

โครงการ/งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น คือ โครงการและงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา/อุดมศึกษา ข้อมูลที่ใช้รายงานผลการประกันคุณภาพของสถานศึกษาอาชีวศึกษา/สถาบันอุดมศึกษา (SAR) จำนวนรายสถานศึกษา

สมศ. กำหนดตัวบ่งชี้ประเมินสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้านที่ ๓ คุณภาพงานวิจัย องค์ประกอบที่ ๓.๒ คุณภาพงานวิจัยเชิงประยุกต์และการพัฒนานวัตกรรม โดยพิจารณาจากผลงานวิจัยเชิงประยุกต์และการพัฒนานวัตกรรมที่ ๑) สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ มีสิ่งประดิษฐ์คิดค้นที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ ๒) มีการจดทะเบียนผลงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ การจดสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ อนุสิทธิบัตร เป็นต้น ๓) สามารถนำมาประยุกต์ใช้หรือได้ทุนวิจัยพัฒนาต่อยอดจากหน่วยงานภายนอก (ที่มา : ร่างมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินผลของการประกันคุณภาพของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา (รอบสี่))

เด็กในวัยเรียน หมายถึง เด็กอายุ ๓-๑๘ ปี

เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการมีส่วนร่วมในสังคม เนื่องจากความบกพร่องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยแบ่งประเภทของคณพิการไว้ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น (๒) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (๓) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา (๔) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ (๕) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (๖) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา (๗) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ (๘) บุคคลออทิสติก และ (๙) บุคคลพิการซ้อน

การได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ หมายถึง การศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ (children with special needs) ทางการศึกษาที่แตกต่างไปจากเด็กปกติ เนื่องจากมีความผิดปกติทางร่างกาย อารมณ์ พฤติกรรม หรือสติปัญญา ซึ่งต้องการการดูแลเป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและได้รับประโยชน์จากการศึกษาอย่างเต็มที่ การจัดการศึกษาให้แก่เด็กกลุ่มนี้ จึงต้องดำเนินการสอนโดยครูที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นพิเศษ มีเทคนิควิธีการสอน ที่แตกต่างไปจากเด็กปกติ การจัดเนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอนและวิธีการประเมินผลที่เหมาะสมกับสภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อพัฒนาให้เกิดศักยภาพสูงสุด และการจัดการศึกษาพิเศษนี้ อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความผิดปกติในระดับรุนแรง หรือจัดการศึกษาในโรงเรียนปกติในรูปแบบการเรียนร่วม สำหรับเด็กที่มีระดับความผิดปกติไม่รุนแรงมาก (ที่มา : school.esanpt๑.go.th/wns/การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ.doc)

สถานศึกษาเด็กในวัยเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้แก่ โรงเรียนเฉพาะความพิการ/ ศูนย์การศึกษาพิเศษ/โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์/โรงเรียนเรียนรวม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า ๓๐ ปี ที่พระองค์ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนา บนหลักแนวคิดพึ่งตนเองเพื่อให้เกิดความพอมีพอกิน พอใช้ ของคนส่วนใหญ่ โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงการมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอนที่ต้องทำตามหลักวิชา และการมีคุณธรรมเป็นกรอบในการปฏิบัติและการดำรงชีวิต

การประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ตามความสนใจ ซึ่งทำการประเมินความสามารถ ๒ ด้าน ได้แก่ การอ่านออกเสียง (การอ่านออกเสียงเป็นคำและการอ่านออกเสียงข้อความ) และการอ่านรู้เรื่อง (การอ่านรู้เรื่องเป็นคำ การอ่านรู้เรื่องเป็นประโยค และการอ่านรู้เรื่องเป็นข้อความ) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ สำหรับการดำเนินการในครั้งนี้นักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้ข้อมูลเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ ๔๗ แสดงความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ระดับต่างๆ กับแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี	ย. ๑ การสร้างความ มั่นคง	ย. ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ย. ๓ การพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพคน	ย.๔ ด้านการสร้างโอกาสบนความเสมอ ภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม	ย.๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพ ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ย.๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๓ ประเด็นพัฒนา)	๑.๑ ประเด็นความ มั่นคง ๑.๒ ประเด็นการ ต่างประเทศ	๒.๑ ประเด็นการพัฒนาการเกษตร ๒.๒ ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ๒.๓ ประเด็นการท่องเที่ยว ๒.๔ ประเด็นการพัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อย่างเจริญ ๒.๕ ประเด็นโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และ ดิจิทัล ๒.๖ ประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการ ยุคใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ๒.๗ ประเด็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ๒.๘ ประเด็นวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	๓.๑ ประเด็นการปรับเปลี่ยน ค่านิยมและวัฒนธรรม ๓.๒ ประเด็นการพัฒนา ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ๓.๓ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ ๓.๔ ประเด็นการเสริมสร้างให้ คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ๓.๕ ประเด็นการพัฒนา ศักยภาพการกีฬา	๔.๑ ประเด็นการเสริมสร้าง พลังทางสังคม ๔.๒ ประเด็นการพัฒนา ความเสมอภาคและส่งเสริม เศรษฐกิจฐานราก ๔.๓ ประเด็นการสร้าง หลักประกันทางสังคม	๕.๑ ประเด็นการสร้างการ เติบโตอย่างยั่งยืน ๕.๒ ประเด็นการบริหาร จัดการน้ำทั้งระบบ	๖.๑ ประเด็นการ พัฒนาการบริการ ประชาชนและการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ ๖.๒ ประเด็นการต่อต้านการ ทุจริตและประพฤติมิชอบ ๖.๓ ประเด็นการพัฒนา กฎหมายและการพัฒนา กระบวนการยุติธรรม
แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๒. ไทยมีกำลังคน สมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์ การพัฒนาแห่งอนาคต	๘. ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน	๑๒. ไทยมีกำลังคนสมรรถนะ สูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่ง อนาคต	๙. ไทยมีความยากจนข้ามรุ่น ลดลงและคนไทยทุกคนมี ความคุ้มครองทางสังคมที่ เพียงพอ เหมาะสม	๑๑. ไทยสามารถลดความ เสี่ยงและผลกระทบจากภัย ธรรมชาติและการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๑๓. ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและตอบ โจทย์ประชาชน
แผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙	ย. ๑ การจัดการศึกษา เพื่อความมั่นคงของ สังคมและประเทศชาติ	ย. ๒ การผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัย และ นวัตกรรมเพิ่มสร้างขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศ	ย. ๓ การพัฒนาศักยภาพคน ทุกช่วงวัย และการสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้	ย. ๔ การสร้างโอกาส ความ เสมอภาค และความเท่า เทียมทางการศึกษา	ย. ๕ การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ย. ๖ การพัฒนา ประสิทธิภาพของระบบ บริหารจัดการศึกษา
แผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของกระทรวงศึกษาธิการ	ย.๑ การจัดการศึกษา เพื่อความมั่นคงของ สังคมและประเทศ	ย. ๒ การผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	ย. ๓ การพัฒนาศักยภาพคน ทุกช่วงวัยและการสร้างสังคม แห่งการเรียนรู้	ย. ๔ การสร้างโอกาสเข้าถึง บริการทางการศึกษา ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและ เสมอภาค	ย.๕ การจัดการศึกษาเพื่อ การสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ย. ๖ การพัฒนาระบบการ บริหารจัดการศึกษาให้ ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล
ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐	ย.๑ พัฒนาและเสริมสร้าง การมีส่วนร่วมของทุก ภาคส่วนในการจัด การศึกษาเพื่อความมั่นคง และอยู่ดีมีสุข	ย.๒ ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย และ นวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียน ในการแข่งขันของประเทศ	ย.๓ พัฒนาศักยภาพของ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณภาพและเท่าทันการ เปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่	ย.๔ ขยายโอกาสการเข้าถึง บริการทางการศึกษาและการ เรียนรู้ตลอดชีวิต	ย.๕ เสริมสร้างปัจจัยทุนทาง สังคมและทุนทางธรรมชาติที่ เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำ แนวคิดตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี	ย.๖ พัฒนาระบบบริหาร จัดการของหน่วยงานทาง การศึกษา

แผนผังความเชื่อมโยงสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙)

วิสัยทัศน์	บูรณาการจัดการศึกษาที่หลากหลายบนพื้นฐานความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างมีคุณภาพ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโลกยุคใหม่										
พันธกิจ	1. ยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ให้มีมาตรฐานสากล		2. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา		3. สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา		4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล				
ยุทธศาสตร์	1. พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข		2. ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรงานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันของประเทศ		3. พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะในโลกยุคใหม่		4. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต		5. เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี		6. พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา
เป้าประสงค์	1. หน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่มีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข		2. องค์กรความรู้ สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และนวัตกรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม 3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีทักษะสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ		4. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาและสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานสากล 5. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่จำเป็นของโลกยุคใหม่		6. ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสการศึกษาที่หลากหลายเหมาะสม และเสมอภาค อย่างมีคุณภาพ		7. ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความภูมิใจในอัตลักษณ์และบริบทของพื้นที่ น้อมนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ		8. หน่วยงานทางการศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
กลยุทธ์	1. ส่งเสริมและประสานงานด้านการศึกษากับองค์กรหน่วยงาน สถานศึกษาในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคง		2. ส่งเสริมงานด้านการวิจัยและพัฒนาที่เป็นมาตรฐาน ให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย		3. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา 4. ส่งเสริมสถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมทันสมัย และจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีของครูผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่		5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ครอบคลุมทุกพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย		6. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างวิถีการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่น และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ		7. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรที่รองรับระบบราชการ 40
ตัวชี้วัด	1. จำนวนหน่วยงานองค์กรภาครัฐ/เอกชน ที่มีส่วนร่วมจัดการศึกษาแบบประชารัฐเพิ่มขึ้น 2. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civic/Citizenship Education) เพิ่มขึ้น		3. จำนวนโครงการ/งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น		4. ระดับคุณภาพคะแนนประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test : RT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 5. ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 6. สัดส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานร้อยละ 50 ขึ้นไปของคะแนนเต็มใน 4 วิชาหลัก ต่อ จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้ารับการทดสอบ 7. คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีพศึกษา (V-Net) 8. คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) 9. คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านพระพุทธศาสนา (B-Net)		10. สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษาอายุ 3-5 ปี ต่อ ประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี 11. ประชากรอายุ 6-11 ปี ได้เข้าเรียนระดับประถมศึกษาเทียบเท่ากับประชากรกลุ่มอายุ 6-11 ปี 12. ประชากรอายุ 12-14 ปี ได้เข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเทียบเท่ากับประชากรกลุ่มอายุ 12-14 ปี 13. สัดส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญ) ศึกษา-อาชีพศึกษา) อายุ 15-17 ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ 15-17 ปี		14. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทยอายุ 15-59 ปี 15. สัดส่วนของผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อผู้เรียนสามัญศึกษา 16. จำนวนเด็กในวัยเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ		17. ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมตามโครงการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ 18. ร้อยละหน่วยงานทางการศึกษาที่ดำเนินการสำนักงานดิจิทัลหรือเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร

ส่วนที่ ๔

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

๑. หลักการและกลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่มุ่งใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน โดยการศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์และแนวโน้มทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการศึกษาในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับกลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้อง เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของ กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นกรอบแนวทางการจัดทำแผนระดับหน่วยงาน และแปลงสู่การปฏิบัติ โดยแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ คือ

- พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีมีสุข
- ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันของประเทศ
- พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
- ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
- พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

๑.๒ กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

การนำแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกส่วนราชการ ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกสังกัด

กระทรวงศึกษาธิการที่จะร่วมขับเคลื่อนฯ และถ่ายทอดสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาฯ ลงสู่แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด แผนปฏิบัติการ แผนปฏิบัติราชการ ของหน่วยงานในพื้นที่ ซึ่งในการขับเคลื่อนฯ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ควรจะต้องมีการสร้างการสื่อสารให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ เข้าใจที่ชัดเจนในยุทธศาสตร์ฯ โดยผ่านกลไกและเครื่องมือที่สำคัญ ดังนี้

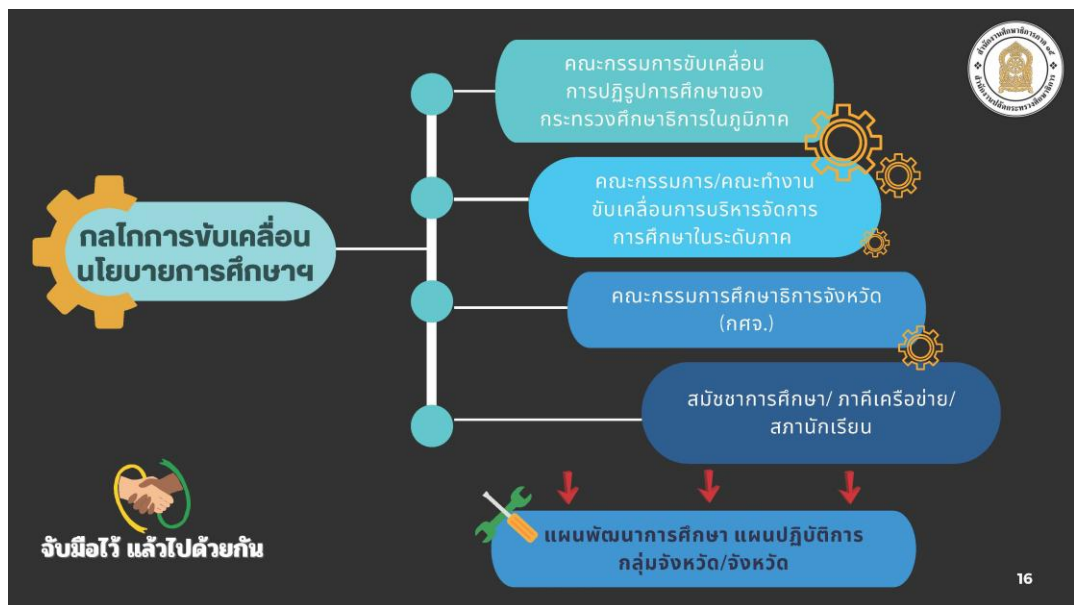
๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค (ตามคำสั่งหัวหน้า คสช.ที่ ๑๙/๒๕๖๐) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำหนดทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด และพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวงฯ ในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด โดยคณะกรรมการฯ ควรให้ความสำคัญกับการใช้แผนยุทธศาสตร์กระทรวงฯ เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดแผนพัฒนาการศึกษา ในระดับภาคต่างๆ ที่จะเชื่อมโยงไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัด ต่อไป

๒) คณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค (ภาคเหนือ) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ศึกษาข้อมูล นโยบาย กรอบ แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) เพื่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์/พัฒนาการศึกษาระดับภาค โดยใช้เป็นกรอบไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัด รวมถึงสั่งการ เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาคให้เป็นไปตามทิศทางของแผนยุทธศาสตร์/พัฒนาการศึกษาระดับภาค นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

๓) คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทในจังหวัด โดยคณะกรรมการฯ ควรให้ความสำคัญกับการใช้ แผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค/กลุ่มจังหวัด ควบคู่กับแผนระดับต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด และการพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาในจังหวัด

๔) สมัชชาการศึกษา/ภาคีเครือข่ายการศึกษา/สถานักเรียน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาของพื้นที่ (Area-based education) โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมคิด ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ เสนอแนะ อุดหนุน หรือให้ความร่วมมือแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในพื้นที่ทุกระดับ ตั้งแต่ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด การมีส่วนร่วมในฐานะ “สมัชชาการศึกษา” หรือ “ภาคีเครือข่ายการศึกษา” หรือ “สถานักเรียน” ซึ่งเกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคล คณะบุคคล อาสาสมัคร ภูมิปัญญาท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชน นับเป็นกลไกสำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาของพื้นที่ให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕) แผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการกลุ่มจังหวัด/จังหวัด เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยยึดสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนา การศึกษาระดับภาค/กลุ่มจังหวัด ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และ มาตรการ/จุดเน้น สำหรับใช้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของ หน่วยงาน รวมถึงแผนพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัดเพื่อนำไปสู่การบูรณาการระหว่างหน่วยงานการศึกษา ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อการจัดทำแผนงาน/โครงการในการขอจัดตั้งและการบริหารงบประมาณตามบทบาท หน้าที่และบริบทของพื้นที่ ต่อไป

แผนภาพที่ ๒๐ กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

๑.๓ หลักการขับเคลื่อนฯ

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดหลักการขับเคลื่อนฯ ที่สอดคล้องกับข้อสั่งการและแนวปฏิบัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ตามหลักการ EASI (EASY) Model ดังนี้

E = Electronic evaluation & simplify การกำกับติดตาม ประเมินผลมุ่งเน้นใช้รูปแบบ ผสมกับระบบออนไลน์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวก และลดความยุ่งยากซับซ้อนของผู้ปฏิบัติงาน

A = Apply to Action Plan หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ อย่างเป็นรูปธรรม โดยการแปลงไปสู่แผนปฏิบัติการ (Action Plan)

S = Sustainable & Sufficiency การดำเนินการทุกขั้นตอนต้องอยู่บนพื้นฐานของความ ยั่งยืน และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

I = Integrate บูรณาการร่วมกันหลายภาคส่วน รวมถึงระดมสรรพกำลังทรัพยากรทางการบริหาร

แผนภาพที่ ๒๑ หลักการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

๑.๔ กระบวนการขับเคลื่อนฯ

การขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาและแนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ (ระดับภาค/กลุ่มจังหวัด/จังหวัด) จะยึดหลักวงจรบริหารงานคุณภาพ หรือวงจรเดมมิง (Deming Cycle) ซึ่งมีกระบวนการ และแนวทางสำคัญดังนี้

Plan

๑. แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาฯ ประกอบด้วยทุกภาคส่วนในพื้นที่
๒. ศึกษา สังเคราะห์ วิเคราะห์ แนวนโยบายและจุดเน้นด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบริบทในพื้นที่
๓. กำหนดทิศทางการพัฒนาศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategy) เป้าประสงค์ (Goal) กลยุทธ์ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย เป็นต้น

Do

๑. รับฟังความคิดเห็นทิศทางการพัฒนาศึกษา และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ เสนอขออนุมัติ
๒. พิจารณากำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/งบประมาณ/ผู้รับผิดชอบ
๓. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา หรือแผนปฏิบัติราชการ สื่อสารและเผยแพร่
๔. ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

Check

๑. แต่งตั้งคณะทำงาน คณะกรรมการที่สำคัญๆ ได้แก่ คณะทำงานสร้างเครื่องมือการติดตามประเมินผล ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ คณะกรรมการติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัด เป็นต้น

๒. กำหนดปฏิทินการติดตาม ประเมินผลและรายงานให้เหมาะสมในแต่ละปีงบประมาณ หรือปีการศึกษา

๓. ดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลผลงานตามเป้าหมายของแผนงานที่ได้มีการกำหนดไว้เป็นระยะอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

๔. สร้างความเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลสารสนเทศระหว่างสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อประโยชน์ต่อการวางแผน กำกับติดตาม และรายงานผล ให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

๕. เสริมสร้างกลไกการติดตาม ตรวจสอบให้กับภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยการสนับสนุนให้ภาคเอกชน ภาคประชาชนร่วมติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาภาค และแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด ตรวจสอบความโปร่งใสและความสำเร็จของงาน

Act

๑. ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการติดตามประเมินผล มาทำการวิเคราะห์ ในส่วนนี้ควรจะเสนอแนะปัญหา แนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือการพัฒนาจะเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงแผนหรือจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในห้วงต่อไป รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังหน่วยงานต้นสังกัด

๒. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กระบวนการขับเคลื่อนฯ ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานผลการประเมิน และแนวทางทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือการพัฒนา

กระบวนการติดตามและประเมินผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษาไปสู่การปฏิบัติตามวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ทำให้เห็นภาพของกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาระบบงานที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก โดยควรจะมีการดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด

แผนภาพที่ ๒๒ กระบวนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

๒. แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) ผ่านกลไกกลุ่มขับเคลื่อน และคณะกรรมการ ไปสู่การปฏิบัติตามเป้าหมายของแผนในปี ๒๕๗๐ ผู้ที่เกี่ยวข้องอาจจะพิจารณานำมาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา เป็นแนวทางการดำเนินงาน สำหรับการวิเคราะห์เพื่อการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา เพื่อความมั่นคง และอยู่ดีมีสุข

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- ให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการบูรณาการจัดการศึกษาระดับภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัด เพื่อการพัฒนาการศึกษาเชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- เผื่อระวังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยเฉพาะ ภัยจากยาเสพติด อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ และโรคระบาดต่างๆ
- ส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนาเพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาทุนมนุษย์ ให้มีคุณค่าและคุณภาพสู่เป้าหมายของการศึกษาที่ยั่งยืนและมั่นคง
- จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ ได้แก่ ภัยพิบัติ ภัยโรคอุบัติใหม่ เช่น พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (On site) เรียนที่โรงเรียนโดยมีมาตรการเผื่อระวังตามประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) ออนแอร์ (On air) เรียนผ่านมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือ DLTV ออนไลน์ (On line) เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต (On-demand) เรียนผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ และ (On-hand) เรียนที่บ้านด้วยเอกสาร เช่น หนังสือ แบบฝึกหัดใบงาน ในรูปแบบผสมผสาน หรืออาจใช้วิธีอื่นๆ เช่น วิทย์ เป็นต้น
- ปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด
- สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- ประสานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศ นโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของพื้นที่

- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยศักยภาพการจัดการศึกษาของพื้นที่เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของพื้นที่ รวมทั้งเพื่อการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ/ประเภท โดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (Cluster-based, Area-based)

- กำกับ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของพื้นที่ และการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

- ส่งเสริมการศึกษาเอกชน การศึกษาพิเศษ การศึกษาเพื่อคนพิการ การศึกษาโดยครอบครัว ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนการศึกษาทางเลือกและการศึกษาในพื้นที่พิเศษ

- พัฒนาค่ายลูกเสือ ในพื้นที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา ให้กับเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร งานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันของประเทศ

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital citizenship) ในด้านความฉลาดรู้ดิจิทัล (Digital literacy) ความฉลาดรู้สารสนเทศ (Information literacy) ความฉลาดรู้สื่อ (Media literacy) เพื่อการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (Learning how to learn) ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่สะท้อนการรู้กตัญญู มารยาท จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อและสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

- วิจัยและพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้เกิดคุณภาพการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่โดยยึดความสอดคล้องกับความต้องการตามสภาพบริบทของพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน

- ปรับเปลี่ยนกรอบความคิดในการจัดทำหลักสูตร เพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยให้เข้าไปเพื่อประโยชน์ของการนำพาชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติ พร้อมเข้าสู่โลกของการทำงาน และยกระดับคุณภาพชีวิต ปลูกฝังผู้เรียนให้มีทักษะ (Skills) ที่จำเป็นควบคู่กับความรู้ (Contents) ในสาระวิชาหลัก เพื่อสร้างผู้เรียนที่มีคุณลักษณะ (Characters) อันพึงประสงค์ต่อการเป็นพลเมืองและการทำงานในโลกศตวรรษที่ ๒๑

- จัดหลักสูตรการเรียนรู้ และหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ สถานประกอบการ และความเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

- ส่งเสริม สนับสนุน จัดเวทีการนำเสนอเผยแพร่การนำเทคนิควิธี และนวัตกรรมที่เป็นเลิศ ในด้านการศึกษา

- ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยบูรณาการวิชาเรียน เพื่อให้โรงเรียน ผู้เรียน มีกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้นอกห้องเรียน ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมการพัฒนาการดำเนินชีวิต และจิตอาสาต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ

- วิจัยและพัฒนาระบบข้อมูลด้านการศึกษาที่มีความจำเป็นต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การศึกษาในการพัฒนากำลังคนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

- สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

- สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในทุกภาคส่วนจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาด้วยระบบทวิภาคี ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกอาชีพได้ก่อนเลือกวิชาเรียน

- ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา และรณรงค์สร้างค่านิยมและกระบวนทัศน์การศึกษาต่อสายอาชีพ และภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา ปรับค่านิยม ให้กับนักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครองอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

- สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาอาชีพระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาด้านอาชีพในพื้นที่ ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรอาชีพ ตรงความต้องการของพื้นที่ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และสถานประกอบการ

- ส่งเสริมการฝึกอาชีพนอกระบบการศึกษาให้หลากหลายของผู้ใช้แรงงาน เยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา ตามความต้องการของสังคม และเศรษฐกิจภูมิภาคอาเซียน

- ระดมทรัพยากรและจัดแหล่งเรียนรู้ฝึกอาชีพในพื้นที่ให้หลากหลายทั่วถึงตามความต้องการของผู้เรียน การจัดการศึกษาทางเลือกทุกระดับทั้งสายสามัญอาชีพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- จัดตั้งศูนย์ประสานงานพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับการจัดการศึกษาในระดับต่างๆ

- ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับขึ้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ที่มุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบความคิดในลักษณะสหวิทยาการ

- จัดทำแผนงานเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

- พัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และสามารถบรรลุเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนด และให้เป็นไปตามบริบททั้งสภาพภูมิศาสตร์ และศักยภาพของผู้เรียน
- พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ และมีการนำไปใช้อย่างจริงจัง
- พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) เรียนผ่าน มัลติมีเดียการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือ DLTV ออนไลน์ (On line) เรียนผ่าน อินเทอร์เน็ต (On-demand) เรียนผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ และ (On-hand) เรียนที่บ้านด้วยเอกสาร เช่น หนังสือ แบบฝึกหัดใบงาน ในรูปแบบผสมผสาน หรืออาจใช้วิธีอื่นๆ เช่น วิทย์ เป็นต้น
- สร้างขวัญและกำลังใจ และแรงจูงใจให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อลด ปัญหาการขอยกย้ายออกจากพื้นที่
- เสริมสร้างอุดมการณ์ความเป็นข้าราชการ จิตวิญญาณครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ตลอดจนการเชิดชูเกียรติครู อาจารย์ โดยเฉพาะครูในท้องถิ่นห่างไกลทุรกันดาร และนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพครู
- พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลด้านการศึกษาของพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการศึกษาในพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (Digital Learning Reform : National Digital Learning Platform (NDLP)) ไปสู่โรงเรียน นักเรียน และครู ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในท้องถิ่นห่างไกล
- ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่ขาดแคลนครู ใช้ช่องทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียม (DLTV) และการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) รวมถึงการส่งเสริม การเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) ออนดีมานด์ (On-demand) และ ออนแฮนด์ (On-hand)
- จัดทำระบบฐานข้อมูลทางการศึกษา เพื่อตรวจสอบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน อัตราการเข้าเรียน การจบการศึกษาและการเรียนต่อของประชากรวัยเรียนในแต่ละช่วงชั้น

- ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้
อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น
โดยเฉพาะวัยกำลังแรงงานและผู้สูงอายุ

- ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนที่พิการ ด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ
ให้สามารถเข้ารับบริการการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

- ส่งเสริมการจัดระบบเทียบโอน การประเมินจบระดับการศึกษา ของหน่วยงานทาง
การศึกษาในพื้นที่ เพื่อสนองการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้เกิดคุณภาพ และมาตรฐาน

- รณรงค์สร้างนิสัยให้คนในพื้นที่มีนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาห้องสมุดประชาชน
ให้สามารถเข้าถึงง่ายในทุกพื้นที่

- ส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี โดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน

- พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ให้กับเยาวชน ประชาชนในพื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน

- จัดตั้งกองทุนการศึกษา และการจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส
ทุกประเภท โดยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน

- ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนาร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของ
พื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการที่เป็น
มิตรกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่บูรณาการการเรียนการสอนในวิชาหลัก
เพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีที่ดงาม ภูมิปัญญาตัวตนท้องถิ่น สังคมชาติ
พันธุ์ และสภาพทั่วไปอันหลากหลายตามบริบทของพื้นที่แต่ละจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ใน
การเรียนรู้ในระบบ/นอกระบบ

- รวบรวม พัฒนา จัดทำเอกสาร ตำรา สื่อ องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น พหุวัฒนธรรมที่มี
มิติการเรียนรู้เชิงบูรณาการ (Blended Based Learning) ที่ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของตนเอง
เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาและภูมิสังคมได้ อย่างสมดุล ยอมรับและเห็นคุณค่าในความแตกต่างหลากหลาย
รวมถึงสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

- เสริมสร้างวิธีการเรียนรู้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่แต่ละจังหวัด โดยการร่วมฟื้นฟูสืบค้น และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทรงคุณค่า ให้มีจุดร่วมเพื่อรักษามรดกวัฒนธรรมของจังหวัดให้ดำรงคุณค่าและความสง่างามตามอัตลักษณ์ที่หลากหลาย

- ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทยเป็นสื่อจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารและใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

มาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

- พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (big data for education) ในพื้นที่

- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร

- ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไซต์ (On site) ออนแอร์ (On air) ออนไลน์ (On line) ออนดีมานด์ (On-demand) และออนแฮนด์ (On-hand) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่

- สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ

- ส่งเสริมหน่วยงานให้มีการวางแผนทางการเงิน (Financial Plan) แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

๓. เป้าหมายการนำแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ

เมื่อสิ้นสุดแผนฯ ในปี ๒๕๗๐ การพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ดังนี้

๓.๑ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

(๑) สร้างผู้เรียนสู่การเป็น “คนดี และคนเก่ง” โดยการส่งเสริมงานด้านวิชาการ การวิจัยที่เป็นมาตรฐาน ให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย สร้างและส่งเสริมภาคีเครือข่ายด้านการศึกษาในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคง และส่งเสริมการนำกระบวนการลูกเสือ เนตรนารีและยุวกาชาดมาใช้ในกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตผู้เรียน เพื่อผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ความสงบ บนพื้นฐานความถูกต้อง คุณธรรม

(๒) ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยการจัดการศึกษาในพื้นที่ มีการพัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ เพื่อมุ่งเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และซับซ้อน และการพัฒนาชุมชนและสังคมในพื้นที่ อาทิ มีพัฒนาการรอบด้านเติบโตสมวัย มีทักษะการอ่าน เขียนคล่อง เก่งคิด รู้รอบด้าน สื่อสารได้หลายภาษา กล้าแสดงออก มีทักษะชีวิต การทำงานเป็นทีม มีความพร้อมด้านอาชีพ การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ มีวินัย มีอัตลักษณ์ คุณธรรมจริยธรรม สุขภาวะ และวุฒิภาวะพร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง และมีศักยภาพในการแข่งขันออกสู่โลกการทำงาน เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน และประเทศชาติต่อไป

(๓) ลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา โดยส่งเสริม สนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่หลากหลายและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรทุกกลุ่มอายุสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม เสมอภาค อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(๔) ระดมพันธมิตรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลที่ดี โดยการส่งเสริมการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่าย เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาในพื้นที่ และส่งเสริมให้หน่วยงานทางการศึกษาปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรให้ทันสมัย เหมาะสม และเอื้อต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

๓.๒ เป้าหมายเชิงปริมาณ

(๑) จำนวนหน่วยงาน องค์กรภาครัฐ/เอกชน ที่มีส่วนร่วมจัดการศึกษาแบบประชารัฐเพิ่มขึ้น (ภาคีเครือข่าย ได้แก่ ภาคประชาสังคม สถานประกอบการ องค์กร หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน)

(๒) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civic/Citizenship Education) เพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ยทุกหน่วยงานในจังหวัด)

(๓) จำนวนโครงการ/งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น

(๔) ระดับคุณภาพคะแนนประเมินความสามารถในการอ่าน (Reading Test : RT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

(๕) ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) วิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

(๖) สัดส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ ขึ้นพื้นฐานร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปของคะแนนเต็มใน ๔ วิชาหลัก ต่อ จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เข้ารับการทดสอบ

(๗) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net)

(๘) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net)

(๙) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา (B-Net)

(๑๐) สัดส่วนนักเรียนก่อนประถมศึกษาอายุ ๓-๕ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๓-๕ ปี

(๑๑) ประชากรอายุ ๖-๑๑ ปี ได้เข้าเรียนระดับประถมศึกษาเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๖-๑๑ ปี

(๑๒) ประชากรอายุ ๑๒-๑๔ ปี ได้เข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ ๑๒-๑๔ ปี

(๑๓) สัดส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา+อาชีวศึกษา) อายุ ๑๕-๑๗ ปี ต่อประชากรกลุ่มอายุ ๑๕-๑๗ ปี

(๑๔) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี

(๑๕) สัดส่วนของผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อผู้เรียนสามัญศึกษา

(๑๖) จำนวนเด็กในวัยเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ (โรงเรียนเฉพาะความพิการ/ศูนย์การศึกษาพิเศษ/โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์/โรงเรียนเรียนรวม)

(๑๗) ร้อยละของหน่วยงาน/สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมตามโครงการน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

(๑๘) ร้อยละหน่วยงานทางการศึกษาที่ดำเนินการสำนักงานดิจิทัลหรือนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร

๔. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ระยะเวลาในการดำเนินงานนำแผนสู่การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ

ระยะแรก (พ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) ศึกษาข้อมูล นโยบาย กรอบ แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการการศึกษาในระดับภาค/กลุ่มจังหวัด ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ แผนระดับที่ ๓ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ)

ระยะที่สอง (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อให้บรรลุตามตัวชี้วัดในแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค/กลุ่มจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ และประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผนฯ

๕. ความสำเร็จ

๕.๑ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัดในพื้นที่รับผิดชอบ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยการมีส่วนร่วมศึกษา วิเคราะห์ แปรลงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ สู่โครงการ/กิจกรรม ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จและค่าเป้าหมาย ในแต่ละปีงบประมาณ รวมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบความสำเร็จของตัวชี้วัดให้ชัดเจน

๕.๒ ผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษา สถาบันทางการศึกษา และสถานศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ ต้องให้ความสำคัญและใช้แผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาการศึกษาฯ เป็นเครื่องมือ กรอบและแนวทางในการดำเนินงานหรือการบริหารจัดการศึกษา

๕.๓ ศึกษาธิการภาค และศึกษาธิการจังหวัด ต้องแสดงภาวะความเป็นผู้นำการศึกษา มีความมุ่งมั่นจริงจัง รวมถึงกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยดำเนินการชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค แผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด ให้ผู้บริหาร คณาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้รับทราบอย่างชัดเจนเพื่อการมีส่วนร่วม และสนับสนุนช่วยเหลือ ยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่

๕.๔ การบูรณาการยุทธศาสตร์ (Integration) เพื่อให้เกิดการทำงานทำงานร่วมกัน และวางเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน จำเป็นที่จะต้องให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ร่วมกำหนด ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับความต้องการ สภาพปัญหา บริบทพื้นที่ โดยหน่วยงานต่างๆจะต้องร่วมกันบูรณาการทำงานร่วมกัน ทั้งในส่วนของ การวางแผนงาน งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล รวมถึงการจัดการความรู้พัฒนาพื้นที่ระดับภาคให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการประสานการดำเนินงานและช่วยผลักดันในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในพื้นที่ภาค เป็นไปอย่างสอดคล้องและสนับสนุนต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระดับภาค

๕.๕ การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (เชื่อมโยง (Linkage)) ภาค ชี้แจงและสื่อสารยุทธศาสตร์ชาติ แนวนโยบายและการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา สร้างความเชื่อมโยงระหว่าง นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาการศึกษาระดับกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานต้นสังกัดทุกสังกัดที่จัดการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค และแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งแผนพัฒนาด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัด

การศึกษา รวมถึงสร้างกลไกขับเคลื่อนแผนงาน โครงการ และกิจกรรมด้านการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค และทิศทางการพัฒนาของประเทศ ที่มีการบูรณาการทั้งในมิติของการทำงานตาม Function, Agenda และ รวมถึงการส่งเสริมประสาน สนับสนุนให้ความรู้ในการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ภาคเพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ของภาคที่ได้วางไว้

๕.๖ การทบทวนยุทธศาสตร์ (การมีส่วนร่วม (participate)) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานทุกภาคส่วนเพื่อการมีส่วนร่วม และจัดให้มีการประชุมเพื่อทบทวนสาระสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์หรือประเด็นที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์เพื่อเสนอให้ผู้บริหารระดับสูง ได้พิจารณา และรับทราบ ก่อนที่จะสื่อสารและแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติต่อไป

๕.๗ การพัฒนายุทธศาสตร์ ต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์เพื่อหาประเด็นและกลั่นกรองแนวคิด เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนในปีต่อไป

๕.๘ ต้องพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยเทคนิควิธีการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม สร้างขวัญกำลังใจด้วยการยกย่อง ชมเชย ให้อำนาจแก่บุคลากรที่ดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

๖. การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลการนำแผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาการศึกษา ไปสู่การปฏิบัติ มีแนวทางและกระบวนการสำคัญดังนี้

๖.๑ แต่งตั้งคณะทำงาน คณะกรรมการที่สำคัญๆ ได้แก่ คณะทำงานสร้างเครื่องมือการติดตามประเมินผล ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ คณะกรรมการติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัด เป็นต้น

๖.๒ กำหนดปฏิทินการติดตาม ประเมินผลและรายงานให้เหมาะสมในแต่ละปีงบประมาณ หรือปีการศึกษา

๖.๓ สร้างความเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลสารสนเทศระหว่างสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อประโยชน์ต่อการวางแผน กำกับติดตาม และรายงานผล ให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

๖.๔ เสริมสร้างกลไกการติดตาม ตรวจสอบให้กับภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยการสนับสนุนให้ภาคเอกชน ภาคประชาชนร่วมติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาภาค และแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด ตรวจสอบความโปร่งใสและความสำเร็จของงาน

๖.๕ ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการติดตามประเมินผล จะเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงแผน หรือจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในห้วงต่อไป รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังหน่วยงานต้นสังกัด

๖.๖ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

จากการกำหนดกลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติดังกล่าว หากหน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาในพื้นที่ ได้นำมาพิจารณาใช้วิเคราะห์เป็นแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/งาน ประกอบกับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในพื้นที่ให้การสนับสนุน รวมทั้งมีการกำหนดกรอบเวลาและ กำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติอย่างจริงจัง จะสามารถส่งผลต่อการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายและ ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ อันจะส่งผลต่อเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และ ประชาชนผู้รับบริการหน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล เพื่อการบรรลุตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ “พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ” ต่อไป

ภาคผนวก

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๑๙/๒๕๖๐

เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ

จากข้อเท็จจริงที่ได้ปรากฏให้เห็นถึงสภาพปัญหาในการจัดการการศึกษาของประเทศใน ส่วนภูมิภาคทั้งในด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านระบบบริหารจัดการ และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์และกำลังคน ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนและการพัฒนาทางการศึกษา ของประเทศให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมนานาประเทศ แม้ที่ผ่านมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาด้วยการกำหนดมาตรการและกลไกขึ้นโดยมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมาแล้วหลายฉบับ แต่โดยเหตุที่สภาพปัญหาการจัดการการศึกษาของประเทศ ในส่วนภูมิภาคมีความซับซ้อนและสั่งสมมาเป็นเวลานาน จึงเป็นเหตุให้ต้องมีการกำหนดมาตรการและ กลไกเพิ่มเติมเพื่อให้ปัญหาโดยส่วนใหญ่ได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ในการเตรียมการและ รองรับการปฏิรูปการศึกษอันเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการปฏิรูปประเทศตามที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่ได้รับความเห็นชอบจากประชามติได้บัญญัติไว้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อน การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๒) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการ ของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๘/๒๕๕๙ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๔) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหา การบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะข้อ ๘

ข้อ ๒ ให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ

(๓) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรรมการ

(๔) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นกรรมการ

(๕) เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นกรรมการ

(๖) เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นกรรมการ

(๗) ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

(๘) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

(๙) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด

(๒) โอนกิจการ ทรัพย์สิน หนี้ และเงินงบประมาณของส่วนราชการใดในกระทรวงศึกษาธิการไปเป็นของส่วนราชการอื่นในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด รวมทั้งพิจารณาการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด

(๓) วางแผนงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด

(๔) เกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เงินงบประมาณและทรัพย์สินของส่วนราชการต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการได้ทั้งกระทรวงโดยต้องไม่เพิ่มอัตรากำลังคนและงบประมาณ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

การเกลี่ยอัตรากำลังตามวรรคหนึ่ง ให้ตัดโอนอัตรากำลังและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งที่เกลี่ยนั้นมาเป็นของส่วนราชการที่รับโอน และการโอนหรือการนำรายจ่ายที่กำหนดไว้สำหรับส่วนราชการใดในกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมไปใช้สำหรับส่วนราชการที่รับโอน นอกเหนือจากกรณีตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้กระทำได้

(๕) แต่งตั้ง โอน หรือย้ายผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด ทั้งนี้ ตามประเภทหรือระดับตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีบทบัญญัติใดกำหนดให้องค์กรอื่นใดมีอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง มิให้นำบทบัญญัตินั้นมาใช้บังคับแก่องค์กรซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว

(๖) สั่งให้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานผู้ใดถูกสั่งให้หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้งดการจ่ายค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์ใด ๆ ในตำแหน่งในระหว่างที่ถูกสั่งให้หยุดการปฏิบัติหน้าที่หรือถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดตามข้อ ๘

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

(๙) เชิญข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามข้อเท็จจริง รวมทั้งเรียกเอกสารจากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๔ ให้สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ รวมทั้งคณะกรรมการและคณะทำงานตามข้อ ๓ (๘)

การเบิกจ่ายเบี้ยประชุมของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ ส่วนการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอื่นที่จำเป็น ให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๕ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัดโดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานตามข้อ ๓ (๑) นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

(๒) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา

(๓) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

(๔) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

(๕) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๖ ให้มีศึกษาธิการภาคเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค และให้มีรองศึกษาธิการภาคจำนวนหนึ่งคน เพื่อช่วยเหลือนงานศึกษาธิการภาค ทั้งนี้ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งรองศึกษาธิการภาคต้องเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง หรือศึกษาธิการจังหวัด อยู่ก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ

ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุศึกษาธิการภาค และสั่งบรรจุและแต่งตั้งรองศึกษาธิการภาค จากข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๗ ในแต่ละจังหวัด ให้มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “กศจ.” ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ศึกษาธิการภาคในพื้นที่รับผิดชอบ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ โดยอย่างน้อยต้องมีผู้แทนองค์กรภาคเอกชน ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้แทนภาคประชาชน ด้านละหนึ่งคน

(๕) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) รองศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กศจ. อาจแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

ข้อ ๘ ให้ กศจ. มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(๒) กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย

(๓) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษา

(๔) พิจารณาและให้ความเห็นชอบกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดในการดำเนินงานในลักษณะตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๕) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒

(๖) กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๗) วางแผนการจัดการศึกษาและพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา

(๘) เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ตามข้อ ๙

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ กศจ. ซึ่งอย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ และคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา โดยให้นำองค์ประกอบของ อศจ. มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการเสนอและการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ความคุ้มค่า ความประหยัด ความรวดเร็วและไม่เป็นการเพิ่มขึ้นตอนในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่จำเป็น

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ มอบหมาย

ข้อ ๙ ให้ กศจ. เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อศจ.” เพื่อช่วยเหลือหรือกลั่นกรองงานให้แก่ กศจ. เกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย การกำหนดวิทยฐานะ หรือการกำหนดสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ให้ อศจ. ตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) กรรมการใน กศจ. จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) กรรมการใน กศจ. จำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการสถานศึกษาในจังหวัดจำนวนสองคน เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีได้เป็นกรรมการใน กศจ. จำนวนไม่เกินสามคน เป็นอนุกรรมการ

(๕) ศึกษาธิการจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีมีความจำเป็น กศจ. อาจแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ข้อ ๑๐ การเบิกจ่ายเบี้ยประชุมของ กศจ. ออกศจ. คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน ตามข้อ ๘ (๙) เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ และการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอื่น ๆ ที่จำเป็น ให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๑๑ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมาย และให้อำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. ออกศจ. คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย

(๒) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ

(๓) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

(๔) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

(๖) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และแนะแนวการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๙) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา

(๑๐) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน

(๑๑) ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในจังหวัด

ข้อ ๑๒ ให้มีศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ และ ลูกจ้างในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และให้มีรองศึกษาธิการจังหวัด เพื่อช่วยเหลือนงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวนสามคน

ให้ศึกษาธิการจังหวัด รองศึกษาธิการจังหวัด และข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้ศึกษาธิการจังหวัด ดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทอำนวยการระดับสูง และผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง ศึกษาธิการจังหวัดต้องเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการประเภทผู้บริหารการศึกษาหรือเป็นผู้ที่ได้รับ มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่รองศึกษาธิการภาคอยู่ก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ข้อ ๑๓ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือ กรุงเทพมหานครตามมาตรา ๕๓ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ศึกษาธิการจังหวัดโดยความเห็นชอบของ กศจ. เป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ข้อ ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน กำกับดูแล และบูรณาการการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการ คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มอบอำนาจเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล วิชาการ การบริหารทั่วไป งบประมาณ และทรัพย์สิน ให้กับศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในเรื่องนั้น

ให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการแทน

การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนด

หน้า ๒๑

เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๙๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ เมษายน ๒๕๖๐

ข้อ ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตามข้อ ๒ กำหนดสถานที่ตั้งของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องไม่เป็นการเพิ่มหรือกระทบต่อภาระงบประมาณ

ข้อ ๑๖ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่และการดำเนินการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค กศจ. อกศจ. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค กศจ. อกศจ. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ตามคำสั่งนี้

ข้อ ๑๗ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่และการดำเนินการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด และรองศึกษาธิการจังหวัดตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด และรองศึกษาธิการจังหวัด ตามคำสั่งนี้

ข้อ ๑๘ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการ กิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิหนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปเป็นของสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการตามคำสั่งนี้

ข้อ ๑๙ ให้สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ เป็นสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามคำสั่งนี้

ข้อ ๒๐ ให้ศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด และรองศึกษาธิการจังหวัดตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับเป็นศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด และรองศึกษาธิการจังหวัดตามคำสั่งนี้

หน้า ๒๒

เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๙๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ เมษายน ๒๕๖๐

ข้อ ๒๑ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ หรือ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ถือว่าอ้างถึง กศจ. ตามคำสั่งนี้ โดยให้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้

ข้อ ๒๒ การยุบเลิกและการใดที่ได้ดำเนินการไปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการยุบเลิกคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๘/๒๕๕๙ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค

ข้อ ๒๔ ในกรณีเห็นสมควรนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีอาจเสนอให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งนี้ได้

ข้อ ๒๕ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ประกาศสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ
ระดับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค นโยบาย ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ ตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่ กอปรกับสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติในระดับภาค ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมถึงพัฒนาศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการ กับหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ประกอบไปด้วย จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน นั้น

ในการนี้ เพื่อให้เกิดการประสาน บูรณาการการทำงานในส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ และวัตถุประสงค์ของโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย

ที่ปรึกษา

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ประจำเขตตรวจราชการที่ ๑๕

คณะกรรมการอำนวยการ

๑. ศึกษาธิการภาค ๑๕	ประธานกรรมการ
๒. ศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๓. ศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๔. ศึกษาธิการจังหวัดลำปาง	กรรมการ
๕. ศึกษาธิการจังหวัดลำพูน	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ

/๑๑. ผู้อำนวยการ...

- ๒ -

๑๑.	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดลำปาง	กรรมการ
๑๒.	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดลำพูน	กรรมการ
๑๓.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑	กรรมการ
๑๔.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒	กรรมการ
๑๕.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓	กรรมการ
๑๖.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔	กรรมการ
๑๗.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕	กรรมการ
๑๘.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖	กรรมการ
๑๙.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑	กรรมการ
๒๐.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๒	กรรมการ
๒๑.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑	กรรมการ
๒๒.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๒	กรรมการ
๒๓.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๓	กรรมการ
๒๔.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑	กรรมการ
๒๕.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๒	กรรมการ
๒๖.	ประธานกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๒๗.	ประธานกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๒๘.	ประธานกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง	กรรมการ
๒๙.	ประธานกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดลำพูน	กรรมการ
๓๐.	ประธานคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๓๑.	ประธานคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓๒.	ประธานคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดลำพูน	กรรมการ
๓๓.	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๘ จังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๓๔.	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำพูน	กรรมการ
๓๕.	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำปาง	กรรมการ
๓๖.	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๓๗.	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๑	กรรมการ
๓๘.	หัวหน้าสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	กรรมการ
๓๙.	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๔๐.	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๔๑.	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดลำปาง	กรรมการ
๔๒.	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดลำพูน	กรรมการ
๔๓.	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๔๔.	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง	กรรมการ

/๔๕. นายกองค์การบริหาร...

- ๓ -

๔๕.	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน	กรรมการ
๔๖.	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๔๗.	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๔๘.	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง	กรรมการ
๔๙.	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน	กรรมการ
๕๐.	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๕๑.	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กรรมการ
๕๒.	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง	กรรมการ
๕๓.	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน	กรรมการ
๕๔.	ผู้กำกับกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๓	กรรมการ
๕๕.	นักวิชาการศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	กรรมการ
๕๖.	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	กรรมการ
๕๗.	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	กรรมการ
๕๘.	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	กรรมการ
๕๙.	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการ และติดตามประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	กรรมการ
๖๐.	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่คณะกรรมการอำนวยการ

๑. ให้คำแนะนำ บริक्षा และกำหนดกรอบ/แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค/กลุ่มจังหวัด เป็นไปด้วยความถูกต้อง สอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ (ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรหลัก แผนพัฒนาพื้นที่เฉพาะ แผนพัฒนาการศึกษาภาค เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัด) ทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมถึงนโยบายของรัฐบาล ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรีและข้อเสนอของรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ ควบคู่กับศักยภาพ โอกาส และบริบทการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ นำไปสู่การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในแผนงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน

๒. ร่วมขับเคลื่อน สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

๓. กำกับ ดูแล ติดตามการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค/กลุ่มจังหวัด ของคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามกรอบระยะเวลาและแผนงานที่กำหนดไว้

คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ

๑.	นางยุพิน บัวคอม	ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	ประธานคณะทำงาน
๒.	นายวัลลภ ไม้จำปา	รองศึกษาธิการภาค ๑๕	รองประธาน คณะทำงาน

/๓.นางสาวเพ็ญพร...

- ๔ -

๓.	นางสาวเพ็ญพร ประระดี	นักวิชาการศึกษาเชี่ยวชาญ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	คณะทำงาน
๔.	นางรัชนีวรรณ สุรินทร์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
๕.	นางสาวปานมนัส โปธา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
๖.	นางสาววรรณรักษ์ สมหวัง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
๗.	นางสาวชนิตาภา ฉันทะ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	คณะทำงาน
๘.	นายกรณ์ภฤกษ์ เก่งวิการณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน	คณะทำงาน
๙.	นางปราธิตา ศุภการกำจร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๑๐.	นายปกพ เลิศมิ่งมงคลชัย	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง	
๑๑.	นายสุบิน ไชยยะ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน	คณะทำงาน
๑๒.	นางสาวธมลวรรณ จรัสสุขศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน	คณะทำงาน
๑๓.	นางสาวอุษณีย์ บุญเรืองนาม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่	คณะทำงาน
๑๔.	นางพิดาภรณ์ ผลปัญญา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่	คณะทำงาน
๑๕.	นายสุภวิชัย พูฟุ้ง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน	คณะทำงาน
๑๖.	นางสาวณันทน์ภัส ทรายคำ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน	คณะทำงาน
๑๗.	นายพุทธรัชช อรรณวสุ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
๑๘.	นางสาวภัทรวดี เค็ดโลก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดแม่ฮ่องสอน	คณะทำงาน
๑๙.	นางสาวกรัณท์รัตน์ ดวงใจสืบ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๒๐.	นางสาวทรัสดี สุวรรณทา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดลำพูน	คณะทำงาน
๒๑.	นางสาวศิริรักษ์ ทิพย์วิวัฒน์พจนนา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑	

/๒๒.นางสาวปวีณา...

- ๕ -

๒๒.	นางสาวปวีณา ยอดชัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒	คณะทำงาน
๒๓.	นายดิศนันท์ ศรีวิสัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓	คณะทำงาน
๒๔.	นางสิริพิมพ์ อุบเงิน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔	คณะทำงาน
๒๕.	นางสาวบริณ ปันทนนท์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕	คณะทำงาน
๒๖.	นางสาวกัญญพร วณีสอน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖	คณะทำงาน
๒๗.	นางสาวรัชชิกา นาวรัตน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑	คณะทำงาน
๒๘.	นายภิรมณ์เนศ คงคาใส	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๒	คณะทำงาน
๒๙.	นางสาวสุตภาภานต์ ไชยรุ่งเรือง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑	คณะทำงาน
๓๐.	นายพิจารณา จันทะสาร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๒	คณะทำงาน
๓๑.	นางสาวชนิดสิริ ธิบัติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๓	คณะทำงาน
๓๒.	นางสาวเกสรีพรรณ ใจคำ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑	คณะทำงาน
๓๓.	นางดวงกมล ยงคงกระพัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๒	คณะทำงาน
๓๔.	นางศศิภาญจน์ เรือนศาสตร์	รองผู้อำนวยการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	คณะทำงาน
๓๕.	นางฐิตานันท์ ชมพูวีรกุล	ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินีแม่ฮ่องสอน	คณะทำงาน
๓๖.	นายรุ่งโรจน์ อาริยะ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค กฟผ.แม่เมาะ สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๓๗.	นางภัทธานิษฐ์ พักษิศจโรจน์	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน	คณะทำงาน
๓๘.	นายตะวัน สือกระแสร	คณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
๓๙.	นางณัฐวิทย์ร์ กันธะคำ	คณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	คณะทำงาน

/๔๐.นายนาวัน...

- ๖ -

๔๐.	นายนาวิน วิทยาภรณ์	คณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดลำพูน	คณะทำงาน
๔๑.	นางสาวกรพินธุ์ จันทร์ดา	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๘ จังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
๔๒.	นางสาวศภัทติกร ยศชูเกียรติ	ครูชำนาญการ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำพูน	คณะทำงาน
๔๓.	นายธัณนพพมพ์ รินรา	ครู ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๔๔.	นางสลิตตา หนูนชาติ	ครูชำนาญการพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน	คณะทำงาน
๔๕.	นางอรชดา จิวโฮยวด	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนายุทธศาสตร์ และความร่วมมืออาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๑	คณะทำงาน
๔๖.	นางสาวธรรณชนก สาทูเม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	คณะทำงาน
๔๗.	นายพงษ์ศักดิ์ แก้วแสนเมือง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูล เพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
๔๘.	นายทัศนชัย ชูศรีทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	คณะทำงาน
๔๙.	นางนงลักษณ์ ใจปลา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๕๐.	นางกวิณรัตน์ ทิพย์ใจศิลป์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานจังหวัดลำพูน	คณะทำงาน
๕๑.	พันจ่าเอกกวิทยา ลีละศาสตร์	รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
๕๒.	นางสาวปริยาภรณ์ ฤทธิจิตเพียร	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๕๓.	นางธนาภรณ์ ทาทอง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน	คณะทำงาน
๕๔.	นายวรเชษฐ์ วรรณหลวง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน	คณะทำงาน
๕๕.	นายกิตติพงศ์ กาวี	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
๕๖.	นางสาวรัชชัญญา สำเนียง	นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
๕๗.	นางสาวสุรางคณา สุริยะ	นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน	คณะทำงาน

/๕๘.นายสุเมธ...

- ๗ -

๕๘.	นายสุเมธ วัชระออม	นักวิชาการศาสนาชำนาญการพิเศษ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๕๙.	นางสาวอรนงค์ จงไกรจักร	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๖๐.	นายธีรเชนทร์ เดชา	นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
๖๑.	นางกัลยา เชียงคำ	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	คณะทำงาน
๖๒.	นายศรารุช วัฒ	นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๖๓.	นางอัญชนก พรหมใจ	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดลำปาง	คณะทำงาน
๖๔.	พ.ต.ท.วัชรินทร์ ยศรุ่งโรจน์	ครู (สบ๓) กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๓	คณะทำงาน
๖๕.	นางสาวอโนทัย สุขเจริญโกศล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	คณะทำงาน
๖๖.	นางสาวหัสถุมล กันทะพรหม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	คณะทำงาน
๖๗.	นางสาววรรณรพีภัส นารินทร์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	คณะทำงาน
๖๘.	นายรชฎ พลอยเล็ก	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	คณะทำงาน
๖๙.	ข้าราชการและลูกจ้าง	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	คณะทำงาน
๗๐.	นางอัญชลี โพธิ์พาด	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	คณะทำงานและ เลขานุการ
๗๑.	นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยบุรพกุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

/หน้าที่คณะทำงาน ...

- ๘ -

หน้าที่คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล นโยบาย กรอบ/แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ (ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรหลัก แผนพัฒนาพื้นที่เฉพาะ แผนพัฒนาการศึกษาภาค เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัด) ทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมถึงนโยบายของรัฐบาล ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรีและข้อเสนอของรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ ควบคู่กับศักยภาพ โอกาส และบริบทการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ นำไปสู่การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในแผนงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน

๒. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา หรือแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค/กลุ่มจังหวัด รวมถึงแผนปฏิบัติการด้านการศึกษากลุ่มจังหวัด

๓. ติดตาม สรุป และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค/กลุ่มจังหวัด

๔. ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการอำนวยการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นางยุพิน บัวคอม)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นางยุพิน บัวคอม	ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการภาค
สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
๒. นายวัลลภ ไม้จำปา	รองศึกษาธิการภาค ๑๕
๓. นางสาวเพ็ญพร ประระดี	นักวิชาการศึกษาเชี่ยวชาญ
๔. นางพันธุ์ทิพย์ โลราช	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา
๕. นางศนิชล เพ็งพิมพ์	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ
๖. นางสาววาสนา ปิยะฤดีวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล
๗. นางอัญชลี โพธิ์พาด	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา
๘. นายจรัสศักดิ์ แก้วโก	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล

คณะทำงาน

๑. นางอัญชลี โพธิ์พาด	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา
๒. นางสาวอโณทัย สุขเจริญโกศล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๓. นางสาวหัสถุมล กันทะพรม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๔. นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยบุรพกุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕. นางสาววรรณวรพัสส์ นารินทร์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๖. นายรชฎ พลอยเล็ก	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

รวบรวม/วิเคราะห์/เรียบเรียง

นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยบุรพกุล นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

วิสัยทัศน์

“ บูรณาการจัดการศึกษาที่หลากหลาย
บนพื้นฐานความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างมีคุณภาพโดย
ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโลกยุคใหม่ ”

ดาวน์โหลดเอกสารที่นี่

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕

เลขที่ ๒ ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐
โทร. ๐ ๕๓๒๒ ๑๔๑๓ โทรสาร ๐ ๕๓๒๑ ๔๕๗๕
www.reo15.moe.go.th